

การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม ด้วยวิธีการวิเคราะห์อภิมาน

พัชราภา ตรีเนตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

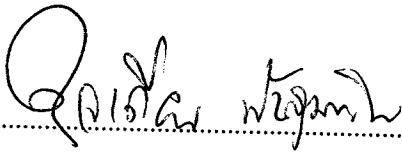
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

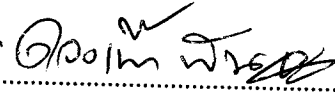
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

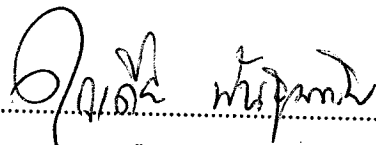
2554

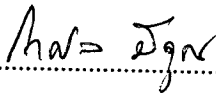
การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม ด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ
พัชราภา ตรีเนตร
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

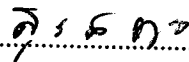
รองศาสตราจารย์ .... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร.คุจเดือน พันธุนาวิน)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ศาสตราจารย์ .... ประธานกรรมการ
(ดร.ควงเดือน พันธุนาวิน)

รองศาสตราจารย์ .... กรรมการ
(ดร.คุจเดือน พันธุนาวิน)

รองศาสตราจารย์ .... กรรมการ
(ดร.โกศล มีคุณ)

รองศาสตราจารย์ .... คณบดี
(ดร.สุรสิทธิ์ วัชรขจร)

วันที่ 17 เดือน ๓.๑. พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม

ชื่อผู้เขียน : พัชราภา ตรีเนตร

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา)

ปีการศึกษา : 2554

การศึกษานี้มุ่งสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับจิตพฤติกรรมศาสตร์ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยงานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรมโดยรวมว่ามีค่ามากน้อยเพียงใด และพบผลที่เด่นชัดในกลุ่มตัวอย่างย่อยประเภทใดบ้าง 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรมโดยรวมว่ามีค่ามากน้อยเพียงใด และ พบผลที่เด่นชัดในกลุ่มตัวอย่างย่อยประเภทใดบ้าง 3) เพื่อเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพลของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ และ รายงานการวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม จำนวน 26 เรื่อง ซึ่งมีการคัดเลือกโดยงานวิจัยนั้นต้องเป็นงานวิจัยเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Comparative – Correlation Study) ใช้แบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Scales) มีกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยไม่ต่ำกว่า 350 คน มีวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ ใช้ทฤษฎีสัมพัทธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา และเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับจิตพฤติกรรมศาสตร์

ผลการวิจัยที่สำคัญมี 6 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมโดยรวมในกลุ่มรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .44 และในกลุ่มย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบในนักเรียนจากครอบครัวปกติ ซึ่งมีค่าเท่ากับ .77

ประการที่ 2 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ในกลุ่มรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .80 และในกลุ่มย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบในกลุ่มนักเรียนที่บิดาการศึกษาต่ำ และ กลุ่มนักเรียนที่บิดาการศึกษาสูง ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.04

ประการที่ 3 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน ในกลุ่มรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .32 และในกลุ่มย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบในกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีพี่น้องหญิง ซึ่งมีค่าเท่ากับ .87

ประการที่ 4 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมโดยรวมในกลุ่มรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .29 และในกลุ่มย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบในกลุ่มนักเรียนที่การศึกษาบิดามารดาสูง ซึ่งมีค่าเท่ากับ .39

ประการที่ 5 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในกลุ่มรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .31 และในกลุ่มย่อยพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มนักเรียนเพศชาย ซึ่งมีค่าเท่ากับ .47

ประการที่ 6 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนในกลุ่มรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .35 ในกลุ่มย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบในกลุ่มนักเรียนที่มีอายุมาก ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.20

สำหรับข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป (1) ควรนำงานวิจัยเชิงทดลองที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม มาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการวิเคราะห์ห้อภิมาน และ (2) ควรมีการทำการวิจัย ด้วยวิธีการวิเคราะห์ห้อภิมาน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมด้านอื่น

ABSTRACT

Title of Thesis : Synthesis of Research Results of Relation between Future orientation and self control Moral Reasoning and Moral Behavior

Author: Patcharapa T-Nate

Degree: Master of Art (Social Development)

Year: 2011

This study aimed at synthesizing research findings in psycho-behavioral science which yielded the relationships among future orientation-self control, moral reasoning ability, and moral behavior by using meta-analysis technique. There were three objectives. First, to examine the relationship between future orientation-self control and moral behavior. Secondly, to investigate the relationship between moral reasoning ability and moral behavior. Thirdly, to compare effect sizes from future orientation-self control and moral behavior with the effect sizes from moral reasoning ability and moral behavior.

Samples in this study were 26 theses, dissertations, and research reports that provided the information on the relationship between future orientation-self control, moral reasoning ability, and moral behavior. They all were correlation-comparative studies in psycho-behavioral science. The measures of these variables were in the form of summated rating scales. Each study should have sample size at least 350 with systematic sampling techniques, and based on interactionism model.

There were 6 important research findings.

First, the average effect size of the relationship between future orientation-self control and general moral behavior was .44 in total sample. The highest effect size of .77 was found in students from normal family

Secondly, the average effect size of the relationship between future orientation-self control and moral behavior computed from correlation coefficients was .80 in total sample. The highest effect size of 1.04 was found in students with low as well as high educated father.

Thirdly, the average effect size of the relationship between future orientation-self control and moral behavior computed from F-value from ANOVA was .32 in total sample. The highest effect size of .87 was found in students with no female sibling.

Fourthly, the average effect size of the relationship between moral reasoning ability and general moral behavior was .29 in total sample. The highest effect size of .39 was found in students with high educated father and mother.

Fifthly, the average effect size of the relationship between moral reasoning ability and moral behavior computed from correlation coefficients was .31 in total sample. The highest effect size of .47 was found in male students.

Sixthly, the average effect size of the relationship between moral reasoning ability and moral behavior computed from F-value from ANOVA was .35 in total sample. The highest effect size of 1.20 was found in older students.

As for suggestions for future studies, (1) next synthesis studies on this topic should include results from experimental studies that provide information on the relationships among future orientation-self control, moral reasoning ability, and moral behavior and (2) meta-analysis studies on the relationships among future orientation-self control or moral reasoning ability and other types of desirable behaviors should be done.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณา เอื้อเฟื้อ และสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย อันประกอบไปด้วย ท่านแรกรองศาสตราจารย์ ดร.จุฑาเดือน พันธมนาวิน อาจารย์ที่ปรึกษา และควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ที่ได้สั่งสอน ช่วยเหลือ และสนับสนุน จนได้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณศาสตราจารย์ดร.ดวงเดือน พันธมนาวิน ผู้อำนวยการบริหารศูนย์วิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย ที่ได้ให้โอกาสแก่ผู้ศึกษาได้เข้าสู่โลกของงานวิจัยอย่างเต็มรูปแบบ และยังเป็นผู้สนับสนุนทางวิชาการ และแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์อยู่เสมอ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ รองผู้อำนวยการบริหารศูนย์วิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย ที่ได้ช่วยพิจารณา ตรวจแก้ และเพิ่มเติมข้อมูลของวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณนางอมรรัตน์ คุชฎีพร หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย ที่ได้ให้การสนับสนุน ผลักดัน และ เป็นกำลังใจอันดีให้ผู้เขียนดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จลุล่วง และสุดท้ายนี้ต้องขอขอบคุณนาวาอากาศเอกสมชาย ตรีเนตร และ นางลัดดา ตรีเนตร คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้อบรมสั่งสอน และ มอบโอกาสอันดีในชีวิต และเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาในครั้งนี้

พัชรภา ตรีเนตร

ตุลาคม 2554

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
กิตติกรรมประกาศ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 การประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	4
1.5 การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาณ	27
1.6 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	34
1.7 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร	35
1.8 สมมติฐานในการวิจัย	36
บทที่ 2 วิธีการวิจัย	40
2.1 กลุ่มตัวอย่างงานวิจัย	40
2.2 ขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย	41
2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
3.1 ข้อมูลเบื้องต้นของรายงานการวิจัย	47

3.2	ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุม กับพฤติกรรมจริยธรรมในภาพรวม	50
3.3	ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	51
3.4	ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน	54
3.5	ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับ พฤติกรรมจริยธรรมในภาพรวม	56
3.6	ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับ พฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	58
3.7	ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับ พฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน	59
3.8	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าขนาดอิทธิพลตามลักษณะชีวสังคัม ภูมิหลัง	60
บทที่ 4	การสรุปและการอภิปรายผล	61
4.1	การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน	62
4.2	การสรุปผลในประเด็นที่สำคัญ	69
4.3	ข้อดี และ ข้อจำกัดของการวิจัย	73
4.4	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	74
4.5	ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนา	75
บรรณานุกรม		77
ภาคผนวก		84
	ภาคผนวก ก เอกสารรายงานที่ใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ	85
	ภาคผนวก ข แบบสรุปงานวิจัย	87
ประวัติผู้เขียน		89

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	ปีที่สำเร็จของงานวิจัย	47
3.2	ประเภทของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการสังเคราะห์	48
3.3	ประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสังเคราะห์	48
3.4	ค่าขนาดอิทธิพลตามประเภทกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อยที่ใช้ในการสังเคราะห์	49

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย	52
3.2 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย	53
3.3 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมจากค่าเอฟ (f) ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย	55
3.4 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย	57
3.5 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย	58
3.6 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าเอฟ (f) ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย	60
4.1 ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมจริยธรรม สนับสนุนสมมติฐานที่ 1	63
4.2 ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม สนับสนุนสมมติฐานที่ 2	64
4.3 ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม สนับสนุนสมมติฐานที่ 3	65
4.4 ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม สนับสนุนสมมติฐานที่ 4	66
4.5 ค่าขนาดอิทธิพล (F) ของเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม สนับสนุนสมมติฐานที่ 5	67

4.6	ค่าขนาดอิทธิพลค่าเอฟ (F) ของเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม สนับสนุนสมมติฐานที่ 6	68
4.7	สรุปภาพความสัมพันธ์สมมติฐานที่ 1 ถึง 6 กับตัวแปรปรับ	69
4.8	ค่าขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ตัวแปรปรับ กับ พฤติกรรมจริยธรรม	70
4.9	ค่าขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรม ตัวแปรปรับ กับ พฤติกรรมจริยธรรม	71
4.10	ค่าขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผล เชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม (กลุ่มรวม)	71
4.11	ค่าขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผล เชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม (กลุ่มย่อย)	72

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

จากสภาพสังคมไทยที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องทำให้สังคมไทยมีปัญหาต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ด้วยไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านอาชญากรรม ปัญหาคความยากจน ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาทางด้านจริยธรรมเป็นต้น สังคมไทยจึงต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม อันเนื่องมาจากความเจริญของศาสตร์ด้านต่างๆ อย่างไรก็ดีจำกัด ซึ่งปัญหาดังกล่าวล้วนส่งผลต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านจริยธรรม หรือ พฤติกรรมจริยธรรมของคนในสังคมไทย ดังจะเห็นได้ว่าปัญหาดังกล่าวได้สร้างปัญหาต่อสังคมไทยมากมาย เพราะปัญหาทางด้านพฤติกรรมจริยธรรม เกี่ยวโยงไปถึงปัญหาด้านการทุจริตคอร์ปชั่น ในหน่วยงานต่างๆ และเป็นปัญหาระดับมหภาคที่ทุกฝ่ายต่างให้ความสำคัญ และต้องการขจัดปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้น ไปจากสังคมไทย ดังนั้นการพัฒนาประเทศจึงมุ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นหลัก เพื่อให้คนในสังคมมีพฤติกรรมจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่ระบุประเด็นการพัฒนาคนไว้อย่างชัดเจน และยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องมาจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาคนในสังคมไทยนั้น เป็นแนวทางหลักของประเทศที่ต้องการให้สังคมไทยมีการพัฒนาทั้งทางด้านความเจริญทางวัตถุ และ จิตใจไปพร้อมกัน

ดังนั้น การพัฒนาบุคคลของประเทศจึงได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากการณรงค์ การจัดกิจกรรม และ การศึกษาวิจัย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) โดยนักวิชาการทางด้านจิตพฤติกรรมศาสตร์ จึงได้กำหนดกลุ่มพฤติกรรมที่ควรศึกษา โดยแบ่งกลุ่มพฤติกรรมของบุคคล ที่สำคัญ 7 ด้าน คือ พฤติกรรมจริยธรรม พฤติกรรมครอบครัว พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมสุขภาพกาย สุขภาพจิต และการบริโภค พฤติกรรม การเป็นพลเมืองดี พฤติกรรมประชาธิปไตย และพฤติกรรมสิ่งแวดล้อมและสาธารณะประโยชน์ โดยการศึกษาพฤติกรรมดังกล่าวอาศัยการศึกษาวิจัยทางด้านจิตพฤติกรรมศาสตร์ ที่มุ่งเน้นการศึกษาสาเหตุต่างๆของพฤติกรรมมนุษย์ทั้งสาเหตุภายใน และ สาเหตุภายนอก

ตัวบุคคลไปพร้อมกัน โดยการศึกษาสาเหตุต่างๆ ของพฤติกรรมให้ครบถ้วนจะต้องครอบคลุมสาเหตุ 4 ประเภท คือ (1) สาเหตุทางด้านสถานการณ์ปัจจุบันที่เอื้อหรือขัดขวางพฤติกรรมที่ศึกษา (2) สาเหตุทางด้านจิตใจเดิมของผู้กระทำซึ่งมักเกิดจากการได้รับประสบการณ์ต่างๆ สะสมกันมาแต่ในอดีต และพันธุกรรม (3) ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ปัจจุบัน คือ ลักษณะทางจิตใจที่อาจหวั่นไหวแปรปรวนไปตามสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลประสบอยู่ และ (4) ด้านอิทธิพลร่วม (หรือปฏิสัมพันธ์) ระหว่างลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบันกับจิตลักษณะเดิมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ศึกษา (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 7 : 2538) ซึ่งกรอบการศึกษาดังกล่าวอยู่ในรูปของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในหมู่นักวิชาการด้านจิตพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมเป็นกรอบแนวความคิดพื้นฐานที่มีความสำคัญในการทำวิจัยสาขาพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับ ทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศว่าเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยที่สามารถบ่งชี้เกี่ยวกับสาเหตุของพฤติกรรมต่างๆ หลายประเภท โดยทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมได้มีการระบุสาเหตุของพฤติกรรมบุคคลได้ครอบคลุมดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น จากแนวคิดของการศึกษาวิจัยทำให้เห็นว่ามีมนุษย์มีพฤติกรรมที่สำคัญหลายด้าน ที่จำเป็นต่อการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพราะยิ่งสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีการขยายตัวออกไปมากขึ้นเรื่อยๆ มากเท่าใด ปัญหาต่างๆ ในสังคมก็มีเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น สิ่งเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่สมควรได้รับการแก้ไข อย่างเร่งด่วน (สวัสดี ประทุมราช, 2547: 1)

จากแนวทางการวิจัยดังกล่าวได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัย ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุและผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมขึ้นจำนวนหนึ่ง โดยมุ่งเน้นการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมจริยธรรมจากเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นหลัก เนื่องจากเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นลักษณะทางจิตใจประเภทหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการทำดี ละเว้นชั่ว และการกระทำเพื่อส่วนรวม ทำให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นตัวแปรอิสระที่ได้รับความนิยมจากนักวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรม แต่จากการประมวลเอกสารงานวิจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์พบว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งเป็นจิตลักษณะอีกด้านหนึ่งของทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมนั้นส่งผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่าเหตุผลเชิงจริยธรรม โดยพบว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมีความถี่ในการเข้าเป็นตัวทำนายมากที่สุดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะกับพฤติกรรมจริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2550 : 131)

จากความสำคัญดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงทำให้การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมจำเป็นต้องได้รับการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่อง และยืนยันผลที่พบว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจริยธรรม โดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณในเชิงปริมาณที่ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ และเชิงเปรียบเทียบ ซึ่ง Eagly and Wood (1994 Cooper and

Hedges 1994 อ้างถึงในนงลักษณ์ วิรัชชัย: 4) กล่าวว่าเมื่อมีผลงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันหลายเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-Analysis) เป็นสิ่งจำเป็น เพราะการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เป็นการศึกษารีวิวเปรียบเทียบว่า งานวิจัยแต่ละเรื่องมีผลการวิจัย รวมทั้งลักษณะการวิจัยเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง และลักษณะผลการวิจัยที่แตกต่างกันนั้น เป็นผลเนื่องมาจากตัวแปรอะไร หรือเนื่องมาจากลักษณะการออกแบบการวิจัยที่ต่างกันอย่างไร ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลงานวิจัยหลายๆ เรื่องในการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ จะช่วยให้นักวิจัยขยายขอบเขตองค์ความรู้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องได้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การสังเคราะห์งานวิจัยยังเป็นการเชื่อมโยงความรู้ในอดีตกับความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2548: 11) ดังนั้นการสังเคราะห์งานวิจัยจึงเป็นการศึกษารูปแบบหนึ่งที่น่าผลการวิจัยที่มีปัญหาวิจัยเดียวกันมาสรุป และสังเคราะห์จนเกิดเป็นความรู้ในหัวข้อนั้น และยังเป็นการเชื่อมโยงภาพความสัมพันธ์ของงานวิจัยในหัวข้อที่ได้มีการสังเคราะห์ได้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถกำหนดเป็นประเด็นปัญหาทางการวิจัยที่มีความเหมาะสมได้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม โดยรวมว่ามีค่ามากน้อยเพียงใด และพบผลที่เด่นชัดในกลุ่มตัวอย่างย่อยประเภทใดบ้าง

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม โดยรวมว่ามีค่ามากน้อยเพียงใด และ พบผลที่เด่นชัดในกลุ่มตัวอย่างย่อยประเภทใดบ้าง

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพลของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือของงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับพฤติกรรมจริยธรรม ด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta Analysis)

1.3.2 ทำให้ผู้วิจัยที่สนใจศึกษางานพฤติกรรมจริยธรรมทราบถึงแนวโน้มของงานวิจัยที่ผ่านมา และในปัจจุบัน ในประเด็นปัญหาเดียวกัน ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และพบผลเด่นในกลุ่มย่อยใดบ้าง เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

1.3.3 ข้อสรุปสำคัญที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม รวมทั้งการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จะเอื้อต่อการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.4 เกิดการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม ด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta Analysis) และคุณลักษณะในด้านอื่นๆ ต่อไป เพื่อให้เกิดการศึกษาวิจัยที่เป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อนักวิจัยที่จะนำไปใช้ต่อไป

1.4 การประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งหัวข้อในการประมวลเอกสารออกเป็น 6 หัวข้อ ได้แก่

1.4.1 จิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมจริยธรรม

1.4.2 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง: ความหมาย และวิธีวัด

1.4.3 เหตุผลเชิงจริยธรรม : ความหมาย และวิธีการวัด

1.4.4 พฤติกรรมจริยธรรม : ตัวแปร ความหมาย และวิธีการวัด

1.4.5 งานวิจัยที่ชี้แนวทางความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองกับ

พฤติกรรมจริยธรรม และ เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมการทำงาน และ

1.4.6 การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta Analysis)

โดยในการประมวลเอกสารครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดแนวทางการวิจัย และการสรุปผลที่จะนำไปสู่ข้อมูลที่จะเกิดประโยชน์ต่อนักวิจัยต่อไป

1.4.1 จิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมจริยธรรม

พฤติกรรม การกระทำหรือการแสดงออกทางกล้ำเนื้อ ความคิด ความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า และ หมายรวมถึงการกระทำทุกอย่างของมนุษย์ไม่ว่าการกระทำนั้น ผู้กระทำจะทำโดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าคนอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม รวมทั้งไม่ว่าการกระทำนั้นจะพึงประสงค์หรือไม่ก็ตาม ดังนั้น การเดิน การยืน การคิด การตัดสินใจ การปฏิบัติหน้าที่ การละทิ้งหน้าที่ ล้วนเป็นพฤติกรรมทั้งสิ้น และพฤติกรรมยังหมายถึง การกระทำซึ่งแสดงออกทางความคิด และ ความรู้สึก การตอบสนองต่อสิ่งเร้า (พจนานุกรมฉบับนักเรียน, 2542: 392) ส่วนดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544: 24) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมของคนดี และคนเก่งไว้ว่า บุคคลอาจแสดงออกทางพฤติกรรมเป็น 3 กลุ่มคือ 1) พฤติกรรมของพลเมืองดีคือ การเคารพ

กฎหมาย ทำตามหลักศาสนา มีความเป็นประชาธิปไตยและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศทางด้านต่าง ๆ
 2) พฤติกรรมการทำตามหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบสูง ถ้าเป็นเด็กก็มีพฤติกรรมตั้งใจเล่าเรียน เป็นผู้ใหญ่ที่ทำงานอย่างขยันขันแข็งด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นบิดามารดาที่อบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างเหมาะสม 3) พฤติกรรมรักษาสุขภาพอนามัยและสุขภาพจิตของตนเอง พฤติกรรมพัฒนาตน เป็นการสร้างคุณภาพชีวิตของตนให้ดีขึ้นในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านการศึกษา และด้านการทำงาน

สำหรับพฤติกรรมที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้คือ พฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นพฤติกรรม การเป็นพลเมืองดี และ พฤติกรรมการทำตามหน้าที่

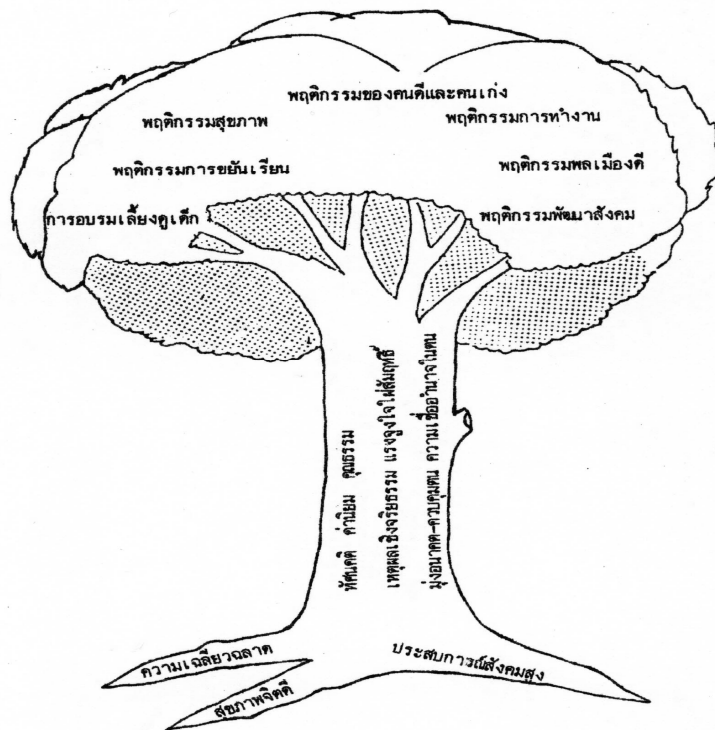
ในมุมมองของนักวิชาการได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมเป็นลักษณะ ทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์ มีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่างๆ ด้วย (อันเนื่องมาจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม) เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกของสังคม สังคมให้การยอมรับสนับสนุน และ ผู้แสดงพฤติกรรมจะเกิดความพอใจ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็น ลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคม เป็นพฤติกรรมที่สังคมพยายามลงโทษ และ กำจัด ผู้แสดงพฤติกรรมจะรู้สึกว่าจะไม่ถูกต้องเหมาะสม จึงถือได้ว่าจริยธรรมเป็นหลัก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524: 2; พระเมธีธรรมภรณ์, 2534: 74-75; กิริติ บุญเชื้อ, 2535: 4)

ดังนั้นจริยธรรม จึงเป็นลักษณะของบุคคลที่มีการตระหนักถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และความสำนึกในสิ่งที่ตนได้กระทำลงไป ทั้งนี้การกระทำดังกล่าวที่เกิดขึ้น เพื่อก่อให้เกิดการยอมรับ และสนับสนุนในสังคม ซึ่งจะส่งผลต่อไปยังพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นที่ต้องการในสังคมด้วย

จากการประมวลเอกสารข้างต้นจะพบว่า พฤติกรรม และ จริยธรรม ต่างเป็นการแสดงออก ถึงพฤติกรรมที่น่าปรารถนา โดยพฤติกรรมจริยธรรมนั้นถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของ จริยธรรม เพราะเป็นสิ่งที่บุคคลแสดงออก ซึ่งอาจมีผลดี-ผลเสียกับตน ผลดี-ผลเสีย กับผู้อื่น และ ผลดี-ผลเสีย กับสังคมวงกว้าง การพัฒนาและการศึกษาวิจัยทั้งหลายในทางจริยธรรมก็มุ่งที่จะให้ สามารถทำนาย อธิบาย หรือ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจริยธรรมของบุคคลให้ได้มากที่สุด การวิจัยนี้ จึงได้ให้ความสนใจกับพฤติกรรมจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรมได้มีนักวิชาการไทยได้ศึกษาและ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พฤติกรรมจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลมีการทำดีละเว้นชั่ว ทำตามคุณธรรม ทำตาม หลักศาสนา หรือ ทำตามค่านิยมที่ดีงาม พฤติกรรมนี้มีหลายประเภท เช่น การให้ทาน การเสียสละ เพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น นอกจากนี้พฤติกรรมจริยธรรมอีกแบบหนึ่ง คือ พฤติกรรมในสถานการณ์ที่เข้าช่วย หรือ ในสภาพช่วย เช่น การโกงสิ่งของ เงินทอง คະแนน การลักขโมย การกล่าวเท็จ เป็นต้น ซึ่งอาจรวมเรียกได้ว่าพฤติกรรมเกี่ยวกับความไม่ซื่อสัตย์

พฤติกรรมจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ ของจริยธรรม เพราะการกระทำในทางที่ดี และ เลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุก และ ความทุกข์ของสังคม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม, 2520: 5-6) และการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตามค่านิยมที่พึงงามของสังคม หรือ บุคคลกระทำในสิ่งที่เข้าใจว่าเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้องนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับว่า การกระทำนั้นมีการแสดงถึงความมีจริยธรรมสูง-ต่ำ เพียงไร และสังคมให้การยอมรับเพียงไรด้วยจึงจะกล่าวได้ว่าสิ่งที่ได้กระทำลงไปเป็นพฤติกรรมจริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2524 : 3) ดังนั้นพฤติกรรมจริยธรรม จึงเป็นพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของคนในสังคม และยังเป็นพฤติกรรมที่ควรเสริมสร้างให้เกิดกับบุคคลในทุกระดับให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องมีความรู้ของการเกิดพฤติกรรมดังกล่าว โดยทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีที่สามารถแสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี และ คนเก่ง ว่ามีสาเหตุทางจิตใจอะไรบ้าง (ภาพที่ 1.1)

ภาพที่ 1.1 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงจิตลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจของพฤติกรรมทางจริยธรรม

แหล่งที่มา: ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538: 7.

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีที่อธิบายความเกี่ยวข้องระหว่างลักษณะทางจิต กับพฤติกรรมของบุคคลได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่แสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมคนดี ที่เก่ง และมีความสุข โดยสามารถระบุได้ว่าพฤติกรรมที่ดีเหล่านี้มีสาเหตุมาจากอะไร ซึ่งในการ วิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาจิตลักษณะเดิมของบุคคลตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมมาใช้ในการกำหนด ลักษณะของตัวแปรงานวิจัยที่ใช้สืบค้นสำหรับนำมาสังเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปสำหรับงานวิจัยนั้น

สำหรับทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมเป็นทฤษฎีที่มีจุดกำเนิดจากการรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จาก การวิจัย ตลอดระยะเวลา 20 ปี เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะและพฤติกรรมของเยาวชนไทย และคนไทย ในช่วงอายุระหว่าง 6-60 ปี จำนวนหลายพันคน ซึ่งมีรายละเอียดของทฤษฎีดังนี้

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนที่เป็นดอกและผลไม้ของ ต้นไม้ ส่วนลำต้น และส่วนราก (ภาพที่ 1.1) ในส่วนแรกคือ ส่วนที่เป็นดอกและผลไม้ของต้นไม้ แสดงถึงพฤติกรรมของคนดี หรือพฤติกรรมพลเมืองดี และเป็นพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนา ประเทศ ผลที่ออกมาเป็นพฤติกรรมต่างๆ ที่ดีและน่าปรารถนานั้น เกิดจากสาเหตุ 2 กลุ่มที่สำคัญ คือ กลุ่มแรก เป็นสาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ ซึ่งประกอบด้วยจิตลักษณะที่สำคัญ 4 ด้าน คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจใน ตน และ 1 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ทศนคติ คุณธรรม และค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ หรือสถานการณ์นั้น) และจากจิตลักษณะที่สำคัญทั้ง 4 ด้าน และ 1 กลุ่มนั้น สามารถนำมาทำนาย อธิบายหรือพัฒนาพฤติกรรม ได้โดยนำจิตลักษณะบางด้าน หรือหลายด้านมาประกอบกันจึงจะทำ ให้เกิดผลดีที่สุด ในส่วนที่สามของต้นไม้จริยธรรม คือ รากของต้นไม้ ได้แก่ สถิติปัญญา ประสพการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต (ภาพที่ 1.1) จิตลักษณะทั้งสามนี้อาจใช้เป็นสาเหตุของการ พัฒนาจิตลักษณะทั้ง 4 ด้าน 1 กลุ่ม จากลำต้นของต้นไม้ก็ได้ กล่าวคือ บุคคลจะต้องมีลักษณะ พื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้าน ในปริมาณที่สูงเหมาะสมกับอายุ จึงจะเป็นผู้มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิต ลักษณะที่สำคัญได้เป็นอย่างดี โดยที่จิตลักษณะจากลำต้นนั้นจะพัฒนาไปโดยอัตโนมัติ ถ้าบุคคลมี ความพร้อมทางจิตใจทั้ง 3 ด้าน (ส่วนราก) มาก และอยู่ในสภาพแวดล้อม ทั้งทางด้าน บ้าน หรือ โรงเรียน ที่เหมาะสม เพราะฉะนั้น จิตลักษณะ 3 ประการ ในส่วนรากนี้ อาจเป็นสาเหตุร่วมกับจิต ลักษณะที่สำคัญดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ที่ลำต้น เพื่อใช้อธิบายหรือทำนาย และพัฒนาพฤติกรรม ดังกล่าวมาแล้วด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538)

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมสำหรับคนไทยนี้ แสดงความสัมพันธ์ในเชิงสาเหตุและผลระหว่าง จิตลักษณะ 8 ด้าน กับพฤติกรรมประเภทต่างๆ การศึกษาในงานนี้ได้้นำจิตลักษณะที่สำคัญนำมา ศึกษาเพียง 2 ด้านเท่านั้น คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งได้ทำการ ประมวลเอกสาร ดังนี้

1.4.2 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน : ความหมาย และวิธีวัด

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นจิตลักษณะและทักษะที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีของ Mahoney and Thoreson และเป็นจิตลักษณะที่เป็นแกนหนึ่งของพฤติกรรมและจิตลักษณะนี้ สามารถแยกออกได้เป็นสองส่วน คือ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน ซึ่งจิตลักษณะมุ่งอนาคตและความสามารถในการควบคุมตน เป็นคุณสมบัติของมนุษย์ที่ทางสาขาวิชาจิตวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ให้ความสำคัญ และทำการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำมาใช้ในการเข้าใจ อธิบาย ทำนาย และพัฒนามนุษย์ตลอดมากกว่า 60 ปี แล้ว (บุญรับ สักคิมณี, 2532: 29) และที่สำคัญลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ยังเป็นจิตลักษณะหนึ่งในสี่จิตลักษณะที่สำคัญในคนไทย ที่ได้ประมวลและรวบรวมโดยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน จนได้เป็นทฤษฎีคืนไม้จริยธรรม โดยลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายความว่า ความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงเป็นพฤติกรรมออกได้รอได้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อย ซึ่งจะได้รับทันที หรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือ การเพียรพยายามในปัจจุบัน เพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ซึ่งลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน และอาจถือว่าเป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม, 2520: 35) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนจึงความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตน และความสำคัญที่จะเกิดขึ้นในอนาคต บังคับตนเองให้ออกได้รอได้ และไม่เลือกที่จะได้รับประโยชน์เล็กน้อยในทันทีแต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่หรือสำคัญที่จะตามภายหลัง (Skinner, 1986 อ้างถึงใน บุญรับ สักคิมณี, 2532 : 50) ซึ่งในงานวิจัยต่างๆ ได้เสนอความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตไว้ดังนี้

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน คือ ความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ การมุ่งอนาคตนั้นเกิดจากการสะสมประสบการณ์และการเรียนรู้ตั้งแต่อดีตของบุคคลในสถานะต่างๆ ที่บุคคลในสังคมได้กระทำ รวมถึงความสามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ซึ่งคนในสังคมที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่รู้จักออกได้รอได้ และทำตามกฎหมายเพื่อความสงบสุขของสังคม เพื่อให้เกิดผลดีในระยะยาวมากกว่าในปัจจุบัน เพราะได้เล็งเห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง และผลดีที่จะตามมาหลังจากที่ได้กระทำสิ่งต่างๆ แล้ว (นีออน พิณประดิษฐ์ และคณะ, 2541: 13; และพระมหาใจ ส่วนไผ่, 2547: 54) และจากที่ได้ประมวลเอกสารลักษณะมุ่งอนาคตพบว่า ได้มีการทดลองในหลายๆ งานวิจัยที่พบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับลักษณะอื่นๆ ของบุคคล เช่น ความรับผิดชอบทางสังคม การมุ่งสัมฤทธิ์ผล การปรับตัว ความฉลาด และสถานะทางสังคมวัฒนธรรม และครอบครัว

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนจะมีเพิ่มมากขึ้นตามอายุ และแม้จะสัมพันธ์กับสติปัญญา แต่ไม่สัมพันธ์กับความสามารถทางวาจา

ในลักษณะความสัมพันธ์เช่นนี้ยังรวมถึง พฤติกรรมจริยเชิงจริยธรรมซึ่ง Wright ได้รวบรวมผลการค้นคว้าซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีความอดได้รอได้นั้น จะไม่มีพฤติกรรมการโกง หรือ โกงน้อยกว่าเด็กที่ขาดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนในขณะที่เล่นเกมส์ด้วยกัน และ Mischel and Gilligan (1964 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิ และ เพ็ญแข ประจวบจันทึก, 2520: 36) ได้ทำการวิจัยและพบว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงจะโกงน้อย หรือ ถ้าคิดจะโกงก็จะใช้เวลาในการตัดสินใจนานก่อนที่จะกระทำเช่นนั้น (Wright, 1975 ; Mischel and Gilligan, 1964 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิ และ เพ็ญแข ประจวบจันทึก, 2520: 36) ดังที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นจิตลักษณะที่มีความสำคัญต่อการเป็นคนดี คนเก่ง ซึ่งลักษณะมุ่งอนาคตมีองค์ประกอบด้วยกัน 3 ส่วน ได้แก่ 1) ความสามารถคาดการณ์ คือ การที่บุคคลสามารถคิดได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต เข้าใจและมองเห็นเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นอย่างทะลุปรุโปร่ง โดยผู้ที่เข้าใจลักษณะของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างชัดเจน จึงต้องเป็นผู้ที่มีสติปัญญาสูงถึงขั้นนามธรรม การจะเข้าใจสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างชัดเจนอาจเกิดได้ 2 วิธี วิธีแรก คือ ในกรณีที่สิ่งนั้นเคยเกิดขึ้นก่อน บุคคลนั้นเคยประสบมาก่อน ถ้าสิ่งนั้นเกิดขึ้นเป็นครั้งที่สองหรือครั้งต่อไป บุคคลที่มีประสบการณ์ก็จะคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ได้อย่างชัดเจนมากกว่าผู้ที่ไม่มีความประสบการณื วิธีที่สองคือ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และถามจากผู้รู้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น จะมีลักษณะอย่างไร การแสวงหาข้อมูลเพื่อเป็นการเตรียมตัวรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น โดยมีเป้าหมายที่จะดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จในอนาคตให้มากที่สุด 2) ความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น อาจเกิดกับตนเองได้เช่นเดียวกับที่เกิดกับผู้อื่น และ 3) การมองเห็นคุณค่าหรือความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในปริมาณที่ไม่ลดลง คือ ผู้ที่มองเห็นคุณค่าหรือความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับตัวเขาในอนาคต ในปริมาณที่เท่ากัน หรืออาจจะมากกว่าที่จะเกิดกับตัวเขาทันทีในปัจจุบัน การที่บุคคลจะมีลักษณะมุ่งอนาคตในองค์ประกอบที่สามนี้ เกิดจากการที่บุคคลนั้นอยู่ในสภาพแวดล้อมและสังคมที่มีความมั่นคง ถาวร มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน บิคา มารดา รักษาคำพูด รักษาสัญญา นั่นคือ เมื่อเป็นเด็กเคยมีประสบการณ์ว่าสิ่งที่คอยนั้น ตนได้รับจริงๆ ในที่สุด ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนนี้มีความเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิ, 2547: 1-7)

จิตลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ในส่วนของการควบคุมตน หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า วินัยในตนเองนั้น หมายถึง การบังคับตนเองการปรับปรุงตนเอง หรือการจัดระเบียบพฤติกรรมบางชนิดของตนเอง เพื่อเป้าหมายของการจัดสร้างพฤติกรรมใหม่ที่นำปรารถนา เพิ่มปริมาณ

พฤติกรรมนั้น และอนุรักษ์พฤติกรรมที่ดีมีประโยชน์ ตลอดจนการลด หรือ การขจัดพฤติกรรมเดิมที่ไม่น่าปรารถนาให้หมดไปจากตนโดยการจัดการของตนเอง และไม่ต้องพึ่งการควบคุมบังคับจากผู้อื่น ความสามารถในการควบคุมตน ประกอบด้วยลักษณะทางจิตใจหลายประการ คือ การมองเห็นความสำคัญของประโยชน์ที่จะมีมาในอนาคตมากกว่าประโยชน์ในปัจจุบัน การเลือกกระทำพฤติกรรมที่แสดงถึงการอดใจรอได้ เพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะส่งผลให้เกิดผลดีตามที่ตนต้องการได้ และนอกจากนั้นความสามารถควบคุมตนยังเกี่ยวกับการไม่หวังผลจากภายนอก แต่นักคนสามารถให้รางวัลตนเองและลงโทษตนเองได้ โดยรางวัลที่ให้แก่นตนเองอยู่ในรูปของความพอใจในตนเอง ความภาคภูมิใจในตน ส่วนการลงโทษตนเองก็คือ การเกิดความไม่สบายใจ วิตกกังวล และละอายใจ ลักษณะความอดใจรอได้ ลักษณะความเชื่อในผลแห่งความพยายามของตน และลักษณะการให้รางวัล และการลงโทษตนเองนั้น จะปรากฏในวัยรุ่นที่ได้รับการพัฒนาทางจิตใจอย่างเหมาะสมตั้งแต่เด็กจนปัจจุบัน ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับรางวัลและการลงโทษอย่างเหมาะสมกับพฤติกรรม โดยผู้ใหญ่ที่มีเหตุมีผลและไม่ใช้อารมณ์ของตนเองเป็นที่ตั้ง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2544: 92-93)

จากการประมวลเอกสารลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนพบว่า มีผู้สนใจศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่อพฤติกรรมหลายประเภทได้แก่ การศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมด้านทานการเสพยาบ้าของ เกษม จันทร์สร (2541) เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการด้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียน 14,337 คนพบว่า นักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้า มีสุขภาพจิตดี และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง สามารถทำนายพฤติกรรมได้ดังนี้ (1) พฤติกรรมด้านทานการเสพยาบ้า 21.9% (2) พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า 15.3% (3) การปฏิบัติทางศาสนา 31.6% และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของการปฏิบัติทางพุทธศาสนา โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการด้านทานการเสพยาบ้าได้ .38% ซึ่งผลดังกล่าวพบทั้งในกลุ่มรวมและ กลุ่มย่อย และ ผลการศึกษาของลินดา สุวรรณดี (2543) จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 480 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรม และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง จะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมลดปริมาณขยะ มากกว่า เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และในการศึกษาของสมิตตรา เจริญพันธ์ (2545) เรื่อง จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์” จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 480 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียน โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 17.9% โดยพบผลดังกล่าวทั้งในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย และลักษณะมุ่งอนาคต

ควบคุมตนยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของพฤติกรรมหลังการเรียน และ ลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน โดยสามารถทำนายได้ 16.3 และ 13.6 ตามลำดับ โดยพบผลดังกล่าวทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

การศึกษาของสุภาสิณี นุ่มเนียน (2546) เรื่อง ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 576 คน พบว่า นักเรียนที่มีการฝึกฝนในหน้าที่มาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง จะมีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัว และ พฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีการฝึกฝนในหน้าที่น้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และยังพบผลอีกว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียน โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 48.6% เช่นเดียวกับการศึกษาของกุหลาบ ไทร โพธิ์ภู (2546) เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักษาความสะอาดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 587 คน พบผลว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และ มีความเชื่ออำนาจในตนมาก จะมี คะแนนพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวม คะแนนพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัว ทศนคติต่อพฤติกรรมรักษาความสะอาด และ ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด มากกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และ มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และยังพบผลอีกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีการเห็นแบบอย่างมาก และมีการรับรู้ข่าวสารมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมรักษาความสะอาด จะมีคะแนนพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัว จะมีทัศนคติต่อพฤติกรรมรักษาความสะอาด และ พฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวมมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีการเห็นแบบอย่างน้อย และมีการรับรู้ข่าวสารน้อย ซึ่งลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวม โดยสามารถทำนายพฤติกรรมโดยรวมดังกล่าวได้ 35.1% เมื่อทำนายร่วมกับจิตเดิม และ สถานการณ์ และเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวม โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวโดยรวมได้ 45.4% และเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัว โดยสามารถทำนายพฤติกรรมโดยรวมดังกล่าวได้ 27.9% ซึ่งผลการทำนายของพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวม และ พฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัว ได้ทำนายร่วมกับ จิตเดิม สถานการณ์ และ จิตลักษณะตามสถานการณ์

การศึกษาของพรมนต์ โอบอ้อม (2548) เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การอบรมปลูกฝังเกี่ยวกับการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 494 คน พบผลว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุม

คนมาก และ มีความเชื่ออำนาจในตนมาก จะมีทัศนคติที่ดีต่อบิดามารดา จะมีทัศนคติที่ดีต่อการได้รับการปลูกฝังเกี่ยวกับการคบเพื่อน จะมีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน จะมีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และจะมีการรับรู้การปลูกฝังเกี่ยวกับการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และ มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย และยังพบผลอีกว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 54.0% เมื่อทำนายในชุดรวม และพบผลดังกล่าวทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย เช่นเดียวกับการศึกษาของความพร้อมที่จะปรับตัวเป็นคนดี ของ ทองพูล บัวศรี (2550) เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างการฝึกอบรมครอบครัว และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมที่จะปรับตัวเป็นคนดีของเยาวชนกระทำผิดในบ้านกาญจนาภิเษก จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 342 คน พบผลว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมจากบ้านกาญจนาภิเษก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และ มีความสัมพันธ์กับบิดามารดามาก จะเป็นผู้ที่มีความชอบเสียงน้อย และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปรับตัวเป็นคนดีมากกว่าผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมจากศูนย์อื่น มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และ มีความสัมพันธ์กับบิดามารดาน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และ มีความสัมพันธ์กับบิดามารดามาก จะมีความพร้อมที่จะไม่เบียดเบียนตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และ มีความสัมพันธ์กับบิดามารดาน้อย ซึ่งผลที่พบสอดคล้องกันอีกคือ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์มาก และ ความเชื่ออำนาจในตนในการปรับตัวเป็นคนดี จะมีความชอบเสียงน้อย จะมีความพร้อมที่จะไม่เบียดเบียนตนเอง ความพร้อมที่จะไม่เบียดเบียนผู้อื่น และมีทัศนคติต่อความพร้อมที่จะปรับตัวเป็นคนดีมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และ มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย

การศึกษาของภัทรกร อิศระภาคย์ (2550) เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างครอบครัว สังคม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทิ้งขยะอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 365 คน พบผลว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมการยับยั้งการทิ้งขยะไม่ถูกที่ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 77.7 % โดยทำนายร่วมกับจิตลักษณะเดิม และ สถานการณ์ และพบผลในลักษณะเดียวกันกับพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า โดยเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 73.9% โดยทำนายร่วมกับจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และ จิตลักษณะตามสถานการณ์ ในการศึกษาของสุกมล มุ่งพัฒนสุนทร (2547) เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักษาสัตว์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในชนบท จำนวนกลุ่ม

ตัวอย่างทั้งสิ้น 480 คน พบผลว่า นักเรียนที่มีความเชื่อเรื่องจิตวิญญาณทางพุทธศาสนา มาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการรักษาสัตว์ของนักเรียนที่มี สุขภาพจิตไม่ดี มีความเชื่ออำนาจในตนด้านการรักษาสัตว์ มีพฤติกรรมการรักษาสัตว์ที่ตนเอง กระทำ และมีพฤติกรรมสนับสนุนการรักษาสัตว์ มากกว่าผู้ที่มีความเชื่อเรื่องจิตวิญญาณทางพุทธ ศาสนาน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการศึกษว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลมาก เห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง มาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จะเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนด้านการรักษาสัตว์ พฤติกรรมการรักษาสัตว์ที่ตนเองกระทำ และ พฤติกรรมสนับสนุนการรักษาสัตว์ มากกว่าผู้ที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย เห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างน้อย และมีลักษณะมุ่ง อนาคตควบคุมตนน้อย และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของ พฤติกรรมสนับสนุนการรักษาสัตว์ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 36.5% และ เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมรักษาสัตว์ที่ตนเองกระทำ โดยสามารถทำนาย พฤติกรรมดังกล่าวได้ 32.9% โดยทำนายร่วมกันระหว่างจิตลักษณะเดิม และ สถานการณ์

การศึกษาของมณูญ ภูชลิบเงิน (2547) เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 480 คน พบผลว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดมาก จะมี ความรู้เกี่ยวกับการประหยัด พฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่าย และพฤติกรรมการประหยัดพลังงาน มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดน้อย ซึ่งยังพบผล อีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของพฤติกรรมการประหยัด พลังงาน พฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย และ พฤติกรรมการประหยัดเวลา โดยสามารถทำนาย พฤติกรรมดังกล่าวได้ 34.0% 46.6% และ 31.4% ตามลำดับ เมื่อทำนายร่วมกันระหว่างจิตเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาของ รสนันท์ ณ นคร (2550) เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 500 คน พบผลว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จะมีพฤติกรรมการสนับสนุนให้ ผู้อื่นออมเงินมาก และมีสัดส่วนการออมเงินมาก และ นักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จะเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการออมเงิน ความพร้อมที่จะ ออมเงิน และ พฤติกรรมการออมเงิน มากกว่าผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย และ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ซึ่งลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญ

ลำดับที่ 1 ของทัศนคติที่ดีต่อการออมเงิน โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 51.1% เมื่อทำนายร่วมกันระหว่างจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์

การศึกษาของวรรณดา กันต์โณม (2553) เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดคบเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 684 คน พบผลว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และ มีความสามารถในการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่ไม่ดีมาก จะมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนมาก และ มีความชอบเลี้ยงน้อยกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย และ มีความสามารถในการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่ไม่ดีน้อย และนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และ มีความสามารถในการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่ไม่ดีมาก จะมีภูมิคุ้มกันด้านการคบเพื่อนมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และ มีความสามารถในการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่ไม่ดีน้อย และยังพบผลอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของการมีภูมิคุ้มกันการคบเพื่อน เมื่อทำนายร่วมกับจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของความชอบเลี้ยง โดยสามารถทำนายความชอบเลี้ยงได้ 16.3 เมื่อทำนายร่วมกับจิตลักษณะเดิม เช่นเดียวกับการศึกษาของนรา จันชนะกิจ (2548) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างครอบครัว สังคม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมของนักศึกษา จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 365 คน พบผลว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสม และ เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 4 ของพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างถูกกาลเทศ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 34.3% และ 41.6% ตามลำดับ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของกุหลาบ ไทรโพธิ์ภู (2546) เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักษาความสะอาดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 587 คน พบผลว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมสูง และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมมาก จะมีพฤติกรรมรักษาความสะอาด การรักษาความสะอาด การรักษาความสะอาดส่วนตัว และ การรักษาความสะอาดส่วนรวม มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย และผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และ มีการเห็นแบบอย่างมาก จะเป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาความสะอาด และ การรักษาความสะอาด มากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย และผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีการเห็นแบบอย่างมาก และมีการรับรู้ข่าวสารมาก จะเป็นผู้มีพฤติกรรม

รักษาความสะอาดส่วนตัว และ พฤติกรรมการรักษาความสะอาดส่วนรวม มากกว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ การเห็นแบบอย่างน้อย และมีการรับรู้ข่าวสารน้อย และยังพบผลว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของพฤติกรรมการรักษาความสะอาดส่วนรวม สามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 45.4% และเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมการรักษาความสะอาดส่วนตัว และสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 27.9% เมื่อทำนายร่วมกันระหว่างจิตเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์

การศึกษาของ อนุรชมนงค์ เรียบร้อยเจริญ (2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง บ้าน โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการคุกคามทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษา ในโครงการก้าวอย่างอง่างเข้าใจ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 480 คน พบผลว่า นักเรียนที่มีการเข้าร่วมโครงการ ได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จะเป็นผู้ที่พฤติกรรมการป้องกันตนมากกว่า ผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ ได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และนักเรียนที่ได้รับการสั่งสอนอบรมจากผู้ปกครองมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก จะเป็นผู้มีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนป้องกันตนมากกว่าผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย นอกจากนี้ยังพบผลอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการป้องกันการคุกคามทางเพศ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 31.0% และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมการสนับสนุนให้เพื่อนป้องกันตน และเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของพฤติกรรมการป้องกันตน โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 6.5% และ 33.0% ตามลำดับ เมื่อทำนายร่วมกันระหว่างทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการป้องกันการคุกคามทางเพศ ความรู้ในการป้องกันการคุกคามทางเพศ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน และสุขภาพจิต การศึกษาของสิริมล ธีระประทีป (2549) เรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักนวลสงวนตัวของนักเรียนหญิงอาชีวศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง 501 คน พบผลว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก ค่านิยมในการรักนวลสงวนตัวมาก และความเชื่ออำนาจในตนเกี่ยวกับรักนวลสงวนตัวมาก มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักนวลสงวนตัว และพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ค่านิยมในการรักนวลสงวนตัวมาก ความเชื่ออำนาจในตนเกี่ยวกับรักนวลสงวนตัวน้อย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับความฉลาดทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาปริญญาตรี ของไพรินทร์ ชัดพิงษ์ (2553) จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 474 คน พบผลว่า

นิสิตที่ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีลักษณะชาตินิยมมาก จะมีพฤติกรรมการรับรู้คุณค่าดีของแผ่นดิน การรับรู้ปัญหาด้านการเมือง และพฤติกรรมทางเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรมมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และมีลักษณะชาตินิยมน้อย นิสิตที่มีลักษณะการควบคุมตนมาก และมี ชาตินิยมมาก จะมีพฤติกรรมสนับสนุนเพื่อนฉลาดทางการเมือง มากกว่าผู้ที่มีลักษณะควบคุมตนน้อย และมีชาตินิยมน้อย นอกจากนี้ยังพบผลอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 และ 2 ของพฤติกรรมทางเลือกตั้งอย่างมีจริยธรรม โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 25.0% เมื่อทำนายร่วมกับจิตเดิม และเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 และ 3 ของการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 4.2% เมื่อทำนายร่วมกับจิตเดิม ลักษณะมุ่งอนาคตเพียงอย่างเดียวเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของลักษณะชาตินิยม โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 18.9% เมื่อทำนายร่วมกันระหว่างจิตลักษณะเดิม และ สถานการณ์ ในส่วนของการควบคุมตน เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของการรับรู้ปัญหาด้านการเมือง และ เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 ของพฤติกรรมการสนับสนุนเพื่อฉลาดการเมือง โดยสามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 10.4% และ 9.0% ตามลำดับ และในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย (วรรณิ วรรณชาติ, 2541) จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายระดับปริญญาตรีจำนวน 325 คน พบว่านักศึกษาชายที่มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอดส์มาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และมีสุขภาพจิตดีน้อย จะมีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์มากกว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเอดส์น้อย มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และมีสุขภาพจิตดีมาก

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท้องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ของ นิภาพร โชติสุดแสนห์ (2545) จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบผลว่า นักศึกษาที่มีการรับรู้สภาพมาก มีความรู้มาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง จะเป็นผู้มีพฤติกรรมการท้องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากกว่าผู้ที่มีการรับรู้สภาพน้อย มีความรู้่น้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และผู้ที่มีความรู้มาก และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง จะมีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท้องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีความรู้่น้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และ ผู้ที่มีทัศนคติมาก มีการรับรู้ที่สถานสูง และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง จะมีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท้องเที่ยว และ พฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีทัศนคติน้อย การรับรู้ที่สถานต่ำ และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ได้ศึกษาลักษณะ มุ่งอนาคตควบคุมตนที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมต่างๆ และได้มีการสร้างแบบวัดขึ้น งานวิจัยแรกๆ ที่มีการสร้าง

แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และยังมีนิยามใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้ คือ จินตนา บิลมาศ และคณะ (2529) โดยใช้วัดในกลุ่มข้าราชการพลเรือน โดยแบบวัดดังกล่าวได้มีข้อคำถามที่แสดงถึงเนื้อหาที่เกี่ยวกับการแสดงนิสัยของบุคคลว่าจะเสียดลความสุขเล็กน้อย เพื่อผลที่ยิ่งใหญ่กว่าในอนาคต และเป็นการแสดงนิสัยของบุคคลนั้นว่า สามารถอดได้ร้อได้ สามารถวางแผนและควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ได้มากน้อยเพียงใด โดยแบบวัดมุ่งอนาคตมีจำนวน 10 ข้อ และแบบวัดควบคุมตน มีจำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ ซึ่งใช้วิธีการวัดแบบมาตราประเมินรวมค่า โดยมีมาตราสเกล 6 หน่วย ให้เลือกตอบจาก จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย โดยจะแสดงลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และควบคุมตนจากมากถึงน้อย และนักวิจัยที่ได้สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตขึ้นมาอีก คือ ดวงเดือน พันธุนาวิณ; งามตา วินิตานนท์ (2536) ได้สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนในกลุ่มวัยรุ่น ประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 12 ประโยค เกี่ยวกับความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต และการอดได้ร้อได้ของผู้ตอบในสถานการณ์ต่างๆ แต่ละข้อมีสเกล 6 หน่วย จากจริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย ซึ่งแบบวัดทั้งสองชิ้น ยังได้ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบท และสิ่งที่ต้องการวัดในงานวิจัยแต่ละเรื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับงานวิจัยนั้นๆ

ในการศึกษานี้ได้นำข้อมูลจากงานวิจัยที่เป็นการวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยใช้แบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่า ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่างประเภทต่างๆ เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ และสรุปผลต่อไป

1.4.3 เหตุผลเชิงจริยธรรม : ตัวแปร ความหมาย และวิธีการวัด

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำ พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ หรือ หลีกเลี่ยงโทษที่อาจเกิดต่อตนเอง ผู้อื่น หรือ ส่วนรวม โดยมีเหตุจูงใจอยู่ที่เบื้องหลังการกระทำต่างๆ ของบุคคล ซึ่งเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นลักษณะทางจิตประเภทหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมกระทำดี ละเว้นชั่ว และการกระทำเพื่อส่วนรวม ในชีวิตของมนุษย์บุคคลมักตกอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของหลายฝ่าย เช่น ความขัดแย้งระหว่างการเห็นแก่ตัวกับการเห็นแก่ผู้อื่น ความขัดแย้งระหว่างการช่วยเหลือเพื่อนฝูงกับการเคารพกฎเกณฑ์ ความขัดแย้งระหว่างการทำตามระเบียบกับการยึดหลักคุณธรรมหรืออุดมการณ์บางประการ สถานการณ์ที่มีความขัดแย้งเช่นนี้ จึงเป็นสถานการณ์ทางจริยธรรม ในสถานการณ์ทางจริยธรรมบุคคลจะต้องเลือกที่จะกระทำ บางอย่าง หรือ ไม่กระทำบางอย่าง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อบางฝ่าย และผลเสียต่อฝ่ายอื่นๆ ได้ การที่บุคคลยึดหลักเพื่อประโยชน์ส่วนรวมแสดงว่า บุคคลนั้นมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่สูงกว่า

ผู้ที่เห็นแก่พวกพ้องอย่างเดียว และสูงกว่าผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่สนใจประโยชน์ของผู้อื่นและส่วนรวม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และฉกาจ ช่วยโต, 2533: 22-23)

เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นเหตุผลของบุคคลในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง เหตุผลที่บุคคลอาจใช้ได้นั้นมี 6 ประเภท เรียงลำดับจากขั้นต่ำไปสู่อันดับสูงสุดตามทฤษฎีพัฒนาการของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (Kohlberg 1969 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2539: 175) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกันที่เป็นผู้วิจัยและสร้างทฤษฎีพัฒนาการของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยพบว่าบุคคลตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่จะมีความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่ขั้นที่ 1 จนถึง ขั้นที่ 6 ซึ่งคนส่วนใหญ่จะมีพัฒนาการทางด้านนี้หยุดชะงักอยู่ในขั้นกลางๆ แต่อาชญากรมักมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นต่ำกว่าคนอายุเท่ากัน เหตุผลเชิงจริยธรรมทั้ง 6 ขั้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ระดับละ 2 ขั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และฉกาจ ช่วยโต, 2533: 23-24) ดังนี้

ระดับก่อนเกณฑ์ (Pre – Conventional Level) หมายถึง การตัดสินใจเลือกการกระทำในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ไม่คำนึงถึงผู้อื่น ในระดับนี้บุคคลจะขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจเหนือตน พบในเด็กอายุ 2-10 ปี เป็นระดับทางจิตใจที่มีทั้งในสัตว์และมนุษย์ ไม่จำเป็นต้องพัฒนา ก็จะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ยึดหลักหลบหลีกการลงโทษทางกาย (The Punishment and Obedience Orientation) บุคคลเลือกกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใด เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ตนเองถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับ บุคคลจึงยอมทำตามคำสั่งของผู้มีอำนาจทางกายเหนือตน ขั้นนี้พบในเด็กอายุ 2-7 ปี

ขั้นที่ 2 ยึดหลักแสวงหารางวัลที่เป็นวัตถุสิ่งของ (The Instrumental Relativist Orientation) เป็นขั้นที่บุคคลเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตน ความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นไปในลักษณะแลกเปลี่ยนแบบตีมาตีตอบ ร้ายมาร้ายตอบ มุ่งผลตอบแทนทางกายและทางวัตถุมากกว่านามธรรม พบในเด็กอายุ 7-10 ปี

ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level) ในระดับนี้บุคคลจะกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยๆ ของตน เช่น ทำตามความคาดหวังของครอบครัว กลุ่มเชื้อชาติ หรือ ทำตามกฎหมายและศาสนา บุคคลจะคล้อยตามหรือเลียนแบบบุคคลในกลุ่ม เพื่อปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของสังคม แต่ไม่คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นในขณะนั้น และผลที่ตามมาในภายหลัง ในระดับนี้บุคคลยังต้องการการควบคุมจากภายนอกอยู่ แต่ก็ยังนึกถึงจิตใจของผู้อื่นด้วย รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นระดับที่จะต้องพัฒนา หรือ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจึงจะเกิด เป็นลักษณะของมนุษย์ที่มีจิตใจเป็นมนุษย์ พบในช่วงอายุ 10-16 ปี มี 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 3 ยึดหลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ เห็นแก่พวกพ้องเป็นสำคัญ (The Enter Personal Concordance of Good Boy – Nice Girl Orientation) บุคคลยังไม่เป็นตัวของตัวเอง ชอบทำตามการชักจูงของผู้อื่น เพื่อคงไว้ซึ่งสัมพันธภาพอันดี พบในวัยรุ่นตอนต้น ช่วงอายุ 10-13 ปี

ขั้นที่ 4 ยึดหลักการทำตามหน้าที่ เคารพกฎหมาย ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของศาสนา (The Law and Order Orientation) ในขั้นนี้บุคคลมีความรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน ในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของสังคม จึงถือว่าตนมีหน้าที่ทำตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมของตนกำหนด หรือ คาดหมายอย่างเคร่งครัด พบในผู้ที่มีอายุ 13-16 ปี

ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post - Conventional Level) เป็นระดับที่ต้องตัดสินใจในข้อขัดแย้งต่างๆ ด้วยการนำมาคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า สิ่งใดสำคัญมากกว่ากันก็จะปฏิบัติตามสิ่งนั้น มีหลักการของตนเองที่ถูกต้อง และหลุดพ้นจากกฎเกณฑ์ของสังคม เป็นลักษณะทางจิตใจที่จะต้องขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐาน 3 ประการ คือ สติปัญญาความฉลาด สุขภาพจิต และประสบการณ์ทางสังคม และต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นประชาธิปไตยด้วย ระดับนี้พบในช่วงอายุ 16 - ผู้ใหญ่ มี 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 5 ยึดหลักการทำตามข้อตกลงของสังคมและคำมั่นสัญญา (Social Contact Legalistic Orientation) คือ ควบคุมตนเอง ภาควิไมใจเมื่อตนทำดี และละอายใจตนเองเมื่อทำผิด บุคคลจะเห็นความสำคัญของชนหมู่มาก ไม่ทำตนให้ละเมิดสิทธิของผู้อื่น สามารถควบคุมบังคับจิตใจตนเองได้ เกิดความละอายใจหรือภาควิไมใจในการกระทำของตนเอง โดยไม่เกี่ยวข้องกับควบคุมจากภายนอก หรือ บุคคลอื่น พบในช่วงอายุ 16 – ผู้ใหญ่ ตอนต้น

ขั้นที่ 6 ยึดหลักอุดมคติสากล (The Universal Ethical Principle Orientation) เป็นจริยธรรมขั้นสูงสุด แสดงถึงการมีความรู้ นอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตน และมีความยึดหยุ่นทางจริยธรรม เพื่อจุดมุ่งหมายในบั้นปลายอันเป็นอุดมคติที่ยิ่งใหญ่เคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละคน มีอัตตปปะ คือ เกลียดกลัวความชั่ว เพราะความชั่วแม้เล็กน้อย จะทำให้ผู้กระทำจำเป็นต้องทำชั่วมากยิ่งขึ้น รุนแรงยิ่งขึ้นทุกที (ปรากฏในผู้ใหญ่เพียงบางคนเท่านั้น)

จากเหตุผลเชิงจริยธรรมทั้ง 6 ขั้น ที่เริ่มจากขั้นต่ำสุดคือ การมีเจตนาที่จะหลบหลีกการโดนลงโทษทางกาย ขั้นที่สอง คือ เจตนาที่จะได้รับรางวัลที่เป็นวัตถุสิ่งของ ขั้นที่สาม คือ เจตนาที่จะทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ ขั้นที่สี่ คือ เจตนาที่จะเคารพกฎหมาย หลักศาสนา หรือปทัสถานของสังคม เพราะเห็นความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ ขั้นที่ห้า คือ การเคารพตนเอง สามารถควบคุมตนเองได้ รู้จักละอายใจตนเองเมื่อทำผิด และภาควิไมใจในตนเองเมื่อทำความดี ขั้นที่หก คือ การยึดอุดมคติสากล เช่น ความเสมอภาค ความยุติธรรม เห็นแก่ส่วนรวม มนุษยชาติและมนุษยธรรม ได้ปรากฏ

อยู่ในบุคคลทุกระดับ และส่งผลต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคล โดยพฤติกรรมทางจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัย ซึ่งแตกต่างจากพฤติกรรมประเภทอื่นๆ ของมนุษย์ เพราะพฤติกรรมทางจริยธรรมมักเป็นพฤติกรรมที่เป็นการเสียสละของผู้กระทำ คือผลของพฤติกรรมนั้นจะเป็นประโยชน์แก่คนอื่น หรือแก่ส่วนรวมมากกว่าที่จะให้ประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติเอง ฉะนั้นบุคคลที่มีจริยธรรมสูงได้ ต้องเป็นคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ลักษณะนี้คือลักษณะเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูง นอกจากจะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าเห็นแก่ส่วนตนแล้ว ผลการวิจัยแสดงว่าผู้ที่มีจริยธรรมสูง จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองได้ด้วย โดยไม่ต้องพึ่งการควบคุมจากคนอื่น บุคคลที่ควบคุมบังคับตนเองได้นั้น จะทำได้หลายมิติ เช่น ทางด้านเวลา การควบคุมตนให้มุ่งอนาคต คือ อดได้ รอได้ และรู้จักอดเปรี้ยวไว้กินหวาน ส่วนทางด้านสถานที่ คือ ควบคุมบังคับตนเองทั้งในที่ลับและในที่แจ้ง คือทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น โดยบุคคลจะต้องสามารถรู้สึกภาคภูมิใจที่ตนทำความดี แม้ผู้อื่นจะไม่รู้ไม่เห็นก็ไม่สำคัญ และ อีกลักษณะหนึ่งคือการวิจัยพบว่ามีความสำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมต่างๆ มาก รวมทั้งพฤติกรรมจริยธรรมด้วย คือ ความเชื่ออำนาจในตน นั่นคือความเชื่อว่าตนสามารถทำให้เกิดผลดี หรือ ผลเสียแก่ตนเองและแก่ผู้อื่น ได้ตามที่ตนปรารถนาและมุ่งหวัง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538 : 13-14)

การวิจัยที่ศึกษาความเกี่ยวข้องระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมการจริยธรรม มีผู้ศึกษาในหลายพฤติกรรม อาทิ พฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ (วรรณิ วรรณชาติ, 2541) พฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (นิภาพร โชติสุคนธ์, 2545) พฤติกรรมการมุ่งอาสา (คมนา วัชรานานินทร์, 2546) พฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม (อภิรดี โสภางค์, 2547) พฤติกรรมการใช้มือถืออย่างเหมาะสม (นรา จันชนะกิจ, 2548) พฤติกรรมการทำงานอย่างมุ่งผลสัมฤทธิ์ (รังสรรค์ หังสนาวิน, 2549) พฤติกรรมสุภาพบุรุษ (พระมหาไชยา กาละปักษ์, 2549)

จากการประมวลเอกสารข้างต้นทำให้พบว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นจิตลักษณะหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล ซึ่งจากผลวิจัยที่สำคัญของงานวิจัยที่ได้ประมวลมาพบว่าจิตลักษณะด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมต่างๆ รวมทั้งยังเป็นจิตลักษณะที่สำคัญที่ต้องพัฒนาให้มีในบุคคลทุกระดับเพื่อให้มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากขึ้นในสังคมไทย

การวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม มีผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวัดนี้โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ขัดแย้งกัน โดยแต่ละสถานการณ์มีคำตอบให้เลือกตัดสินใจพฤติกรรมนั้นๆ ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีของโคลเบอร์ก เช่น แบบวัด โกศล มีคุณ (2545: 1) ได้สร้างแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นเรื่องสั้นเกี่ยวกับความขัดแย้งทางจริยธรรม และพัฒนาไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู

พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .84 และเมื่อนำมาใช้กับกลุ่มพยาบาลของสุพรรณบุรี (2544) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86

จากการประมวลเอกสารจึงสรุปว่าผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มียุติธรรมที่น่าปรารถนามากกว่าผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกตัวแปรนี้เป็นตัวแปรหนึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ และคาดว่าผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงจะมีพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่าผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

1.4.4 พฤติกรรมจริยธรรม : ตัวแปร ความหมาย และวิธีการวัด

สังคมไทยได้มีผู้กล่าวถึงจริยธรรม หรือ พฤติกรรมจริยธรรมกันอย่างกว้างขวาง และได้หยิบยกปัญหาสังคมไทยที่เกิดขึ้นในปัจจุบันว่าส่วนหนึ่งมาจากการขาดจริยธรรม และในหลายภาคส่วนได้เน้นให้เกิดการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมจริยธรรมมากยิ่งขึ้นในสังคมไทย และสังคมไทยมักใช้คำว่า จริยธรรมร่วมกับค่านิยม และคุณธรรม ซึ่งจริงๆ แล้ว ค่านิยมนั้นหมายถึงสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่าสำคัญ เช่น การรักษาหน้า ความมีอาวุโส ส่วนคุณธรรมนั้นหมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่าดี เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความประหยัด เพราะฉะนั้น ลักษณะบางอย่างจึงอาจเป็นไปได้ทั้งคุณธรรม และ ค่านิยมไปพร้อมกัน เช่น ความกตัญญูในสังคมไทย ซึ่งเป็นลักษณะที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าสำคัญและดีงาม ส่วนคำว่าจริยธรรมนั้น จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีคุณธรรม หรือ ค่านิยมตั้งแต่สองตัวขึ้นไป เกิดขัดแย้งกัน ทำให้คนตกอยู่ในสภาพที่ต้องตัดสินใจ หรือ ต้องแก้ปัญหา คนในสภาพนี้มีทางเลือกหลายทาง เลือกบางอย่างแสดงว่ามีจริยธรรมสูง เลือกอย่างอื่นแสดงว่ามีจริยธรรมต่ำ เช่น ความรักลูก กับ การทำตามหน้าที่ ทั้งสองอย่างเป็นคุณธรรม และค่านิยมของไทย เมื่อแต่ละอย่างแยกกันอยู่เพียงลำพังก็จัดว่าเป็นเรื่องธรรมดา แต่เมื่อเกิดการขัดแย้งกัน และต้องมีการตัดสินใจเลือกก็จะปรากฏเป็นจริยธรรมขึ้นมา (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2526) พฤติกรรมจริยธรรมถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของจริยธรรมเพราะเป็นสิ่งที่บุคคลแสดงออก ซึ่งอาจจะมีผลดี-ผลเสียกับตน ผลดี-ผลเสียกับผู้อื่น และผลดี-ผลเสียแก่สังคมวงกว้าง (โกศล มีคุณ, 2545: 35)

จากการประมวลเอกสารพบว่าพฤติกรรมจริยธรรมนั้นมีเป็นจำนวนมากใกล้เคียงกับคุณธรรมและค่านิยมที่มีอยู่ในสังคมไทย จึงทำให้นักวิชาการพยายามที่จะกำหนดความหมาย หรือให้คำนิยามของคำว่าพฤติกรรมจริยธรรมให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อจะได้สะดวกต่อความเข้าใจและการพัฒนา โดย Lickona (1991) เน้นลักษณะทางจริยธรรมที่สำคัญ 2 ประการคือ การยอมรับ (Respect) และ การรับผิดชอบ (Responsibility) ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น ได้อธิบายว่าประกอบด้วย 3 ส่วน คือ สมรรถภาพ (Competence) ความตั้งใจ (Will) และนิสัย (Habit) ซึ่ง

สำหรับจริยธรรม หมายถึง ระบบการทำความดี ละเว้นชั่ว คำที่ซึ่งมีความหมายไม่ชัดเจน คือคำว่า “ระบบ” ซึ่งหมายถึงทั้งสาเหตุที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำ และผลของการกระทำ หรือไม่กระทำนั้น ตลอดจนกระบวนการเกิดและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านี้ด้วย (Likona, 1976)

พฤติกรรมจริยธรรมมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) พฤติกรรมการทำตามคุณธรรม หนึ่งๆ หรือค่านิยมหนึ่งๆ เช่น พฤติกรรมซื่อสัตย์ พฤติกรรมรักสามัคคี พฤติกรรมอดทน อดกลั้น อดออม พฤติกรรมรักชาติ พฤติกรรมทำตามกฎหมาย เป็นต้น 2) พฤติกรรมของการให้โทษแก่ผู้อื่นอย่างเหมาะสมและยุติธรรม ซึ่งหมายถึง การทำให้เกิดผลดีแก่ผู้ที่สมควรได้รับ และการให้โทษแก่ผู้ที่สมควรได้รับโทษนั้น การผิดจริยธรรม คือ การกระทำที่ก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียแก่ผู้ที่ไม่สมควรที่จะได้รับผลนั้น ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ซึ่งอาจจะบัญญัติในกฎหมายหรือหลักศีลธรรมต่างๆ หรือ ตามการประเมินอย่างมีหลักการของผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ 3) พฤติกรรมตามหลักศาสนา เช่น ทาน ศีล สมาธิ เป็นต้น 4) การทำงานเพื่องานมากกว่าที่จะทำงานเพื่อเงิน หรือเพื่อลาภยศสรรเสริญ ซึ่งควรเป็นสิ่งสำคัญรองจากความสำเร็จด้วยดีของงาน หมายถึง การทำสิ่งใดให้สำเร็จโดยมีความโลภ โกรธ หลง ให้น้อยที่สุด ก็เป็นพฤติกรรมจริยธรรมทั้งสิ้น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2520: 3-5) ได้อธิบายความหมายของจริยธรรมว่า คำว่าจริยธรรมนั้นมีความหมายกว้างซึ่งอาจหมายถึงลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์ และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่างๆ หรือ ลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ซึ่งจะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่งใน 2 ประเภท คือ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมนั้น และเป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ ให้การสนับสนุน และผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจ การกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนในอีกลักษณะหนึ่ง คือ ลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคม เป็นการกระทำที่สังคมลงโทษ หรือ พยายามกำจัดและผู้กระทำพฤติกรรมนั้นส่วนมากรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และไม่สมควร ดังนั้นการที่ผู้ใดผู้หนึ่งมีจริยธรรมสูง ผู้นั้นจะต้องมีลักษณะและพฤติกรรมประเภทแรกมาก และ ประเภทหลังน้อย ลักษณะต่างๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมแบ่งออกได้หลายประเภท เช่น ความรู้ ทัศนคติ การให้เหตุผล และ พฤติกรรม

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมจึงหมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นการกระทำที่สังคมเห็นชอบและสนับสนุนมีหลายประเภท เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวม และการช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น นอกจากนี้พฤติกรรมจริยธรรมอีก

จำพวกหนึ่ง คือ พฤติกรรมในสถานการณ์ที่เข้าวนใจ หรือ ในสภาพช่วยผู้ให้บุคคลกระทำผิด กฎเกณฑ์ เช่น การโกงสิ่งของ เงินทอง คะแนน เป็นต้น เพื่อประโยชน์ส่วนตัวบางประการ

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ในประเทศไทย และ ต่างประเทศ ได้ทำการรวบรวมไว้สามารถแบ่งพฤติกรรมจริยธรรมออกได้เป็น 2 ส่วนคือ (1) พฤติกรรม จริยธรรมในเด็กและเยาวชน และ (2) พฤติกรรมจริยธรรมในผู้ใหญ่ โดยพฤติกรรมจริยธรรม ในเด็กและเยาวชนนั้น มีพฤติกรรมด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้ พฤติกรรมวินัยในตนเอง พฤติกรรม อนุรักษ์และประหยัด พฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ วินัย พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรม รับผิดชอบ พฤติกรรมพลเมืองดี พฤติกรรมเอื้ออาทร ในส่วนของพฤติกรรมจริยธรรมในผู้ใหญ่ มีพฤติกรรมด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้ พฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม พฤติกรรมการ ปลุกฝังจริยธรรม (จุจเดือน พันธุนาวัน, 2550: 12-13) และจากการประมวลเอกสารข้างต้นพบว่า พฤติกรรมจริยธรรมในการทำงานที่จะสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรม ในงาน หรือ การทำงานอย่างเหมาะสมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งพฤติกรรมทำตามหน้าที่ใน ที่นี้ หมายถึง พฤติกรรมการทำงานซึ่งพฤติกรรมการทำงานได้มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Cambell (1992) พฤติกรรมการทำงานนั้นมีโครงสร้างหลายมิติและแยกได้หลายสาขา ซึ่งการทำงานนี้สามารถวัดได้จากผลผลิตของการทำงานนั้น โดยประเมินได้จากคุณภาพของงานว่า เป็นอย่างไร ปริมาณของงานมีจำนวนมากน้อยเพียงใด และเวลาที่ใช้ในการทำงานมากน้อยเพียงใด นั้น เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการผลิตผลงานที่เหมาะสมออกมาหรือไม่ (Swanson, 1994) โดยการ ประเมินการทำงานนี้สามารถได้ทั้งผลการทำงานระดับบุคคล และทั้งระดับองค์กร นอกจากนี้ ผลผลิตที่ได้ต้องสามารถบรรลุตามเป้าหมายองค์กรด้วย

ซึ่งมีนักวิจัยได้ทำการศึกษาพฤติกรรมนี้หลายกลุ่มตัวอย่าง เช่น ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532) ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู ได้ให้คำนิยามพฤติกรรมการทำงานของครูแบ่งออกเป็น พฤติกรรม การสอน และพฤติกรรมการอบรมนักเรียน สำหรับพฤติกรรมการสอน หมายถึง การกระทำหรือการ ปฏิบัติงานของครูซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการสอนเนื้อหาวิชาในห้องเรียน โดยแบ่งช่วงเวลาด ก่อนสอน ขณะที่สอน และหลังสอน ส่วนพฤติกรรมการอบรมนักเรียน หมายถึง การให้คำแนะนำ ตักเตือน ให้เหตุผล ให้ความเมตตา และกระทำตนเป็นแบบอย่าง เช่นเดียวกับ สุพัตรา ธรรมวงษ์ (2544) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมการทำงานหมายถึง การกระทำกิจกรรมใดๆ ของบุคคล ที่แสดงออกทางกาย หรือวาจาที่เกี่ยวกับการทำให้ได้คุณภาพงาน ปริมาณงาน และสำเร็จตามเวลาที่ กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุนาวัน (2543) ที่ได้ให้คำนิยามพฤติกรรมการทำงานของ ครูว่า หมายถึง ปริมาณการปฏิบัติภารกิจในหน้าที่อย่างเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรม 2 ประการ คือ พฤติกรรมการสอน เช่น การเตรียมการสอน การสอนอย่างเหมาะสม และพฤติกรรม

หลังการสอน เช่น การให้การบ้าน การวัดประเมินผลการเรียน และยังหมายถึง การกระทำกิจกรรมใดๆ ที่บุคคลแสดงออกเพื่อการตอบสนอง หรือตอบโต้สิ่งหนึ่งสิ่งใดในขณะปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถสังเกต วัดได้ตรงกัน ไม่ว่าจะการแสดงหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายใน หรือภายนอกร่างกายก็ตาม

ส่วนการศึกษาของ รัชชัช ศรีพรงาม (2547) ได้ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างของพนักงาน โรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและปั่นด้าย ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการทำงานไว้ว่า เป็นพฤติกรรมหนึ่งของมนุษย์ที่แสดงออกด้วยการกระทำ การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย หรือรับผิดชอบ ในหน่วยงานที่มีความเหมาะสมตรงกับบทบาทหน้าที่และตรงกับความต้องการของหน่วยงาน

นอกจากนี้จากการศึกษาของ ปิยะวรรณ บุญเพ็ง (2550) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างบุคลากรสายวิชาการ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้ให้ความหมายว่า การที่นักวิจัยได้แสดงออกในการปฏิบัติงานวิจัยที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของงานวิจัย กล่าวคือ ได้แสดงพฤติกรรมการวางแผนก่อนเริ่มงานการปฏิบัติในช่วงทำงานวิจัย จนกระทั่งถึงขั้นสุดท้ายของการทำพฤติกรรมภายหลังผลงานแล้วเสร็จอย่างครบวงจร มีการป้องกันตลอดจนหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดในการวิจัย และมีความพยายามที่จะเผยแพร่ผลการวิจัยด้วยวิธีการต่างๆ

การวัดพฤติกรรมจริยธรรมทั่วไป โกศล มีคุณ และ ณรงค์ เทียมเมฆ (2545) ได้สร้างเครื่องมือวัดนี้โดยมีจำนวน 25 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “ทุกครั้ง” ถึง “ไม่เคยเลย” ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 25 ถึง 150 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดแสดงว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมจริยธรรมทั่วไปดี ผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมจริยธรรมทั่วไปไม่ดี ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสามารถในการจำแนกอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่า t ตั้งแต่ 2.61 ถึง 10.04 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .81 และแบบวัดพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม มีจำนวน 25 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรให้ประเมิน 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 25 ถึง 150 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมสูง ผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมต่ำ ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสามารถในการจำแนกอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่า t ตั้งแต่ 2.66 ถึง 9.09 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .87

จากการประมวลเอกสารพบว่า ได้มีผู้ให้นิยามความหมายของคำว่าพฤติกรรมจริยธรรมในหลายรูปแบบด้วยกัน แต่สำหรับการวิจัยนี้พฤติกรรมจริยธรรมในที่นี้หมายถึงพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม ซึ่งมีการแสดงออกในแง่ของการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยนี้จึงได้รวบรวมงานวิจัยที่ชี้แนวทาง

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรม ที่เน้นพฤติกรรมกระทำต่อหน้าที่ ในที่นี้ได้หมายถึงพฤติกรรมการทำงานเป็นหลัก

1.4.5 งานวิจัยที่ชี้แนวทางความสัมพันธ์ระหว่างมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรม จริยธรรม

จากที่ได้ประมวลเอกสารงานวิจัยที่ได้นำเอาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวแปรในการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกงานวิจัยที่ชี้แนวทางความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม ได้ดังนี้

ศิริกุล กลิ่นทอง (2549) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการที่เข้าฝึกอบรมในหลักสูตรการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท” จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 485 คน พบผลว่า ข้าราชการที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการทำงานมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ซึ่งพบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย และตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานที่พบร่วมกันอีกได้แก่ อายุราชการ และการนั่งสมาธิ พบว่าข้าราชการที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และมีอายุราชการมาก จะมีพฤติกรรมการทำงานตามรอยพระยุคลบาทมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และ อายุราชการน้อย และข้าราชการที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และ มีการนั่งสมาธิมาก จะมีพฤติกรรมการทำงานตามรอยพระยุคลบาทมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย และ มีการนั่งสมาธิน้อย นอกจากนี้ยังพบผลอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมสนับสนุนทางสังคมแก่เพื่อนร่วมงาน สามารถทำนายพฤติกรรมสนับสนุนทางสังคมแก่เพื่อนร่วมงานได้ 28.0 % และยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมบริการประชาชน สามารถทำนายพฤติกรรมบริการประชาชนได้ 36.1 ซึ่งพบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วาฤทธิ์ ศิริพิทยาโรจน์ (2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลในการทำงานของปลัด อบต. และหน่วยงานตามทฤษฎีภาวะผู้นำของ Fiedler จากกลุ่มตัวอย่าง 280 คน พบผลวิจัยว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมสร้างสัมพันธ์ในกลุ่มงาน เมื่อทำนายร่วมกับจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมสร้างสัมพันธ์ในกลุ่มงานได้ 40.2% ซึ่งพบเช่นนี้พบทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย และสามารถทำนายพฤติกรรมเร่งรัดผลงาน และ พฤติกรรมประสิทธิผลในการทำงานของ

อบต. ได้ 33.5% และ 24.4% ตามลำดับ ซึ่งพบผลในกลุ่มปลัด อบต. ที่มีลูกน้องมาก ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยของทั้งสองพฤติกรรม

เช่นเดียวกับการศึกษาของนิศากร สนามเขต (2550) ศึกษาเรื่อง การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 639 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 4 ของพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งไม่ดี เมื่อทำนายร่วมกับจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย สามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันเพื่อนจากสิ่งไม่ดีได้ 38.7% และยังพบผลในพฤติกรรมการปฏิเสธเพื่อนด้านไม่ดี โดยพบว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 4 เช่นเดียวกัน สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิเสธอิทธิพลเพื่อนด้านไม่ดีได้ 43.9% ผลเช่นนี้ พบในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย เช่นเดียวกัน

สุพัตรา ธรรมวงศ์ (2544) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนในงานผู้ป่วยใน” จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 330 คน พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมเคารพสิทธิ เมื่อทำนายร่วมกับ จิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเคารพสิทธิได้ 51.0% โดยพบผลเช่นนี้ในกลุ่มย่อย และยังพบผลเช่นเดียวกันในพฤติกรรมตามจรรยาพยาบาล ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 เมื่อทำนายร่วมกับจิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมตามจรรยาพยาบาลได้ 34.8% ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

1.4.6 งานวิจัยที่ชี้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรม

จริยธรรม

วาฤทธิ์ ศิริพิทยาโรจน์ (2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลในการทำงานของปลัด อบต. และหน่วยงานตามทฤษฎีภาวะผู้นำของ Fiedler จากกลุ่มตัวอย่าง 280 คน พบผลวิจัยว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมสร้างสัมพันธ์ในกลุ่มงาน เมื่อทำนายร่วมกับจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมสร้างสัมพันธ์ในกลุ่มงานได้ 40.2% ซึ่งพบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบอีกว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมเร่งรัดผลงาน ซึ่งพบผลในกลุ่มย่อยสามารถทำนายพฤติกรรมเร่งรัดผลงานได้ 33.5% ซึ่งสองคล้อยกับการศึกษาของ นิชาภัทร โพธิ์บาง (2550)

ศึกษาเรื่อง ลักษณะจิตใจและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 372 คน พบว่า ข้าราชการที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และ อยู่ในสถานการณ์ช่วยในการทำงานมาก จะมีพฤติกรรมค่านิยมกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องมากกว่า ผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ และ อยู่ในสถานการณ์ช่วยในการทำงานน้อย ผลดังกล่าวพบในกลุ่มรวมและยังพบผลเช่นเดียวกันนี้กับพฤติกรรมค่านิยมซื่อสัตย์ พฤติกรรมค่านิยมโปร่งใส และ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรอีกด้วย และเหตุผลเชิงจริยธรรมยังเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 3 ของพฤติกรรมค่านิยมกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง สามารถทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ 37.5% และยังสามารถทำนายพฤติกรรมค่านิยมยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง โดยเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 2 สามารถทำนายได้ 37.5% และพบในพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร โดยเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 4 สามารถทำนายพฤติกรรมได้ 44.4% โดยทั้งสามพฤติกรรมพบผลในกลุ่มรวม

1.5 การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาณ

การวิเคราะห์ห่อภิมาณ เป็นวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ได้รับการพัฒนาสูงสุด และมีความก้าวหน้ามากที่สุดในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยแบบอื่นๆ หลักการในการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นแบบเดียวกับหลักการในการสังเคราะห์งานวิจัยแบบอื่นๆ คือ เป็นการสรุปข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องในรูปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและการวิเคราะห์อธิบายว่าข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องแตกต่างกันเนื่องมาจากคุณลักษณะงานวิจัยในส่วนตัว โดยคำว่า Meta-Analysis มาจากการกล่าวสุนทรพจน์ของ กลาส (Glass, 1976 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542: 2) และบทความทางวิชาการ ปี ค.ศ. 1976 โดยได้ให้ความหมายว่า Meta -Analysis เป็นการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ (Analysis of Analysis) ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อสังเคราะห์งานวิจัย และเพื่อประมาณค่าที่เป็นจริงของขนาดอิทธิพล โดยใช้ในการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของขนาดอิทธิพล ซึ่งในประเทศไทย นงลักษณ์ วิรัชชัย (2548) ได้แปลความหมายของ Meta-Analysis ว่าคือ การวิเคราะห์ห่อภิมาณ และมีผู้นำแนวทางการวิเคราะห์ในลักษณะมาสังเคราะห์งานวิจัยในประเด็นต่างๆ เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดย บังอร เทพเทียน (2548) ได้นำมาใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ในระหว่างปี พ.ศ. 2537-2546 โดยได้สรุปไว้ว่า การวิเคราะห์ห่อภิมาณ หมายถึงการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณแบบหนึ่งที่นักวิจัยนำงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันมาศึกษา

วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นข้อยุติตอบปัญหาวิจัย โดยมีงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยวิเคราะห์ ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์อภิมานประกอบด้วย ผลการวิจัยวัดในรูปของขนาดอิทธิพล และ/หรือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ร่วมกับสารสนเทศเกี่ยวกับลักษณะงานวิจัย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การวิเคราะห์เพื่อประมาณค่าอิทธิพล และ/หรือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันเป็นดัชนีมาตรฐานที่ได้จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์แต่ละเรื่อง การวิเคราะห์เพื่อสรุปรวมค่าดัชนีมาตรฐาน ละการวิเคราะห์ว่าดัชนีมาตรฐานที่ได้นั้นมีค่าแตกต่างกันเนื่องจากตัวแปรปรับอะไร สิ่งสำคัญในการวิเคราะห์อภิมานคือดัชนีมาตรฐาน เพราะหลักการสำคัญของการวิเคราะห์อภิมานเป็นการศึกษาหาข้อสรุปเกี่ยวกับดัชนีมาตรฐาน อันเป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ในส่วนของ Kulki and Kulik (1998 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542: 42) ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์อภิมานเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีวิธีการวิเคราะห์สองลักษณะคือ ลักษณะแรกเป็นการประมาณค่าดัชนีความสัมพันธ์ทั้งแบบที่เป็นการประมาณค่าด้วยวิธีการทางสถิติ และการประมาณค่าโดยการหาความสัมพันธ์ และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปรับกับดัชนีความสัมพันธ์ที่ประมาณค่าได้ ซึ่งสอดคล้องกับนิยามของ Wolf (1986 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542: 42) ได้ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์อภิมาน เป็นการศึกษางานวิจัยทุกเรื่องที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน โดยการนำงานวิจัยมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อแยกงานวิจัยที่ให้ผลการวิจัยที่เป็นผลสุดโต่ง (Outlier) ออกจากกลุ่ม และนำงานวิจัยที่ให้ผลการวิจัยคล้ายคลึงกันมาวิเคราะห์เพื่อประมาณค่าความสัมพันธ์ หรือ ปฏิสัมพันธ์ หรือ แนวโน้มที่เป็นข้อสรุปตอบปัญหาวิจัย ซึ่งสุดท้ายได้มีการสรุปไว้ว่า ความหมายของการวิเคราะห์อภิมานนั้น คือ การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณแบบหนึ่ง ที่นักวิจัยนำงานวิจัยซึ่งศึกษาปัญหาเดียวกันมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อสังเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปที่มีความกว้างขวางกลุ่มลึกกว่าผลงานวิจัยแต่ละเรื่อง ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์อภิมาน คือ ดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ดัชนีขนาดอิทธิพล และ ดัชนีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย หน่วยการวิเคราะห์ คือ งานวิจัย หรือ การทดสอบสมมติฐาน จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์แยกได้เป็น 2 ประการ ประการแรก คือ การสังเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับดัชนีมาตรฐาน ประการที่สอง คือ การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร กับ ดัชนีมาตรฐาน

การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง การนำส่วนย่อยมาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดสิ่งใหม่ขึ้น เช่น การบรรยายความรู้สึกโดยการนำคำต่างๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการทำงานบางอย่างจนเกิดผลโดยมาจากการประชุมระดมสมอง หรือ การสร้างทฤษฎีใหม่ โดยการเชื่อมโยงทฤษฎีเก่าเข้าด้วยกัน (อุทุมพร จามรمان, 2531: 1) การสังเคราะห์งานวิจัยจึงเป็นระเบียบวิธีการศึกษาข้อเท็จจริงเพื่อตอบปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหานั้นๆ หลายๆ เรื่อง

มาศึกษาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลสรุปอย่างมีระบบให้ได้คำตอบปัญหาที่เป็นข้อยุตินั้น โดยการสังเคราะห์งานวิจัยมี 3 ระดับคือ ระดับที่นำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์จนเกิดความรู้ในหัวข้อนั้น เรียกว่า Meta Analysis ระดับที่นำหัวข้อที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์จนเกิดเป็นสาขาใหม่ เรียกว่า Mega Analysis และระดับที่นำสาขาที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์เรียกว่า Super Analysis (อุทุมพร จามรมาน, 2531: 1) ซึ่งการสังเคราะห์สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ ได้แก่ 1) การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ หรือ เชิงบรรยาย เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยในลักษณะของการเขียนบรรยายสรุปจัดหมวดหมู่ ประเด็น ข้อค้นพบที่ได้จากผลงานวิจัยแต่ละเรื่อง แล้วบรรยายสรุปออกมา ซึ่งส่วนใหญ่พบในรายงานการวิจัยบทที่ 2 ที่ว่าด้วยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 2) การสังเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ค่าตัวเลข หรือ ค่าสถิติที่ปรากฏในงานวิจัยทั้งหลาย เพื่อหาข้อสรุปอย่างเป็นระบบ การสังเคราะห์เชิงปริมาณจึงเป็นการวิเคราะห์ผล หรือ การวิเคราะห์เชิงผสมผสาน หรือ การวิจัยงานวิจัย การสังเคราะห์เชิงปริมาณจำแนกตามการพัฒนาได้ 3 ขั้นตอน คือ การสังเคราะห์เชิงบรรยาย หรือ เชิงคุณลักษณะ การสังเคราะห์เชิงปริมาณที่อาศัยการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ปรากฏในงานวิจัย และการสังเคราะห์ขนาดของผล (Effect Size) หรือเรียกเทคนิควิธีการที่ใช้ในขั้นนี้ว่า การวิเคราะห์เมตต้า (Meta Analysis)

จากการประมวลเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า การวิเคราะห์อภิมาน หรือ Meta -Analysis เป็นการสังเคราะห์ผลการวิจัยประเภทใด ประเภทหนึ่ง โดยการนำผลการวิจัยนั้นมาสังเคราะห์เพื่อเป็นการสรุปข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องในรูปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และการวิเคราะห์ที่สามารถอธิบายได้ว่า ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องนั้น แตกต่างกันเนื่องมาจากคุณลักษณะงานวิจัย ในส่วนใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในลักษณะดังกล่าวต่อไป

1.5.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์อภิมาน

การสังเคราะห์ผลการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2548: 100-101) ได้แก่

1.5.1.1 การกำหนดหัวข้อปัญหาการสังเคราะห์ผลการวิจัยเริ่มต้นจากการกำหนดปัญหาที่ต้องการจะสังเคราะห์ ซึ่งต้องเป็นปัญหาที่มีการทำวิจัยไม่น้อยกว่า 2 งานวิจัย เนื่องจากปัญหาการวิจัยที่มีคุณค่า น่าสนใจ และเป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบแน่ชัด มักเป็นปัญหาที่นักวิจัยสนใจ และทำวิจัยจำนวนมาก ปัญหาในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นปัญหาที่เหมาะสมต่อการสังเคราะห์ผลการวิจัย

1.5.1.2 การวิเคราะห์ปัญหา เมื่อกำหนดหัวข้อปัญหาแล้วต้องนิยามปัญหาให้ชัดเจน ศึกษาแนวคิด หลักการ และ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาให้ชัดเจน เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดแบบแผน และสมมติฐานต่อไป

1.5.1.3 การค้นคว้า คัดเลือก และรวบรวมผลงานวิจัย จะต้องมีการดำเนินการในลักษณะดังต่อไปนี้

1) การค้นคว้างานวิจัย จะต้องเสาะแสวงหางานวิจัยทั้งหมดเกี่ยวกับปัญหาที่กำหนดไว้ การค้นคว้างานวิจัยส่วนใหญ่จะหาจากเอกสาร เช่น รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ปรินทิพนิพนธ์ บทคัดย่อในการวิจัย เป็นต้น

2) การคัดเลือกงานวิจัย มีความจำเป็นต้องอ่านงานวิจัย ศึกษา และตรวจสอบงานวิจัยแต่ละเรื่องอย่างละเอียด ต้องสร้างเกณฑ์ในการเลือกงานวิจัย และคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพดี มีความเที่ยงตรงภายในสูงตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

3) การรวบรวมรายงานการวิจัย หลังจากคัดเลือกงานวิจัยที่ใช้ในการสังเคราะห์ผลการวิจัยแล้ว ต้องรวบรวมรายละเอียด และผลการวิจัยของงานวิจัยนั้น วิธีการรวบรวมอาจใช้การจดบันทึก การถ่ายเอกสาร หรือการบันทึกลงในแบบบันทึกที่ได้สร้างขึ้นไว้ ทั้งนี้ต้องใช้ความระมัดระวังเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ และครบถ้วนสมบูรณ์

4) การวิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัย เป็นการจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการวิจัย รายละเอียด ลักษณะ และวิธีการวิจัย จากงานวิจัยทั้งหมด เพื่อสังเคราะห์หาข้อสรุปที่เป็นข้อยุติ และทดสอบว่าสอดคล้องตามสมมติฐานตามที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ จากนั้นจึงแปลความหมายของผลการวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาการวิจัย

5) การเสนอรายงานการสังเคราะห์การวิจัย เป็นการเขียนรายงานการสังเคราะห์ผลการวิจัย โดยมีหลักการเช่นเดียวกับการเขียนรายงานการวิจัยทั่วไป ต้องเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานทุกขั้นตอน พร้อมทั้งข้อสรุป ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะจากการสังเคราะห์ผลการวิจัย โดยใช้ภาษาที่ถูกต้องกระชับรัด และชัดเจน

การสังเคราะห์ผลการวิจัยของผู้วิจัยมีแบบแผนการดำเนินการในลักษณะเดียวกับที่ได้กล่าวมา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อปัญหาเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม นำมารวบรวมและสังเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป

1.5.2 การวิเคราะห์เมตา

การวิเคราะห์เมตา (Meta - Analysis) หมายถึง การวิเคราะห์ทางสถิติของผลการวิจัยจำนวนหลายๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน เพื่อหาข้อสรุปเชิงบูรณาการ (Integrating the Findings) ด้วยการค้นหางานวิจัย การระบุลักษณะงานวิจัยในเชิงปริมาณ การคำนวณขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยทุกเรื่อง และการใช้วิธีการทางสถิติศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยทุกเรื่อง ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้ไม่ได้หมายความว่ารวมถึงการบรรยายเชิงเหตุผล เพื่อสรุปผลการวิจัยที่ไม่ใช่เป็น

การวิเคราะห์ผลการวิจัยเชิงสถิติ นอกจากนี้ยังแตกต่างจากการวิเคราะห์ทุติยภูมิ (Secondary Analysis) ที่นำข้อมูลของงานวิจัยเดิมเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียวมาวิเคราะห์ใหม่ ซึ่งลักษณะของการวิเคราะห์เมตาเป็นการวิจัยผลของการวิจัยเรื่องต่างๆจำนวนมากที่ได้ทำมาแล้วด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อหาข้อสรุปรวม ไม่ใช่เป็นการนำเอาข้อมูลเดิมของงานวิจัยต่างๆ มาวิเคราะห์ซ้ำ และไม่ใช่การบรรยายสรุปผลการวิจัยโดยไม่ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ กลาสสรุปว่าเป็นการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ (Glass, 1976: 3) และยังเป็นการเปรียบเทียบผลทางสถิติของงานวิจัยตั้งแต่ 2 เรื่องขึ้นไป โดยค่าทางสถิติของงานวิจัยในแต่ละเรื่องอาจเป็นค่าขนาดอิทธิพล ความน่าจะเป็น หรือ ค่าสถิติก็ได้ (Rosenthal) โดยการวิเคราะห์เมตานั้นเป็นการประมาณค่าที่แท้จริงของค่าขนาดอิทธิพล โดยการทดสอบความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล ถ้าผลการทดสอบเป็นเอกพันธ์ ก็จะคำนวณเพื่อประมาณค่าอิทธิพล หรือ การปรับแก้ความคลาดเคลื่อนต่างๆ ที่มีสาเหตุมาจากความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง และข้อจำกัดของคะแนน (คุยฎี โยเหลา, 2535: 3)

1.5.3 ลักษณะสำคัญของการวิเคราะห์เมตา

การวิเคราะห์เมตาเป็นการวิเคราะห์ที่แตกต่างไปจากการวิเคราะห์ในลักษณะอื่น เนื่องจาก การวิเคราะห์เมตาเป็นการสังเคราะห์ผลการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ในการหาข้อสรุปอย่างมีระบบ จากงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน โดยหาข้อสรุปจากงานวิจัยและให้งานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยการวิเคราะห์ ซึ่งการวิเคราะห์เมตาเป็นวิธีการสังเคราะห์ผลการวิจัยแบบหนึ่งที่มีลักษณะสำคัญแตกต่างจากการสังเคราะห์งานวิจัยแบบอื่น (Glass, 1982: 21-24) ดังนี้

1.5.3.1 การวิเคราะห์เมตา เป็นการสังเคราะห์ผลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Review) เพราะต้องอาศัยตัวเลข และใช้วิธีการทางสถิติทั่วไป โดยวิเคราะห์ผลการวิจัยที่มีปริมาณมาก เพื่อหาข้อสรุปอย่างเป็นระบบ ซึ่งวิธีการสังเคราะห์ผลการวิจัยแบบอื่น ไม่สามารถทำได้

1.5.3.2 การวิเคราะห์เมตา เป็นการสังเคราะห์ผลการวิจัยที่ไม่ได้ตัดสินคุณภาพผลการวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ก่อนการดำเนินการ กล่าวคือ ผลการวิจัยที่นำมาวิเคราะห์นั้นไม่ต้องมีการคัดเลือกคุณภาพโดยเกณฑ์ที่สร้างขึ้นก่อน เช่น วิธีการวิจัย รูปแบบการวิจัย วิธีการวัดค่าตัวแปร หรือการจัดกระทำตัวแปร ซึ่งการสังเคราะห์ผลการวิจัยแบบอื่น ผู้วิจัยจะตัดสินคุณภาพของงานวิจัยก่อนการดำเนินการ ถ้างานวิจัยมีคุณภาพต่ำก็จะตัดออก โดยที่การวิเคราะห์เมตามีความเชื่อว่า งานวิจัยต่างๆ ไม่มีความสมบูรณ์ หรือ ถูกต้อง ยังมีคุณค่าบางอย่างที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ แต่ความบกพร่องเหล่านั้นจะนำมาพิจารณาในภายหลัง ไม่ใช่พิจารณาก่อนแล้วคัดเลือกตัด

ออกไปก่อนที่จะมีการวิเคราะห์ ซึ่ง Glass (1982) เชื่อว่างานวิจัยที่ออกแบบวิจัยดี และ ไม่ดีจะให้ผลการวิจัยแตกต่างกันไม่มาก

1.5.1.3 การวิเคราะห์เมตา เป็นการสังเคราะห์ผลการวิจัย เพื่อหาขนาดอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามเป็นปริมาณที่ชัดเจน ขณะที่การสังเคราะห์ผลการวิจัยแบบอื่นไม่สามารถเสนอผลการสังเคราะห์ที่เป็นปริมาณที่ชัดเจน เพียงเสนอว่าตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามหรือไม่เท่านั้น และไม่จำเป็นที่การวิเคราะห์เมตาจะต้องวิเคราะห์ผลการวิจัยที่มีลักษณะเหมือนกันทุกด้าน

1.5.4 แบบวิธีการวิเคราะห์เมตา

การวิเคราะห์แบบเมตาได้มีแนวคิดต่างๆ ที่เสนอแนะถึงแนวทางการวิเคราะห์ทั้งในด้านของวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ ประเภทของงานวิจัย ความสามารถในการเชิงสถิติ และแนวคิดในเชิงรูปธรรม ซึ่งตามวิธีการวิเคราะห์ของกลาส (Glass Meta Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการตอบปัญหาว่าผลวิจัยในประเด็นที่ตนสนใจสามารถสรุปรวมได้อย่างไร และสามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้อย่างไร โดยใช้ผลการวิจัยเป็นหน่วยการวิเคราะห์ ที่ศึกษาความแตกต่างของผลการวิจัยโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน หรือ การวิเคราะห์การถดถอย เพื่อดูว่าขนาดอิทธิพลมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใดของงานวิจัย และในปริมาณมากน้อยเพียงใด ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.5.4.1 ค้นคว้า รวบรวมผลวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ต้องการจะศึกษา โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาคุณภาพของงานวิจัยก่อน

1.5.4.2 คำนวณค่าของขนาดอิทธิพล

1.5.4.3 ศึกษาความแปรปรวนของขนาดอิทธิพล

การวิเคราะห์ในลักษณะนี้เน้นงานวิจัยเชิงทดลองโดยไม่คำนึงถึงหน่วยวัดที่อาจแตกต่างกันของขนาดอิทธิพลแต่ละค่า

สำหรับการวิเคราะห์เมตาในทัศนะของแมนฟิลด์ และ บัสเซ (Mansfield and Busse) ได้ปรับวิธีการวิเคราะห์เมตาของกลาส เพื่อต้องการทราบว่าตัวแปรจัดกระทำมีผลหรือไม่ โดยใช้งานวิจัยเป็นหน่วยงานการวิเคราะห์ข้อมูล และถ้าตัวแปรตามจากงานวิจัยมีหลายตัว แต่มีโครงสร้างคล้ายกันก็จะรวมขนาดอิทธิพลเข้าด้วยกันเป็นขนาดอิทธิพลรวมตัวเดียวในแต่ละงานวิจัย ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การศึกษาความแตกต่างของผลการวิจัยไปในทำนองเดียวกันกับของกลาส โดยเริ่มจากการพิจารณาคัดเลือกคุณภาพของงานวิจัยก่อนที่จะนำมาวิเคราะห์ ถ้าพบว่ามีคุณภาพต่ำจะไม่นำมาวิเคราะห์ จึงทำให้จำนวนผลการวิจัยที่ผ่านการพิจารณามีจำนวนน้อย และอาจเกิดอคติจากผู้

คัดเลือกงานวิจัยได้ส่วนการวิเคราะห์เมตาในขั้นตอนอื่นๆ จะเหมือนกับของกลาส ในส่วนของการวิเคราะห์ของโรเซนทาลได้ใช้การประมาณค่าขนาดอิทธิพลของผลการวิจัย และศึกษาความเชื่อมั่นของค่าที่ประมาณนั้น ซึ่งใช้งานวิจัยเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับกรณีของการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพล และใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Subject) เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับกรณีของการวิเคราะห์ความน่าจะเป็น โดยใช้วิธีการแบ่งงานวิจัยออกเป็นกลุ่มๆ และวิเคราะห์แยกในแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดปัญหาที่สนใจอย่างเฉพาะเจาะจง 2) หาค่าการทดสอบทางเดียว ค่าความน่าจะเป็นของการทดสอบ และค่า Z หรือคำนวณหาขนาดอิทธิพลของโคเฮน (Cohen) 3) คำนวณค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล และค่ารวมของความน่าจะเป็นของการทดสอบ 4) คำนวณหาจำนวนงานวิจัยที่มีขนาดอิทธิพลเป็นศูนย์ที่ทำให้ผลการวิจัยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของสตัฟเฟอร์ (Stouffer)

ซึ่งการวิเคราะห์เมตาในลักษณะนี้มีความยุ่งยากในการใช้งาน เพราะต้องใช้ความรู้ความชำนาญในการพิจารณาคัดเลือกงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ที่มีลักษณะเหมือนกัน และจุดประสงค์ของการวิเคราะห์อยู่ที่การประมาณค่าตัวแทนขนาดอิทธิพลมากกว่าศึกษาความแปรปรวน

ในส่วนของ การวิเคราะห์โดยกลุ่มนักวิชาการ ซึ่งได้แก่ เฮดเจส, โรเซนทาล และรูบิน จะมีวัตถุประสงค์เพื่อประมาณค่าขนาดอิทธิพลที่แท้จริงของประชากร และใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นหน่วยการวิเคราะห์ นำค่าที่ประมาณได้มาทดสอบความเป็นเอกพันธ์โดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1) รวบรวมผลการวิจัยในปัญหาที่ต้องการศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาคัดเลือกตามเกณฑ์ก่อน ดังนั้นจึงสามารถใช้งานวิจัยได้ทั้งสิ้นที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน และไม่เกิดอคติต่องานวิจัย 2) คำนวณค่าอิทธิพล และขนาดอิทธิพลมาตรฐาน 3) ทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของขนาดอิทธิพลมาตรฐานทั้งหมด โดยใช้ χ^2 ถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ขนาดอิทธิพลมาตรฐานทั้งหลายแตกต่างกัน เนื่องจากตัวแปรแทรกซ้อนอื่นๆ จำเป็นต้องแบ่งขนาดอิทธิพลมาตรฐานเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะงานวิจัย แล้วจึงทดสอบความเป็น เอกพันธ์ใหม่ แต่ถ้าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถนำขนาดอิทธิพลมาหาค่าเฉลี่ยได้ โดยถ่วงน้ำหนักของขนาดอิทธิพลมาตรฐานแต่ละตัวด้วยขนาดของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนั้นๆ

ดังนั้นการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของขนาดอิทธิพลมาตรฐาน จึงไม่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก และการแจกแจงไม่เป็นปกติ เพราะอาจจะไม่สามารถสรุปรวมขนาดอิทธิพลได้

อีกประการหนึ่งในการวิเคราะห์เมตานั้นฮันเตอร์ และซมิลด์ ได้เสนอการวิเคราะห์เมตา โดยให้มีการปรับแก้ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่า เพื่อประมาณค่าขนาดอิทธิพลที่แท้จริงของประชากร โดยการหักลบความคลาดเคลื่อนเนื่องจากคุณสมบัติบางประการที่เกี่ยวข้องกับการ

คำนวณขนาดอิทธิพล ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำความแปรปรวนในกลุ่มขนาดอิทธิพลเปรียบเทียบกับความแปรปรวนอันเนื่องมาจากการสุ่ม

สำหรับงานวิจัยนี้ได้เลือกการวิเคราะห์เมตาแบบ เนื่องจากการวิเคราะห์เชิงความสัมพันธ์ ซึ่งการวิเคราะห์แบบอื่นเหมาะสมกับงานวิจัยเชิงทดลองมากกว่า อีกทั้งเพื่อลดความซับซ้อนของการใช้การวิเคราะห์แบบอื่น เพื่อให้ได้ค่าขนาดอิทธิพลที่สามารถนำไปใช้อธิบายความสัมพันธ์ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

1.5.5 ขั้นตอนและสถิติสำหรับการวิเคราะห์เมตา

หลักการในการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมานนั้น เป็นการใช้กระบวนการทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบประเด็นปัญหาได้แก่ 1) ดัชนีมาตรฐานที่เป็นผลการวิจัยจากการที่นำงานวิจัยมาสังเคราะห์ ทุกเรื่องมีค่าใกล้เคียงกันหรือไม่ ถ้าใกล้เคียงกันจะสามารถสังเคราะห์สรุปรวมผลการวิจัยได้อย่างไร ประเด็นการวิเคราะห์นี้เรียกว่าการบรรยาย 2) หากค่าดัชนีมาตรฐานที่เป็นผลการวิจัยจากการที่นำงานวิจัยมาสังเคราะห์ทุกเรื่องนั้น มีค่าแตกต่างกัน มีปริมาณความแปรปรวนมากน้อยเพียงไร และเป็นความแปรปรวนชนิดที่มีระบบ หรือความแปรปรวนจากความคลาดเคลื่อน (Systematic Variance) ซึ่งเรียกการวิเคราะห์ในลักษณะนี้ว่าเป็นการวิเคราะห์แบบแยกส่วน และ 3) การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบว่ามีปัจจัยใดอธิบายความแปรปรวนในดัชนีมาตรฐานได้บ้าง ผลจากการวิเคราะห์ในตอนนี้จะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในเงื่อนไขที่แตกต่างกัน ซึ่งการวิเคราะห์ในลักษณะนี้เรียกว่าการอธิบาย และการวิเคราะห์ว่ามีตัวแปรปรับ (Moderate Variable) ตัวใดบ้าง ที่มีอิทธิพลทำให้ดัชนีขนาดอิทธิพลและดัชนีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าแตกต่างกัน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ได้มาจากการบูรณาการงานวิจัยหลายเรื่อง ที่สามารถดำเนินการได้แต่ในงานวิจัยที่เป็นการสังเคราะห์ผลงานวิจัยที่มีลักษณะเป็นการวิเคราะห์ห่อภิมานเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

1.6 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประเภท ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ เหตุผลเชิงจริยธรรม
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ พฤติกรรมการทำงาน

3. ตัวแปรปรับ (Moderating Variable) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อย คือ ตัวแปรลักษณะชีวสังคมภูมิหลัง ได้แก่ เพศผลการเรียน รายได้ครอบครัว การศึกษาบิดา การศึกษามารดา อายุ และการศึกษา

1.7 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ตัวแปรปรับ (Moderating Variable) หมายถึง ตัวแปรในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ที่มีผลหรือส่งผลทางตรงต่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับ ตัวแปรตาม ซึ่งในการวิเคราะห์งานวิจัยนี้ ใช้ตัวแปรปรับในการแบ่งกลุ่มย่อย ได้แก่ ตัวแปรลักษณะชีวสังคมภูมิหลัง และตัวแปรลักษณะงานวิจัย

1.7.1 ด้านการพิมพ์ มีข้อมูลประกอบด้วย ปีที่พิมพ์งานวิจัย หมายถึง ปีที่มีการตีพิมพ์เอกสารเพื่อเผยแพร่ เพศของผู้วิจัย หมายถึง เพศชาย หรือ เพศหญิง (หัวหน้าโครงการวิจัยในข้อมูลที่นำมาจากงานวิจัย และ นักศึกษา ที่ทำภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์) สาขาที่จบการศึกษาสูงสุดของผู้วิจัย หมายถึง การศึกษาสูงสุดของผู้วิจัยระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก สาขาที่จบการศึกษาสูงสุดของผู้วิจัย หมายถึง ผู้วิจัยที่จบการศึกษาสูงสุดจากสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์ และด้านสังคมศาสตร์ ภูมิลำเนาของผู้วิจัย หมายถึง ภูมิลำเนาของผู้วิจัยที่อยู่เขต กทม. (ภาคกลาง) ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้

1.7.2 ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัยประกอบด้วย 10 ด้าน คือ ประเภทของงานวิจัย ระดับตัวแปร ประเภทของตัวแปรตาม วิธีการสุ่ม ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง พื้นที่ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และคุณภาพแบบวัด

1) ประเภทของงานวิจัย หมายถึง ลักษณะของงานที่ศึกษาว่าเป็น วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ หรือ รายงานการวิจัย

2) สถานการณ์ของตัวแปรตาม หมายถึง พฤติกรรมตามสถานการณ์ระดับตนเอง และ พฤติกรรมตามสถานการณ์ระดับผู้อื่น

3) ประเภทของตัวแปรตาม หมายถึง พฤติกรรมจริยธรรม

4) วิธีการสุ่ม หมายถึง ลักษณะการสุ่มตัวอย่างของงานวิจัย สุ่มแบบ Specific Sampling สุ่มแบบ Simple Random Sampling สุ่มแบบ Stratified Quota Random Sampling สุ่มแบบ Quota Random Sampling และสุ่มแบบ Stratified-Accidental Sampling

5) ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

6) พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง การศึกษาวิจัยในพื้นที่ กทม. กทม.และปริมณฑล หรือต่างจังหวัด

7) จำนวนกลุ่มตัวอย่าง หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลงานวิจัยแต่ละเรื่อง

8) จำนวนตัวแปรปรับ หมายถึง จำนวนตัวแปรปรับระบุในงานวิจัยแต่ละเรื่อง

9) คุณภาพแบบวัด หมายถึง คุณภาพของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม และ แบบวัดคุณธรรม หรือ ศาสนา

ลักษณะชีวสังคมภูมิหลัง หมายถึง ข้อมูลที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มย่อย ได้แก่ เพศ ผลการเรียน รายได้ครอบครัว การศึกษาบิดา การศึกษามารดา อายุ และการศึกษา

การวิเคราะห์ห่อภิมาณ หมายถึง การสังเคราะห์ผลการวิจัยประเภทใด ประเภทหนึ่ง โดยการนำผลการวิจัยนั้นมาสังเคราะห์เพื่อเป็นการสรุปข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องในรูปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และการวิเคราะห์ที่สามารถอธิบายได้ว่า ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่องนั้น แตกต่างกันเนื่องมาจากคุณลักษณะงานวิจัย ในส่วนใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในลักษณะดังกล่าวต่อไป

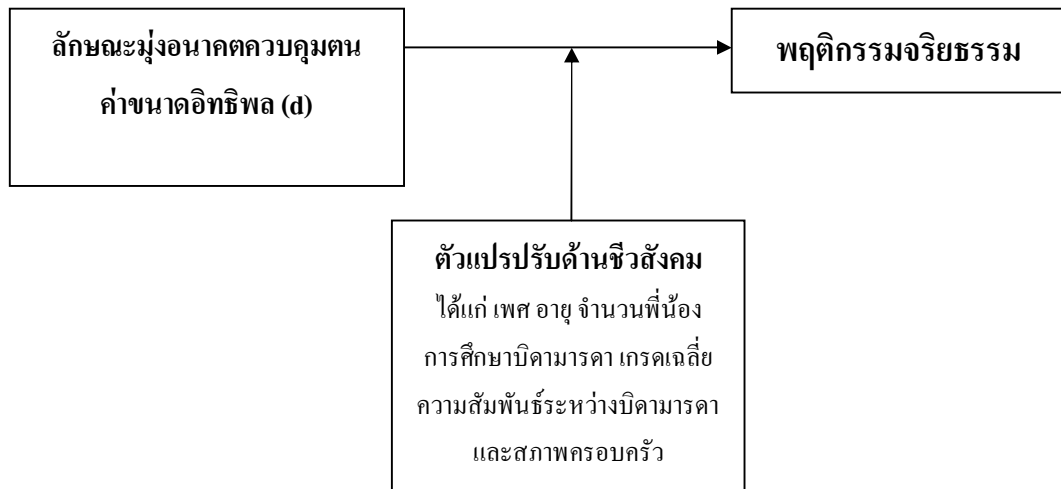
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หมายถึง ค่าดัชนีมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของผลการวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง กับ พฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งได้จากการคำนวณการวิเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีห่อภิมาณ

ค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) หมายถึง ค่าดัชนีมาตรฐานของค่าขนาดอิทธิพลของผลการศึกษาวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรมกับ พฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งได้จากการวิเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการห่อภิมาณ

ค่าความเบ้ (Kurtosis) หมายถึง ค่าที่บอกลักษณะการกระจายของกลุ่มค่าดัชนีมาตรฐานว่าจำนวนของกลุ่มค่าดัชนีมาตรฐานส่วนใหญ่ มีค่าใกล้เคียงกันมากน้อยเพียงใด โดยที่การกระจายของกลุ่มค่าดัชนีมาตรฐานมีลักษณะโค้งปกติ (Normal) จะมีค่าความโค้งเท่ากับ 0 ถ้าค่าความโค้งเป็นบวก หมายถึง ข้อมูลมีการแจกแจงที่ค่อนข้างป้าน (โค้งน้อย) แต่ถ้าค่าความโค้งเป็นลบหมายถึง ข้อมูลมีการแจกแจงที่มียอดสูง (โค้งมาก)

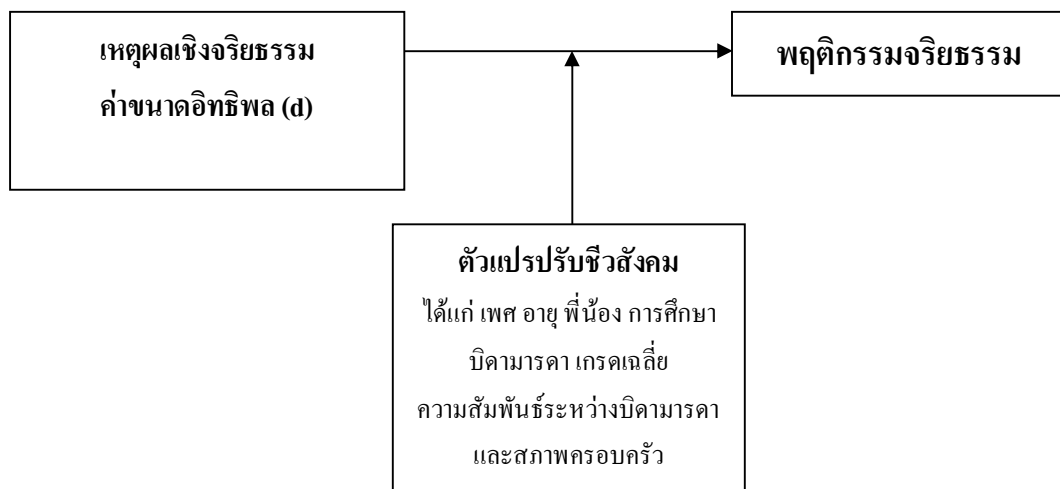
1.8 สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพล มากกว่า .30

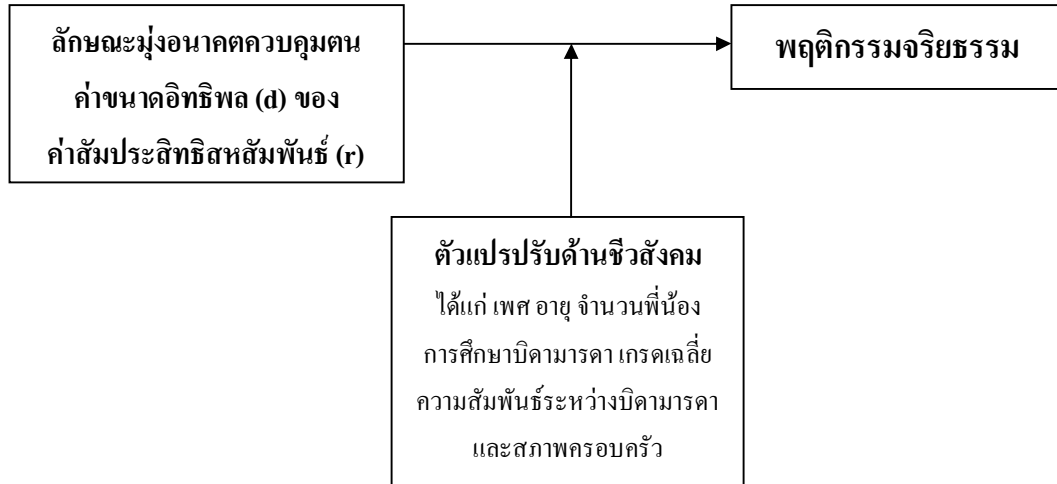
ภาพที่ 1.2 โมเดลแสดงความสัมพันธ์ของสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 เหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพล มากกว่า .30

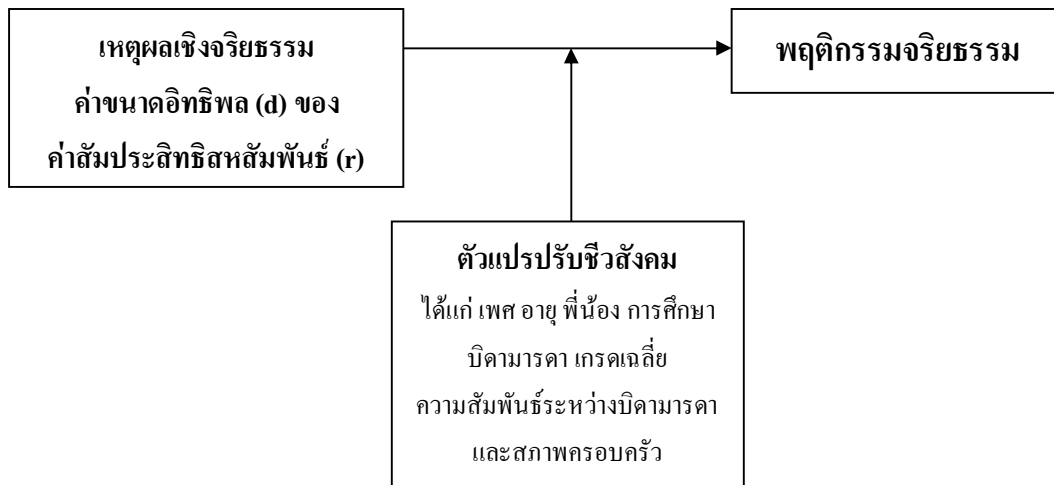
ภาพที่ 1.3 โมเดลแสดงความสัมพันธ์ของสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพลของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า .30

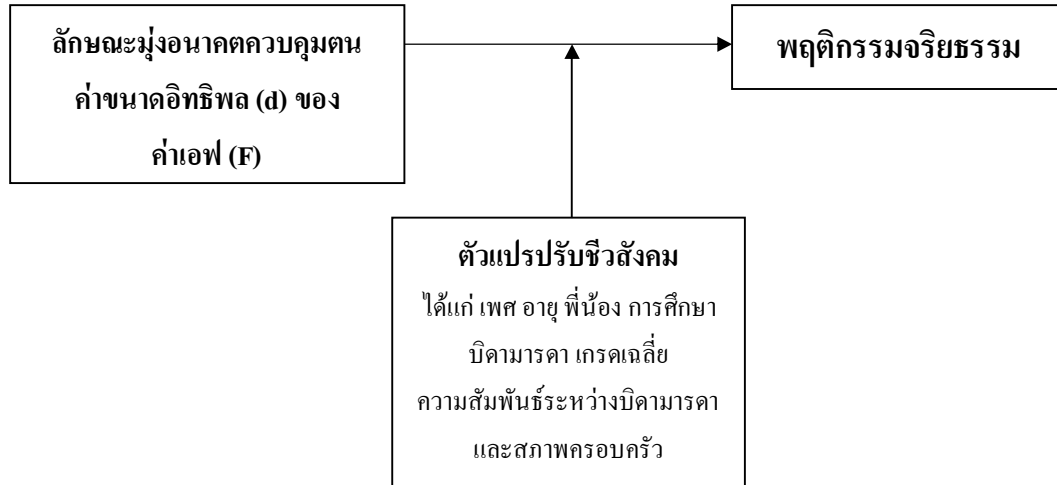
ภาพที่ 1.4 โมเดลแสดงความสัมพันธ์ของสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 เหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพลของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า .30

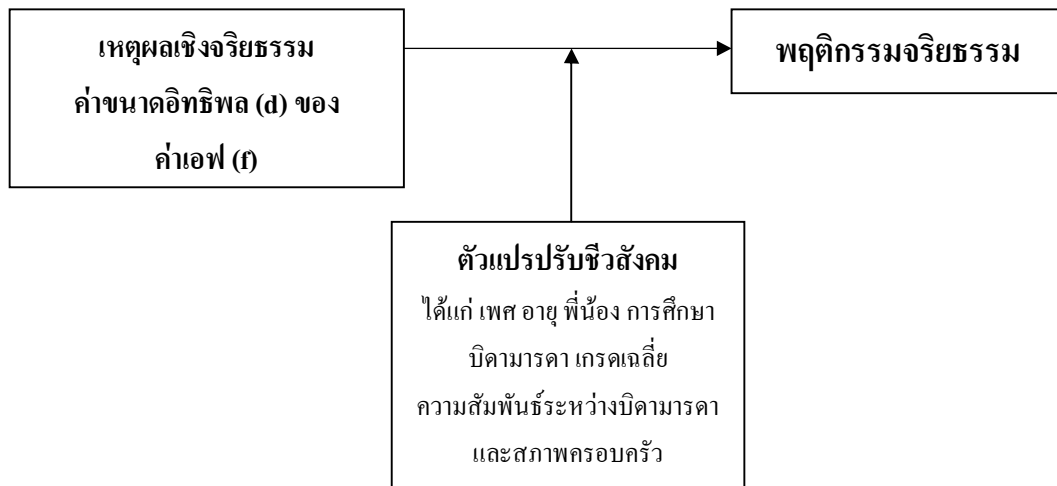
ภาพที่ 1.5 โมเดลแสดงความสัมพันธ์ของสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 5 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพลของ ค่าเอฟ (f) มากกว่า .30

ภาพที่ 1.6 โมเดลแสดงความสัมพันธ์ของสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 6 เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพลของค่าเอฟ (f) มากกว่า .30

ภาพที่ 1.7 โมเดลแสดงความสัมพันธ์ของสมมติฐานที่ 6

บทที่ 2

วิธีการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม โดยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาน” เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาน (Meta Analysis) เพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ห่อภิมานงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมการทำงาน ระหว่างปี พ.ศ. 2534-2552 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างงานวิจัยครั้งนี้คือ วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ หรือ ปริญญาานิพนธ์ ในระดับบัณฑิตศึกษา รวมถึงงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมการทำงาน และ เหตุผลเชิงจริยธรรม และ พฤติกรรมการทำงาน ที่แล้วเสร็จและพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2550 จำนวนรวมทั้งหมด 26 เล่ม ซึ่งคัดเลือกโดยใช้วิธีตามเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

2.1.1 เป็นงานวิจัยเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Comparative – Correlation Study) โดยมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นตัวแปรอิสระ และพฤติกรรมการทำงานเป็นตัวแปรตาม ซึ่งวัดจากผู้ตอบคนเดียวกัน โดยใช้แบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า(Summated Rating Scales) ที่มีข้อตกลงว่าอยู่ใน Interval Scale

2.1.2 เป็นงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

2.1.3 มีกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยไม่ต่ำกว่า 350 คน

2.1.4 มีวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ เช่น Quota Random Sampling , Stratified Quota Random Sampling เป็นต้น

2.1.5 ใช้ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา

2.1.6 เป็นงานวิจัยที่มีการรายงานสถิติพื้นฐาน และ สถิติที่เป็นการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation) ค่า F (F-test)

2.1.7 เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับจิตพฤติกรรมศาสตร์

2.2 ขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างงานวิจัย

ในการคัดเลือกงานวิจัยที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.2.1 สืบค้นรายชื่องานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม จากวารสารทางการศึกษา รายงานผลการวิจัยจากหน่วยงานต่างๆ ฐานข้อมูลออนไลน์ของสถาบันการศึกษาต่างๆ บทความย่อภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และปริญญานิพนธ์ ของมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยใช้หัวข้อเรื่องในการสืบค้นว่า “พฤติกรรมจริยธรรม” “ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน” และ “เหตุผลเชิงจริยธรรม” แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการสังเคราะห์

2.2.2 สืบค้นเอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ และปริญญานิพนธ์ ที่ได้ทำการสืบค้นจากในข้อ 1 จากเล่มที่ได้มีการตีพิมพ์เผยแพร่

2.2.3 เมื่อได้ภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และปริญญานิพนธ์ ที่มีตัวแปรสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษาจากการสืบค้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการเก็บข้อมูลเนื้อหาภายในตัวเล่มงานวิจัยนั้นๆ ว่ามีคุณสมบัติตามเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยตามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยมีรายงานการวิจัยที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวจำนวน 26 เล่ม และเป็นภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และปริญญานิพนธ์มากกว่ารายงานการวิจัย

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสรุปรายงานการวิจัยซึ่งเป็นแบบฟอร์มบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับรายงานการวิจัย โดยดัดแปลงมาจากแบบสรุปรายงานการวิจัยของนางลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (2541) คุณฎี โยเหลา (2535) และมะลิวัลย์ (2549) และผู้วิจัยได้ดัดแปลงให้เป็นแบบสรุปรายงานการ

วิจัยที่สอดคล้องกับประเด็นการวิจัยที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลและบันทึก รายละเอียดต่างๆ ของงานวิจัยที่จำเป็นสำหรับนำมาสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบบันทึกข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรายละเอียดของงานวิจัย ได้แก่ รายละเอียดเกี่ยวกับผู้วิจัย และ ระเบียบวิธีวิจัย

ส่วนที่ 2 เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่เป็นกรายงานค่าทางสถิติที่จะใช้สำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ และ ผลการวิจัย

ในการสร้างแบบสรุปรายงานการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ บทความ รายงานการวิจัย ที่ใช้เทคนิควิธีการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยศึกษารูปแบบของงานวิจัยนั้นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดข้อคำถามในแบบสรุปรายงานการวิจัย

2) สร้างแบบสรุปรายงานการวิจัย จากนั้นนำแบบสรุปรายงานการวิจัยไปทดลองใช้ บันทึกงานวิจัยจำนวน 5 เรื่อง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา และความครอบคลุมในการเก็บข้อมูลรายงานการวิจัยก่อนจะนำมาปรับปรุงให้มีความชัดเจน และครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษามากขึ้น

3) นำแบบบันทึกสรุปรายงานการวิจัยไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความครอบคลุมของตัวแปรสรุปรายงานการวิจัย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะอีกครั้งก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ มุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรมโดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.4.1 สืบค้นรายชื่องานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม

จากเอกสารทางการศึกษา รายงานการวิจัย บทความย่อภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทของมหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาต่างๆ รวมทั้งจากรายงานการวิจัยของหน่วยงานต่างๆ แล้วติดตามเอกสารที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่เหล่านั้นมาทำการสังเคราะห์

2.4.2 สืบค้นรายชื่องานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม

จากระบบฐานข้อมูลออนไลน์ของมหาวิทยาลัย และ หน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ รวมทั้งระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานองค์ภาครัฐที่ให้บริการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยใช้คำในการสืบค้นว่า “พฤติกรรมจริยธรรม” “ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน” และ “เหตุผลเชิงจริยธรรม”

2.4.3 ดำรงงานวิจัยที่ได้สืบค้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

โดยการหาเอกสารที่ได้รับการตีพิมพ์ของรายงานการวิจัยนั้นๆ หรือ ถ้าเป็นรายงานการวิจัยที่ได้จากการสืบค้นจากทางระบบฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต จะต้องค้นหาข้อมูลให้ได้รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Text)

2.4.4 ทำการศึกษารายงานวิจัยเล่มนั้นโดยการอ่าน และ ตรวจสอบเนื้อหาภายในเล่ม

คุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ หากงานวิจัยเล่มดังกล่าวมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งระเบียบวิธีวิจัย กลุ่มตัวอย่าง มีความครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่จะนำมาสังเคราะห์งานวิจัยได้ ก็จะนำงานวิจัยดังกล่าวไปเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาต่อไป

2.4.5 ทำการอ่าน และสรุปข้อมูลงานวิจัย และบันทึกผลที่ได้ลงในแบบสรุปรายงานการวิจัย

2.4.6 เตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

การลงรหัสตัวแปรลงในแบบคู่มือการลงรหัสข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ทำการลงรหัสข้อมูลและบันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อใช้ในการประมาณค่าดัชนีมาตรฐาน หลังจากนั้นทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่บันทึก แก่ไขข้อมูลที่บันทึกผิดพลาดในการประมาณค่าดัชนี

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในรายงานการสังเคราะห์งานวิจัยนี้ จำแนกออกเป็น 3 ตอนใหญ่ๆ คือ

2.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของรายงานการวิจัย

ศึกษาการกระจายของรายงานการวิจัยตามตัวแปรต่างๆ โดยใช้ความถี่ และ ร้อยละ ส่วนตัวแปรที่มีมาตรวัดเป็นแบบมาตราช่วง เช่น กลุ่มตัวอย่าง จำนวนหน้าของรายงานการวิจัย ใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.5.2 การวิเคราะห์ห่อถักโดยการประมาณค่าดัชนีมาตรฐานสำหรับงานวิจัย

การวิเคราะห์ในแต่ละเรื่อง ใช้รูปแบบของการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพล การวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic) เพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงของค่าดัชนีมาตรฐาน เพื่อให้ทราบค่าเฉลี่ย การกระจาย ความเบ้ และ ความโค้ง

2.5.3 เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล

โดยเป็นการจำแนกตามตัวแปร ลักษณะงานวิจัย และตัวแปรปรับ ในการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างกลุ่มการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์สองแบบ คือ การใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) และทำการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of Variance) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยคำนวณค่าขนาดอิทธิพลใน 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 เป็นการประมาณค่าอิทธิพล (d) จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) โดยใช้สูตรดังนี้

$$d = \frac{\sqrt{n-2}}{n} \left[\frac{2r}{\sqrt{1-r^2}} \right]$$

โดยที่ d = ค่าขนาดอิทธิพล

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

กรณีที่ 2 เป็นการประมาณค่าขนาดอิทธิพล (d) จากค่าสถิติ F

ในกรณีที่มีการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีกลุ่มตัวอย่าง k กลุ่ม L.T.West และ N Wirachai (1984) ได้พัฒนาสูตรการประมาณค่าขนาดอิทธิพล (d) ดังนี้

$$d = 2f \sqrt{\frac{3(k-1)}{k+1}}$$

เมื่อ $f = \frac{n^2}{1-n^2}$ และ $n^2 = \frac{F(k-1)}{F(k-1) + (n-k)}$
 โดยที่ $d =$ ค่าขนาด อธิพล
 $F =$ ค่าสถิติ F

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง “การสังเคราะห์งานวิจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคิด และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม โดยวิธีการวิเคราะห์อภิมาน” เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อเปรียบเทียบขนาดอิทธิพลของผลการวิจัยระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ประการ คือ 1) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคิด และ 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคือ พฤติกรรมจริยธรรม โดยทำการรวบรวมค่าทางสถิติจากงานวิจัยระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยมีจำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์รวม 14 เรื่อง ซึ่งคำนวณค่าขนาดอิทธิพลตามสูตรการคำนวณในบทที่ 2 ได้จำนวน 395 ค่า และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และ สัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อแทนค่าสถิติ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
d	ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล (Effect size)
Mean	ค่าเฉลี่ย
SD	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
Max	ค่าสูงสุด (Maximum)
Min	ค่าต่ำสุด (Minimum)
Sk	ค่าความเบ้ (Skewness)
Ku	ค่าความโด่ง (Kurtosis)
n	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ในบทนี้ได้ทำการแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลเบื้องต้นของรายงานการวิจัย 2) ค่าสถิติพื้นฐานของค่าขนาดอิทธิพล และ 3) การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าขนาดอิทธิพลตามลักษณะชีวสังคมภูมิหลัง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ข้อมูลเบื้องต้นของรายงานการวิจัย

จากการรวบรวมรายงานการวิจัยในระดับปริญญาโทขึ้นไป ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง 1) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม มีจำนวนทั้งสิ้น 14 เรื่อง ซึ่งเป็นงานวิจัยในช่วงปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2550 และสามารถนำมาคำนวณค่าขนาดอิทธิพลได้รวมจำนวน 395 ค่า ซึ่งถือเป็นกลุ่มรวมในงานวิจัยนี้ และเมื่อแบ่งตามลักษณะชีวสังคมภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย เพื่อวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพลที่สามารถนำมาใช้ในกลุ่มย่อยการสังเคราะห์ในครั้งนี้มีจำนวน 395 ค่า คิดเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์ ซึ่งข้อมูลเบื้องต้นของรายงานการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ปีที่สำเร็จของงานวิจัย

จากตารางที่ 3.1 งานวิจัยที่นำมาใช้ในการสังเคราะห์ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย งานวิจัยจาก ปี พ.ศ. 2544 จำนวน 2 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 14.29) จากปี พ.ศ. 2546 จำนวน 1 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 7.14) จากปี พ.ศ. 2547 จำนวน 2 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 14.29) จากปี พ.ศ. 2548 จำนวน 2 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 14.29) จากปี พ.ศ. 2549 จำนวน 3 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 21.42) และจากปี พ.ศ. 2550 จำนวน 4 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 28.57)

ตารางที่ 3.1 ปีที่สำเร็จของงานวิจัย

ปีที่สำเร็จของงานวิจัย	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1. พ.ศ. 2544	2	14.29
2. พ.ศ. 2546	1	7.14
3. พ.ศ. 2547	2	14.29
4. พ.ศ. 2548	2	14.29
5. พ.ศ. 2549	3	21.42
6. พ.ศ. 2550	4	28.57
รวมทั้งสิ้น	14	100

3.1.2 ประเภทของตัวแปรอิสระ

จากตารางที่ 3.2 งานวิจัยที่นำมาใช้ในการสังเคราะห์ในงานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเพียงอย่างเดียว จำนวน 6 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 42.85) และเป็นงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม ทั้งสองตัวแปร จำนวน 8 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 57.15) แต่ไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรอิสระที่เป็นเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 3.2 ประเภทของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการสังเคราะห์

ประเภทของตัวแปรอิสระ	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1. ตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง	6	42.85
2. ตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม	8	57.15

3.1.3 ประเภทของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

จากตารางที่ 3.3 งานวิจัยที่นำมาใช้ในการสังเคราะห์ในงานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็ก จำนวน 6 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 42.85) และเป็นงานวิจัยที่ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่ จำนวน 8 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 57.15)

ตารางที่ 3.3 ประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสังเคราะห์

ประเภทของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1. กลุ่มเด็ก และ เยาวชน	6	42.85
2. กลุ่มผู้ใหญ่	8	57.15

3.1.4 ประเภทของกลุ่มย่อยในการสังเคราะห์งานวิจัย

จากการคำนวณค่าขนาดอิทธิพล สามารถสรุปในตารางที่ 3.4 ได้ว่า การแบ่งตามลักษณะจิตสังคมภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย ได้จำนวนค่าขนาดอิทธิพลดังนี้ 1) เพศของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น เพศชาย มีจำนวนค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมด 12 ค่า เมื่อแบ่งตามตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพล 21 ค่า เมื่อแบ่งตามตัวแปรอิสระที่เป็นเหตุผล

เชิงจริยธรรม ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพล 12 ค่า และเพศหญิง มีจำนวนค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมด 12 ค่า เมื่อแบ่งตามตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพล 21 ค่า เมื่อแบ่งตามตัวแปรอิสระที่เป็นเหตุผลเชิงจริยธรรม ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพล 12 ค่า

ตารางที่ 3.4 ค่าขนาดอิทธิพลตามประเภทของกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยที่ใช้ในการสังเคราะห์

ประเภทของกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย	จำนวนค่าขนาด อิทธิพลทั้งหมด	จำนวนค่าขนาดอิทธิพลที่มีลักษณะ มุ่งอนาคต ^๑ เป็นตัวแปรอิสระ	จำนวนค่าขนาดอิทธิพลที่มีเหตุผลเชิง จริยธรรม เป็นตัวแปรอิสระ
1. กลุ่มรวม	395	242	282
2. เพศชาย	12	21	12
3. เพศหญิง	12	21	12
4. อายุน้อย	22	32	32
5. อายุมาก	22	33	31
6. บัณฑิตการศึกษาค่ำ	3	5	0
7. บัณฑิตการศึกษสูง	3	4	0
8. มารดาการศึกษาค่ำ	3	4	0
9. มารดาการศึกษสูง	3	4	0
10. บิดามารดาการศึกษาค่ำ	4	10	8
11. บิดามารดาการศึกษสูง	4	8	8
12. เด็ก และ เยาวชน	183	310	336
13. ผู้ใหญ่	212	330	232
14. ครอบครัวปกติ	4	10	8
15. ครอบครัวแตก	4	8	8

2) อายุของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย มีจำนวนค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมด 22 ค่า เมื่อแบ่งตามตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพล 32 ค่า เมื่อแบ่งตามตัวแปรอิสระที่เป็นเหตุผลเชิงจริยธรรม ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพล 32 ค่า และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก มีจำนวนค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมด 22 ค่า เมื่อแบ่งตามตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพล 33 ค่า เมื่อแบ่งตามตัวแปรอิสระที่เป็นเหตุผลเชิงจริยธรรม ทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพล 31 ค่า 3) การศึกษาบิดา แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีบิดาการศึกษาค่ำ มีจำนวนค่าขนาดอิทธิพล

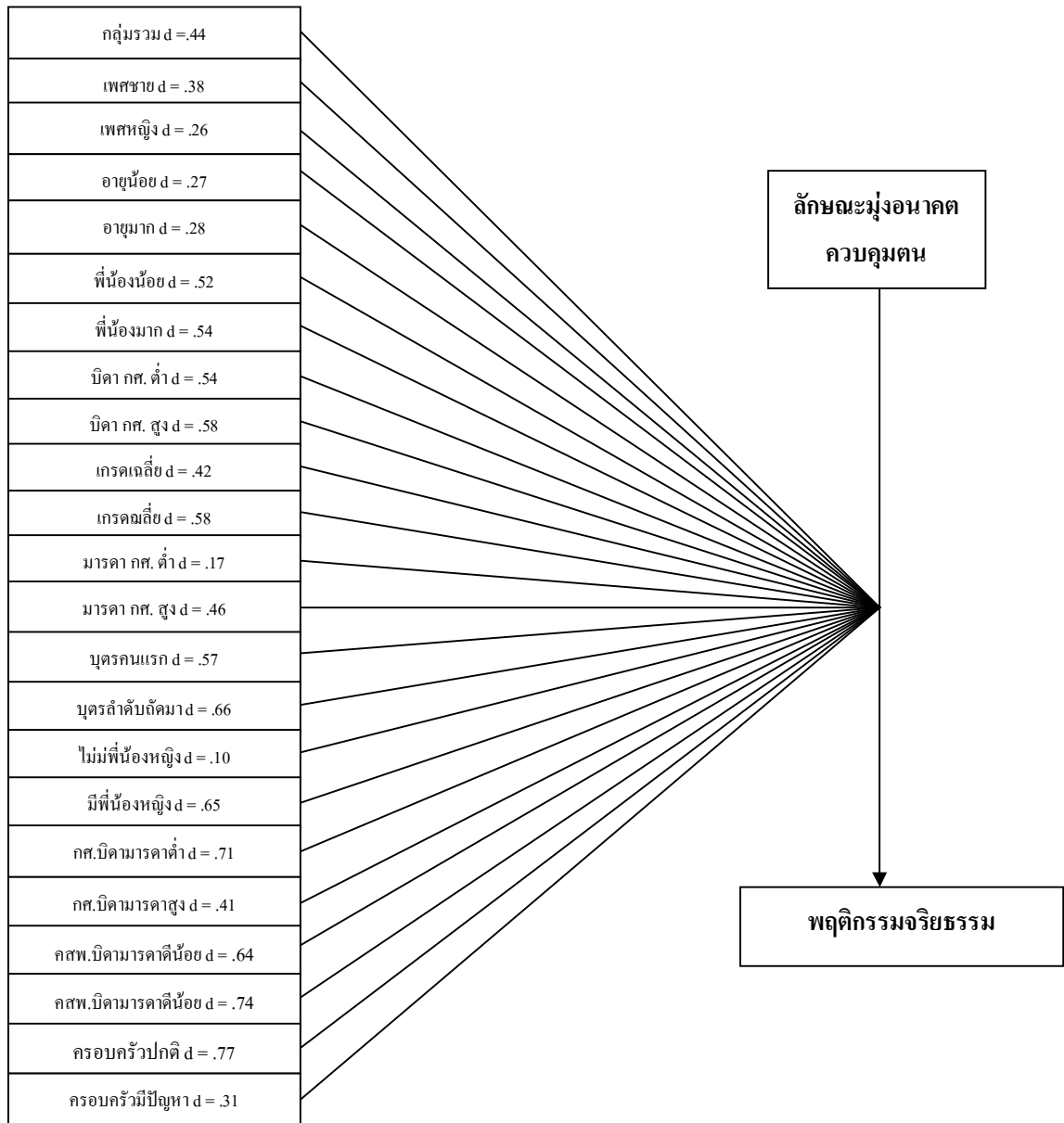
จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยการแปลงค่าสถิติของงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งวิเคราะห์ในรูปของค่าขนาดอิทธิพลที่มาจาก ค่าทางสถิติ 2 ประเภท คือ 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และ 2) ค่า F จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทาง แล้วทำการหาค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ เมื่อจำแนกตาม ตัวแปรลักษณะงานวิจัยทั้งหมด 15 กลุ่ม ตามวิธีการแบ่งกลุ่มที่สรุปในตารางที่ 3.4 ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม (ภาพที่ 3.1) ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับ พฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มรวมมีค่าเท่ากับ 0.44 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31

สำหรับการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยนั้น ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะ มุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มตัวอย่างที่มีครอบครัวปกติ โดยมี ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .77 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 ค่าเฉลี่ยของขนาด อิทธิพลที่มีค่าสูงรองลงมาพบในกลุ่มตัวอย่างที่ความสัมพันธ์บิดามารดาดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของ ค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .74 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 ส่วนกลุ่มไม่มีพี่น้องหญิง เป็นค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .10 โดยที่ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพล ของกลุ่มย่อยที่เหลือมีพิสัยอยู่ระหว่าง .10 ถึง .71 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .41 ถึง .87

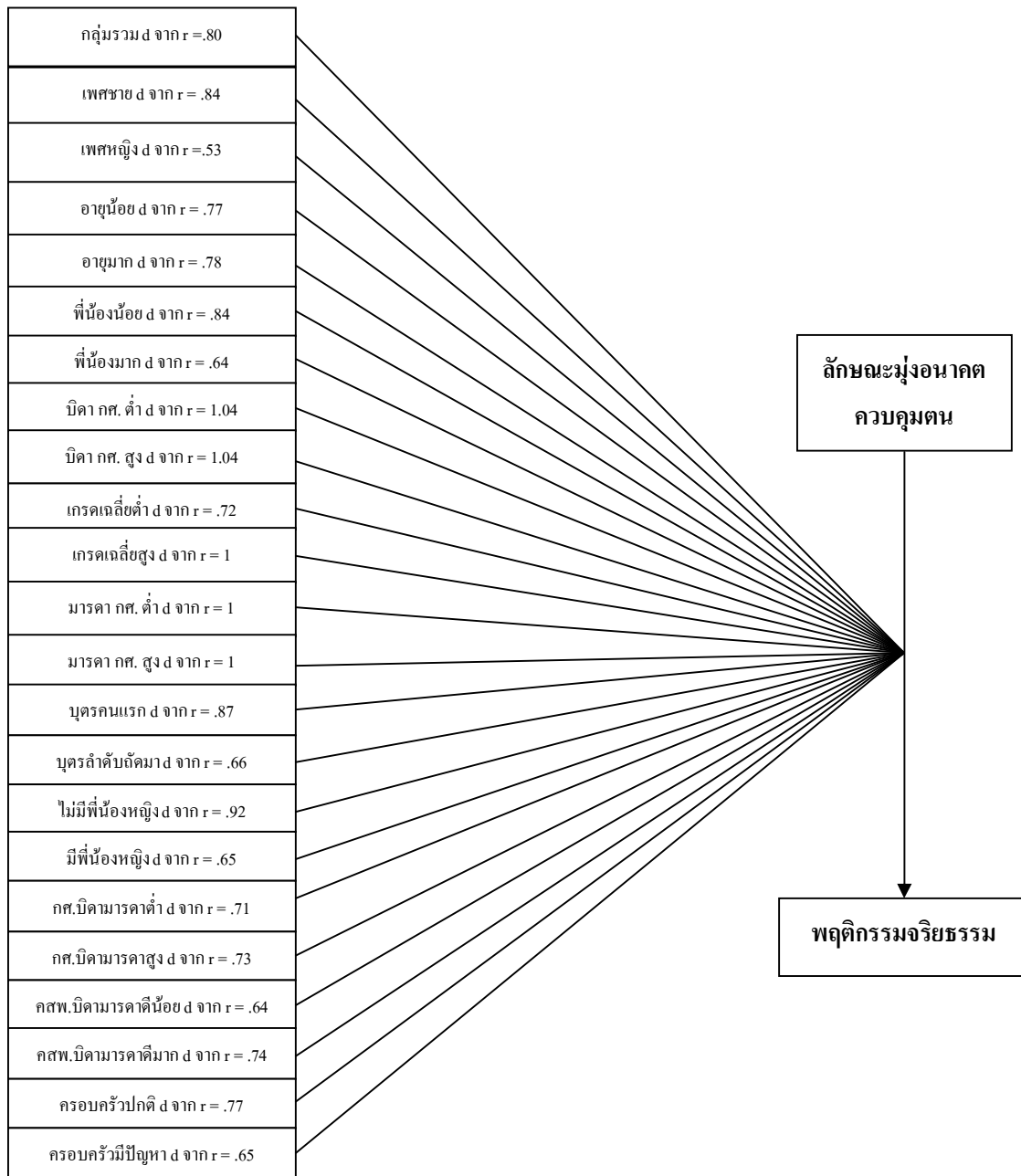
3.3 ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรม จริยธรรม ที่มาจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การสังเคราะห์ผลงานวิจัยของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับ พฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐาน คือ ค่าขนาด อิทธิพล ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยการแปลงค่าสถิติของงานวิจัย ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งวิเคราะห์ในรูปของค่าขนาดอิทธิพลที่มาจาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่านั้น แล้วทำการหาค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ต่างๆ เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะงานวิจัยทั้งหมด 15 กลุ่ม ตามวิธีการแบ่งกลุ่มที่สรุปในตารางที่ 3.4 ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม (ภาพที่ 3.2) ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมจริยธรรม มีค่าเท่ากับ .80 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .92

ภาพที่ 3.1 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรม
ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

ภาพที่ 3.2 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรม จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

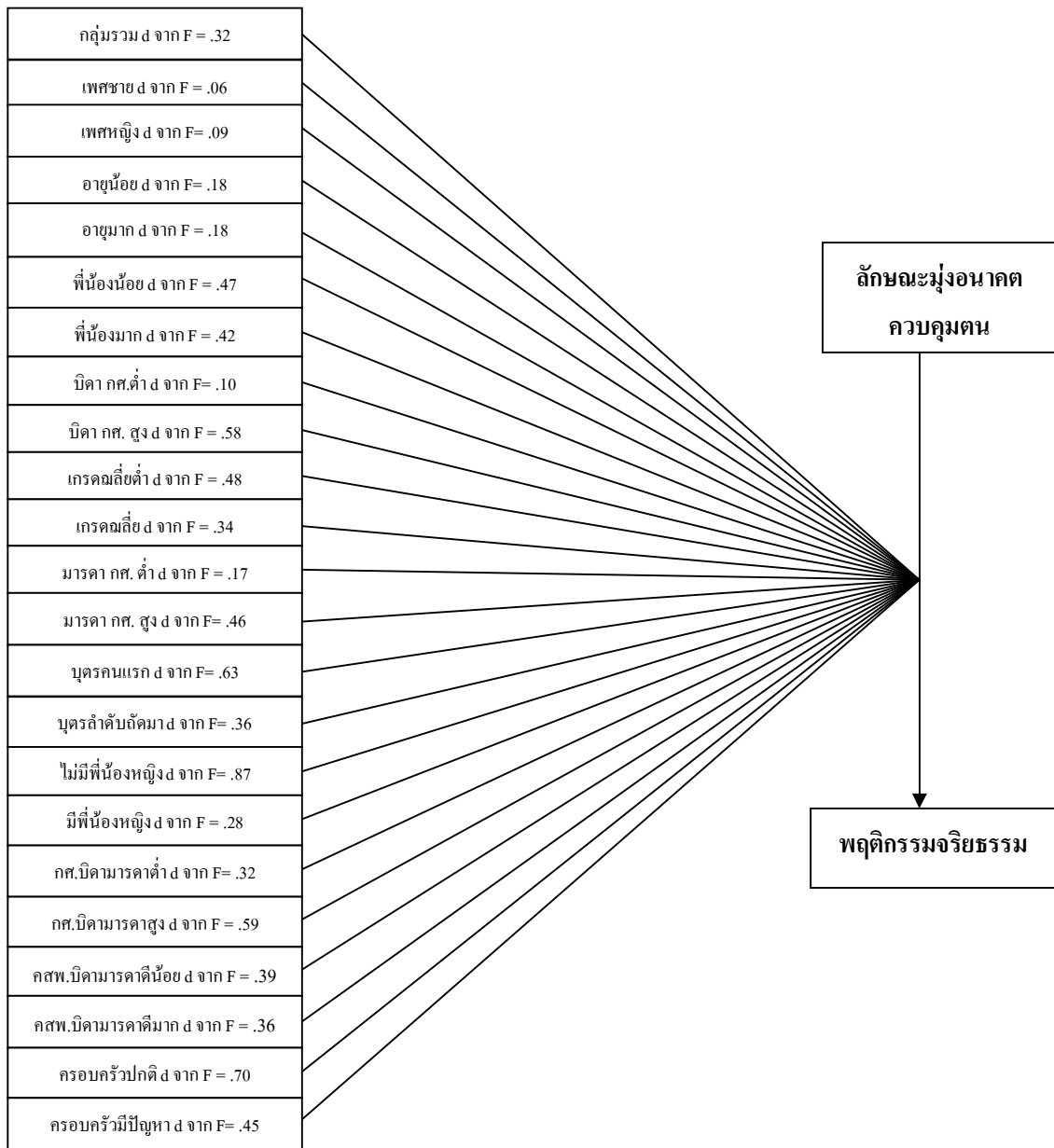
สำหรับการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยนั้น ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะ มุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน กลุ่มตัวอย่างบิดาการศึกษาต่ำ และ บิดาการศึกษาสูง โดยมีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.04 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .10 และ .02 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลที่มีค่าสูง รองลงมาพบในกลุ่มตัวอย่างที่เกรดเฉลี่ยต่ำ เกรดเฉลี่ยสูง และ มารดาการศึกษาสูง โดยมีค่าเฉลี่ยของ ค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .97, 1, 1 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .71, 0, .06 ส่วนกลุ่มเพศหญิงเป็นค่าเฉลี่ย ของค่าขนาดอิทธิพลน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .53 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .55 โดยที่ ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลของกลุ่มย่อยที่เหลือมีพิสัยอยู่ระหว่าง .92 ถึง 6.4 ส่วนค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานอยู่ระหว่าง 1.15 ถึง .84

3.4 ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับ พฤติกรรม จริยธรรม ที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน

การสังเคราะห์ผลงานวิจัยของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับ พฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน เป็นการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐาน คือ ค่าขนาดอิทธิพล ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยการแปลงค่าสถิติของงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ มุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งวิเคราะห์ในรูปของค่าขนาดอิทธิพลที่มาจาก ค่า F ในการ วิเคราะห์ความแปรปรวน เท่านั้น แล้วทำการหาค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะงานวิจัยทั้งหมด 15 กลุ่ม ตามวิธีการแบ่งกลุ่มที่สรุป ในตารางที่ 3.4 ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม (ภาพที่ 3.3) ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรม จริยธรรม ที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีค่าเท่ากับ .32 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .28

สำหรับการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยนั้น ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะ มุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีค่าเฉลี่ย สูงสุดในกลุ่มตัวอย่างไม่มีพี่น้องหญิง โดยมีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .87 และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ .87 ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลที่มีค่าสูงรองลงมาพบในกลุ่มตัวอย่างบุตรคนแรก โดยมีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .63 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .63 ส่วนกลุ่มเพศชาย

ภาพที่ 3.3 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรม
ที่มาจากค่าเอฟ (F) ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

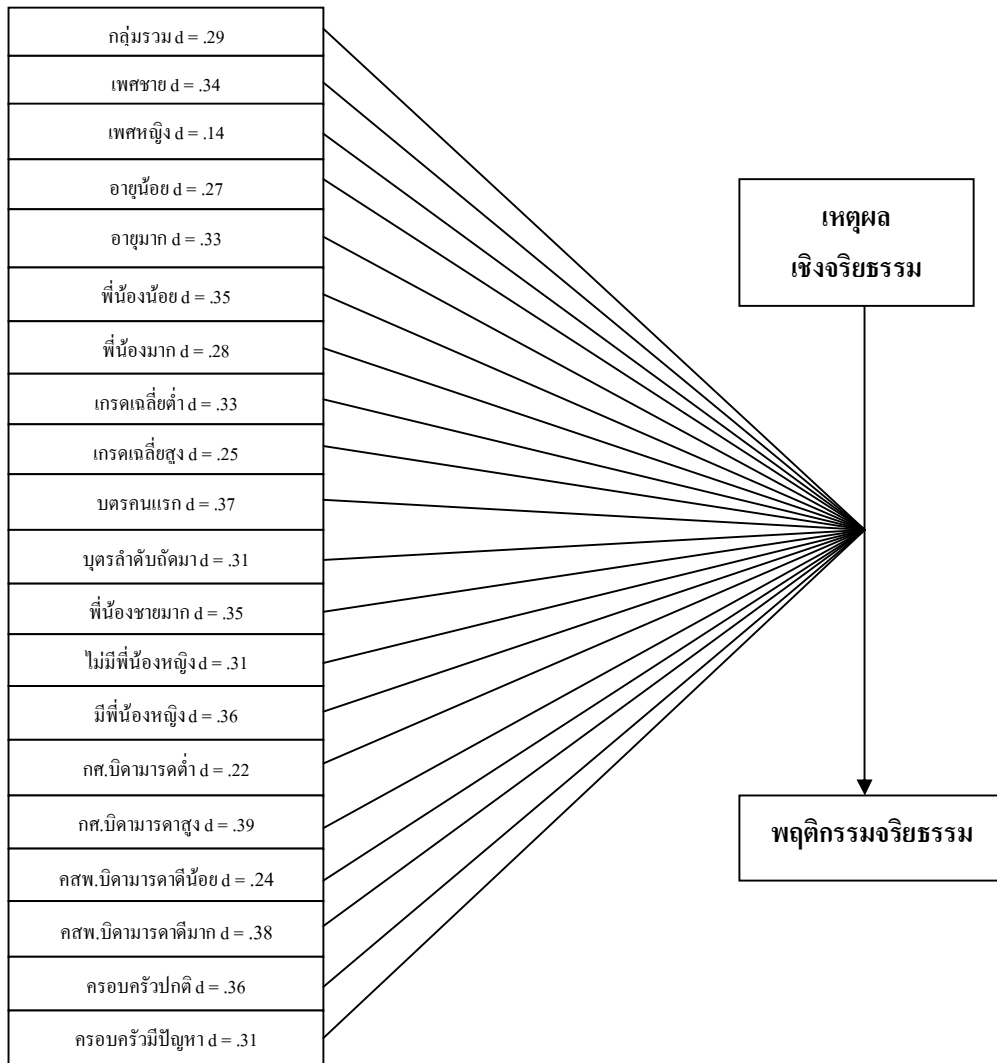
เป็นค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .06 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .07 โดยที่ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลของกลุ่มย่อยที่เหลือมีพิสัยอยู่ระหว่าง .58 ถึง .06 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .58 ถึง .07

3.5 ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมในภาพรวม

การสังเคราะห์ผลงานวิจัยของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม ในภาพรวม เป็นการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐาน คือ ค่าขนาดอิทธิพล ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยการแปลงค่าสถิติของงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมมีจริยธรรม ซึ่งวิเคราะห์ในรูปแบบของค่าขนาดอิทธิพลที่มาจากค่าทางสถิติ 2 ประเภท คือ 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และ 2) ค่า F จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง แล้วทำการหาค่าเฉลี่ย ของค่าขนาดอิทธิพลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะงานวิจัยทั้งหมด 15 กลุ่ม ตามวิธีการแบ่งกลุ่มที่สรุปในตารางที่ 3.4 ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม (ภาพที่ 3.4) ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม มีค่าเท่ากับ .29 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .28

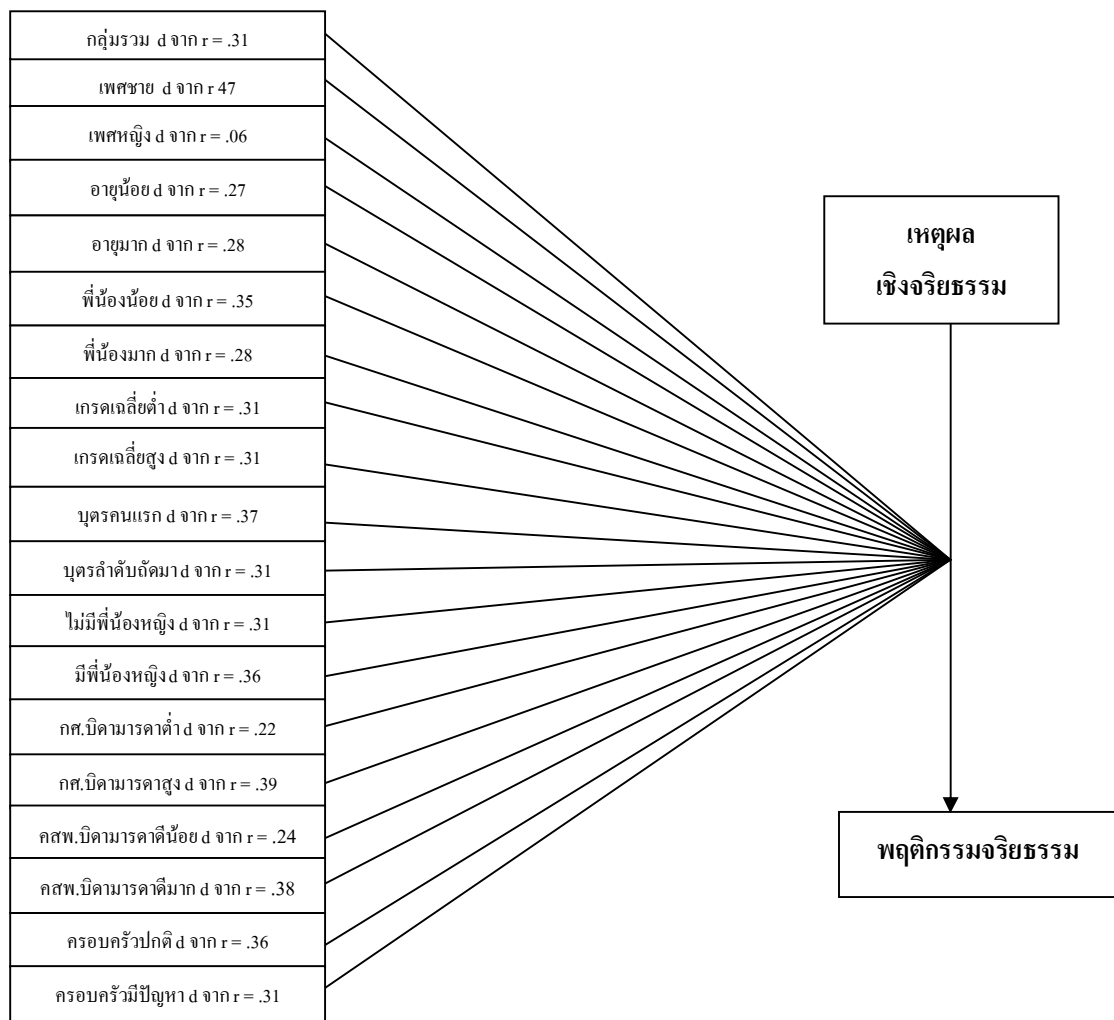
สำหรับการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยนั้น ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มตัวอย่างการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีความเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .39 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .42 ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลที่มีค่าสูงรองลงมาพบในกลุ่มตัวอย่างความสัมพันธ์ระดับอุดมศึกษา โดยมีความเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .38 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .42 ส่วนกลุ่มเพศหญิงเป็นค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .14 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .17 โดยที่ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลของกลุ่มย่อยที่เหลือมีพิสัยอยู่ระหว่าง .14 ถึง .37 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .17 ถึง .40

ภาพที่ 3.4 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

3.6 ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การสังเคราะห์ผลงานวิจัยของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐาน คือ ค่าขนาดอิทธิพลซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 3.5 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยการแปลงค่าสถิติของงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งวิเคราะห์ในรูปแบบของค่าขนาดอิทธิพลที่มาจากค่าประสิทธิ สหสัมพันธ์ เท่านั้น แล้วทำการหาค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยต่างๆ เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะงานวิจัยทั้งหมด 15 กลุ่ม ตามวิธีการแบ่งกลุ่มที่สรุปในตารางที่ 3.4 ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม (ภาพที่ 3.5) ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับ พฤติกรรมจริยธรรม มีค่าเท่ากับ .31 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .28

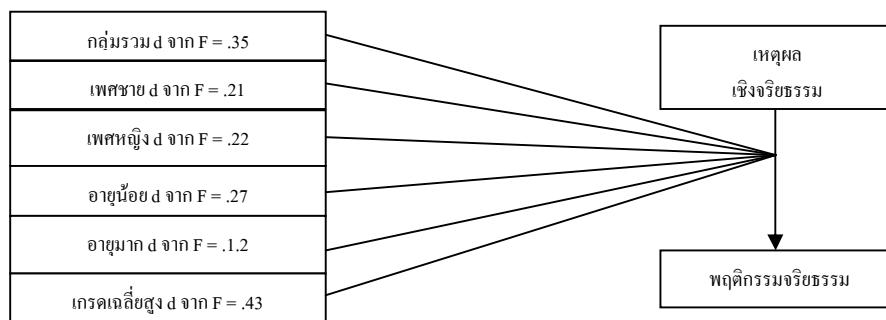
สำหรับการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยนั้น ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผล เชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่ม ตัวอย่างเพศชายโดยมีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .47 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .51 ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลที่มีค่าสูงรองลงมาพบในกลุ่มตัวอย่างการศึกษาบิดามารดาสูง โดยมีค่าเฉลี่ย ของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .39 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .42 ส่วนกลุ่มเพศหญิงเป็นค่าเฉลี่ย ของค่าขนาดอิทธิพลน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .06 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .02 โดยที่ ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลของกลุ่มย่อยที่เหลือมีพิสัยอยู่ระหว่าง .06 ถึง .38 ส่วนค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานอยู่ระหว่าง .02 ถึง .42

3.7 ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรม จริยธรรม ที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน

การสังเคราะห์ผลงานวิจัยของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรม จริยธรรมที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน เป็นการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐาน คือ ค่าขนาด อิทธิพล ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยการแปลงค่าสถิติของงานวิจัยที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งวิเคราะห์ในรูปแบบของค่าขนาดอิทธิพลที่มาจากค่า F ในการ วิเคราะห์ความแปรปรวน เท่านั้น แล้วทำการหาค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ต่างๆ เมื่อจำแนกตามตัวแปรลักษณะงานวิจัยทั้งหมด 15 กลุ่ม ตามวิธีการแบ่งกลุ่มที่สรุปในตารางที่ 3.4 ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม (ภาพที่ 3.5) ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับ พฤติกรรมจริยธรรม ที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีค่าเท่ากับ .35 และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ .25

สำหรับการวิเคราะห์ผลในกลุ่มย่อยนั้น ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่า F ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มตัวอย่างอายุมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.20 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .44 ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลที่มีค่าสูงรองลงมาพบในกลุ่มตัวอย่างเกรดเฉลี่ยต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .43 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .43 ส่วนกลุ่มเพศชายเป็นค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .21 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .25 โดยที่ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลของกลุ่มย่อยที่เหลือมีพิสัยอยู่ระหว่าง .21 ถึง .27 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .25 ถึง .23

ภาพที่ 3.6 ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมที่มาจากค่าเอฟ (F) ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

3.8 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าขนาดอิทธิพลตามลักษณะชีวิตสังคมภูมิหลัง

สำหรับการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าขนาดอิทธิพลตามลักษณะชีวิตสังคมภูมิหลังจำนวน 6 กลุ่มได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) การศึกษา 4) กลุ่มเด็ก 5) กลุ่มผู้ใหญ่ 6) พื้นที่ในการเก็บข้อมูลกรุงเทพ และ 7) พื้นที่การเก็บข้อมูลในต่างจังหวัด ได้นำมาทดสอบโดยการทำ One-Way ANOVA โดยใช้ ค่าขนาดอิทธิพลในกลุ่มรวมของกลุ่มลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ ค่าขนาดอิทธิพลในกลุ่มรวมของเหตุผลเชิงจริยธรรม พบว่าไม่นัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 4

การสรุปและการอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การสังเคราะห์งานวิจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม โดยวิธีการวิเคราะห์ อภิमान” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยในลักษณะการสังเคราะห์งานวิจัยที่สัมพันธ์กันระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม ที่ใช้รูปแบบการวิจัยในลักษณะของความสัมพันธ์เปรียบเทียบ และใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิบัติสัมพันธ์นิยมในงานวิจัยนั้นๆ และมุ่งเน้นการศึกษาเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์อภิमानในการสังเคราะห์งานวิจัยด้านนี้ เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านจิตลักษณะเดิมซึ่งได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน และ เหตุผลเชิงจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจริยธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มาจากการวิจัยทั้งสิ้น 14 เรื่อง โดยแบ่งเป็นงานวิจัยที่มีการศึกษาเฉพาะลักษณะมุ่งอนาคต กับ พฤติกรรมจริยธรรม เพียงอย่างเดียว จำนวน 6 เรื่อง และงานวิจัยที่ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม จำนวน 8 เรื่อง ทั้งนี้ไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม เพียงอย่างเดียว ซึ่งงานวิจัยที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นงานวิจัยส่วนบุคคล ในระดับปริญญาโท และ งานวิจัยส่วนบุคคลที่ได้รับทุนจากหน่วยงานการให้ทุนของประเทศ ในส่วนของการวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการวิเคราะห์ อภิमान และได้มีการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยดัชนีมาตรฐานการวิเคราะห์ระหว่างสองกลุ่ม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และในการวิเคราะห์ความแปรปรวนใช้การทดสอบ Levene (Levene's) โดยวิเคราะห์ในกลุ่มเพศ อายุ เด็ก ผู้ใหญ่ ครอบครัว การศึกษาบิดามารดา และ กลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ หรือ ต่างจังหวัด รวมทั้งสิ้น จำนวน 6 กลุ่ม ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีมาตรฐานจากการวิเคราะห์งานวิจัยต่างๆ ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม ในการวิเคราะห์อภิमानทั้งสองกลุ่มได้เสนอผลการวิจัย

เป็นค่าดัชนีมาตรฐาน 3 ประเภท ได้แก่ ค่าขนาดอิทธิพล (d) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และค่าเอฟ (f) ทำให้สามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังต่อไปนี้

4.1 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

จากการประมวลเอกสารทางทฤษฎี และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้ศึกษาคาดถึงผลการวิจัยที่ชี้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุ และ ผล ระหว่างความสัมพันธ์ของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม และ เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม ทั้งในพฤติกรรมรวม และ พฤติกรรมย่อยระดับต่างๆ ที่อาจเกิดผลสอดคล้องและตรงกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ 2 ข้อ และอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานแต่ละข้อ ดังนี้

4.1.1 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1

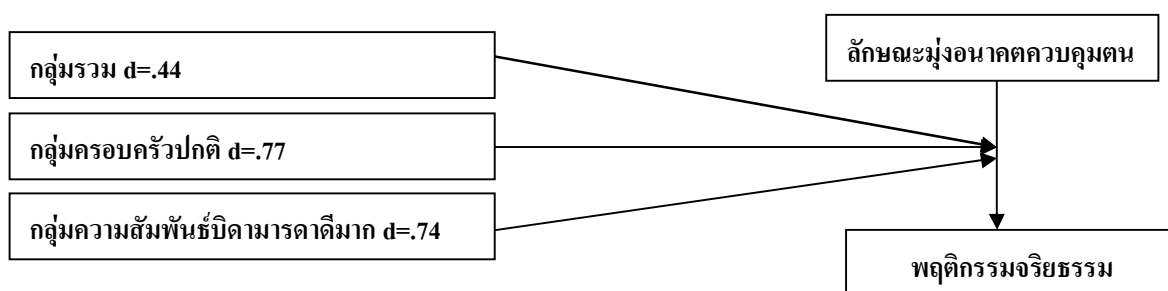
สมมติฐานที่ 1 กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพล (d) มากกว่า .30

ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ภาพรวม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มรวม ซึ่งมีการแบ่งตามตัวแปรปรับ ปรากฏว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมจริยธรรมทั้งในกลุ่มรวม โดยเมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลพบว่า ครอบคลุมปกติมีค่าเฉลี่ยของค่าอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ดังภาพที่ 3.1 ในบทที่ 3)

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรมเมื่อจำแนกตามตัวแปรปรับ จากผลการวิเคราะห์อภิมานพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อยอีก 17 กลุ่ม โดยความสัมพันธ์ที่พบชัดเจนมากที่สุด คือในกลุ่มครอบครัวยุคใหม่ รองลงมาคือกลุ่มความสัมพันธ์บิดามารดาดีมาก เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างรายคู่จะพบความแตกต่างที่ชัดเจนใน 3 คู่ คือ กลุ่มที่มีพี่น้องหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มที่ไม่มีพี่น้องหญิง กลุ่มครอบครัวยุคใหม่ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มครอบครัวยุคใหม่ และ กลุ่มที่บิดามารดาการศึกษาต่ำที่มีลักษณะ

มุ่งอนาคตควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มบิดามารดา การศึกษาสูงที่ ซึ่งผลดังกล่าวข้างต้นนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 ที่ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้พบในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

ภาพที่ 4.1 ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองกับพฤติกรรม จริยธรรม สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

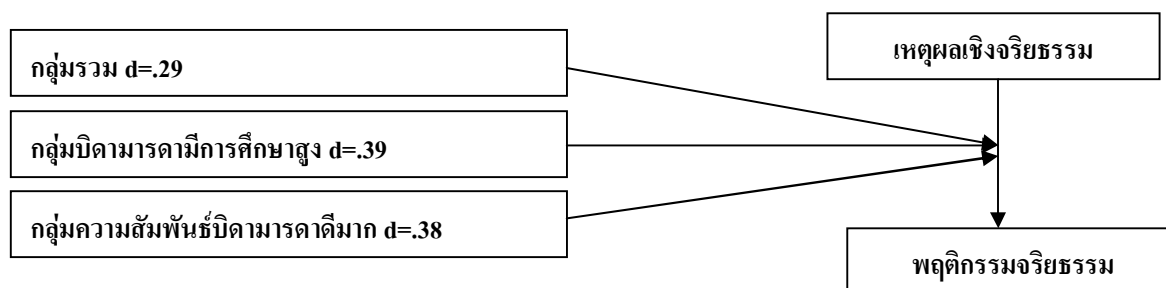
4.1.2 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 กล่าวว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพล (d) มากกว่า .30

ผู้วิจัยได้ศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ภาพรวม จากการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มรวม ซึ่งมีการแบ่งตามตัวแปรปรับ ปรากฏว่าเหตุผลเชิงจริยธรรม ไม่พบความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มรวม โดยเมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดามีการศึกษาสูงมีค่าเฉลี่ยของค่าอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาดีมีมาก (ดังภาพที่ 3.4 ในบทที่ 3)

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม เมื่อจำแนกตามตัวแปรปรับ จากผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณพบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม ไม่พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนในกลุ่มรวม แต่พบในกลุ่มย่อยจำนวน 12 กลุ่ม โดยพบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากที่สุดในกลุ่มบิดามารดาที่มีการศึกษาสูง รองลงมาคือกลุ่มที่บิดามารดาที่มีความสัมพันธ์ดีมีมาก เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างรายคู่จะพบความแตกต่างที่ชัดเจนใน 3 คู่ คือ กลุ่มที่การศึกษาบิดามารดาสูงและมีเหตุผลเชิงจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มที่บิดา

มารดาการศึกษาต่ำ กลุ่มที่ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาดีมากและมีเหตุผลเชิงจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาดีน้อย และ กลุ่มเพศชายที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มเพศหญิง ซึ่งผลดังกล่าวข้างต้นนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 ที่ว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย

ภาพที่ 4.2 ค่าขนาดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม
สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

4.1.3 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3

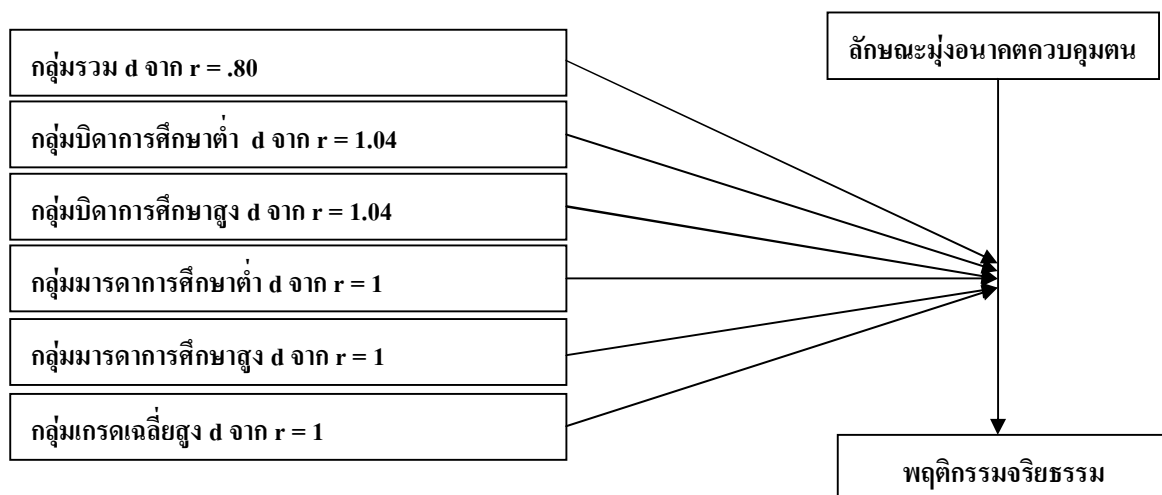
สมมติฐานที่ 3 กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพลของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า .30

ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ภาพรวม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มรวม ซึ่งมีการแบ่งตามตัวแปรปรับ ปรากฏว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มรวม โดยเมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดามีการศึกษาสูง และ ต่ำ มีค่าเฉลี่ยของค่าอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มารดามีการศึกษาสูง และ ต่ำ และในกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยสูง (ดังภาพที่ 3.2 ในบทที่ 3)

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมจริยธรรม เมื่อจำแนกตามตัวแปรปรับ จากผลการวิเคราะห์อภิมานพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อยทั้งหมด และพบความสัมพันธ์

ที่ชัดเจนมากที่สุดในกลุ่มที่บิดามีการศึกษาสูง และบิดามีการศึกษาดำ รงลงมาคือกลุ่มที่มารดาที่มีการศึกษาสูง และ มารดาที่มีการศึกษาดำ และกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสูง เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างรายคู่ จะพบความแตกต่างที่ชัดเจนใน 3 คู่ คือ กลุ่มเพศชายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มเพศหญิง กลุ่มที่ไม่มีพี่น้องหญิงและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มที่มีพี่น้องหญิงและ กลุ่มที่เป็นบุตรคนแรกที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มที่เป็นบุตรลำดับถัดมา ซึ่งผลดังกล่าวข้างต้นนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 ที่ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้พบในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

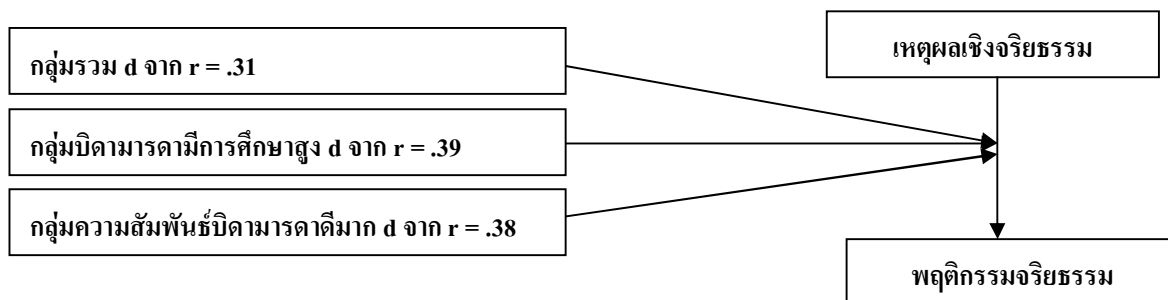
ภาพที่ 4.3 ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองกับพฤติกรรมจริยธรรม สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

4.1.4 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 4 กล่าวว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพลของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า .30

ผู้วิจัยได้ศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ภาพรวม จากการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มรวม ซึ่งมีการแบ่งตามตัวแปรปรับ ปรากฏว่าลักษณะเหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มรวม โดยเมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่การศึกษาบิดาและมารดาสูง มีค่าเฉลี่ยของค่าอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่ความสัมพันธ์บิดาและมารดาดี (ดังภาพที่ 3.5 ในบทที่ 3)

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม เมื่อจำแนกตามตัวแปรปรับ จากผลการวิเคราะห์ห้อภิมาณพบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อยอีก 12 กลุ่ม โดยพบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากที่สุดในกลุ่มบิดามารดาที่มีการศึกษาสูง รองลงมาคือกลุ่มที่บิดามารดาที่มีความสัมพันธ์ดี เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างรายคู่จะพบความแตกต่างที่ชัดเจนใน 3 คู่ คือ กลุ่มเพศชายที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มเพศหญิง กลุ่มที่การศึกษาบิดามารดาสูงและมีเหตุผลเชิงจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มที่การศึกษาบิดามารดาต่ำ และ กลุ่มที่ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาดีและมีเหตุผลเชิงจริยธรรม

ภาพที่ 4.4 ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม สันนิษฐานสมมติฐานที่ 4

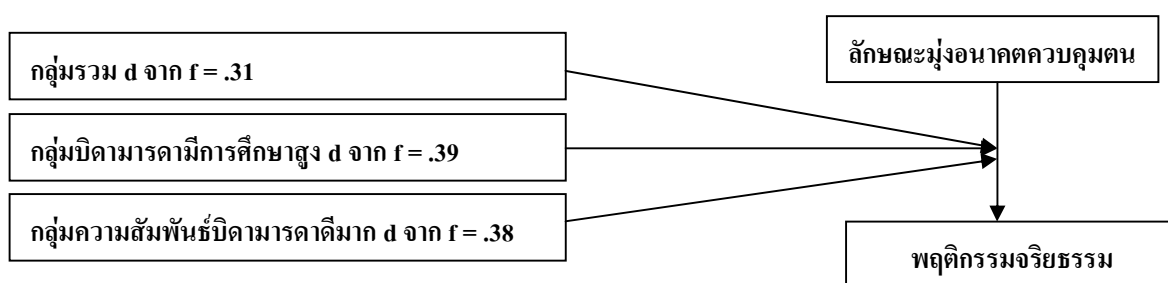
จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มที่ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาน้อย ซึ่งผลดังกล่าวข้างต้นนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 4 ที่ว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้พบในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

4.1.5 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 5 กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพลของค่าเอฟ (F) มากกว่า .30

ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ภาพรวม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มรวม ซึ่งมีการแบ่งตามตัวแปรปรับ ปรากฏว่าลักษณะลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มรวม โดยเมื่อพิจารณาถึงค่าเอฟ (F) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีพี่น้องหญิง มีค่าเฉลี่ยของค่าอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุตรคนแรก (ดังภาพที่ 3.3 ในบทที่ 3)

ภาพที่ 4.5 ค่าขนาดอิทธิพลค่าเอฟ (F) ของเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม สันนิษฐานสมมติฐานที่ 5

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรม เมื่อจำแนกตามตัวแปรปรับ จากผลการวิเคราะห์อภิมานพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ พฤติกรรมจริยธรรม พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อยอีก 14 กลุ่ม โดยในกลุ่มย่อย พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากที่สุดในกลุ่มที่ไม่มีพี่น้องหญิง รองลงมาคือกลุ่มที่เป็นบุตรคนแรก เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างรายคู่จะพบความแตกต่างที่ชัดเจนใน 3 คู่ คือ กลุ่มเพศชายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มเพศหญิง กลุ่มที่ไม่มีพี่น้องหญิงและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มที่มีพี่น้องหญิง กลุ่มที่บิดามารดาที่มีการศึกษาสูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มที่บิดามารดาที่มีการศึกษาน้อย และ กลุ่มที่มีการศึกษาบิดา

มารดาสูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มที่บิดาและมารดาการศึกษาต่ำ ซึ่งผลดังกล่าวข้างต้นนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 5 ที่ว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้พบในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

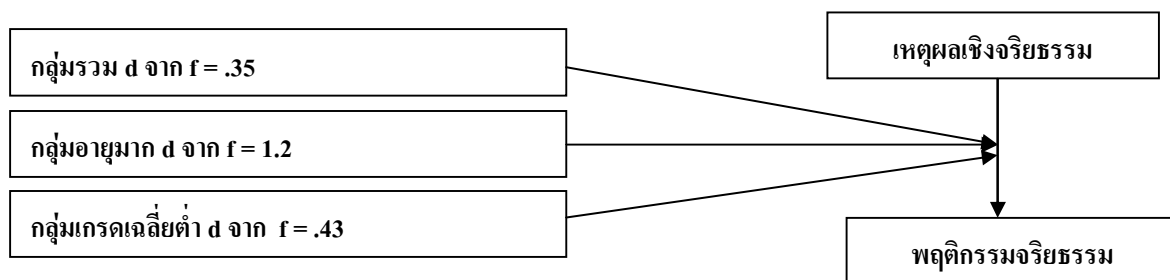
4.1.6 การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 6

สมมติฐานที่ 6 กล่าวว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย โดยมีค่าขนาดอิทธิพลของค่าเอฟ (F) มากกว่า .30

ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะเหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ภาพรวม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มรวม ซึ่งมีการแบ่งตามตัวแปรปรับ ปรากฏว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มรวม โดยเมื่อพิจารณาถึงค่าเอฟ (F) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อายุมาก มีค่าเฉลี่ยของค่าอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ย (ดังภาพ 3.6 ในบทที่ 3)

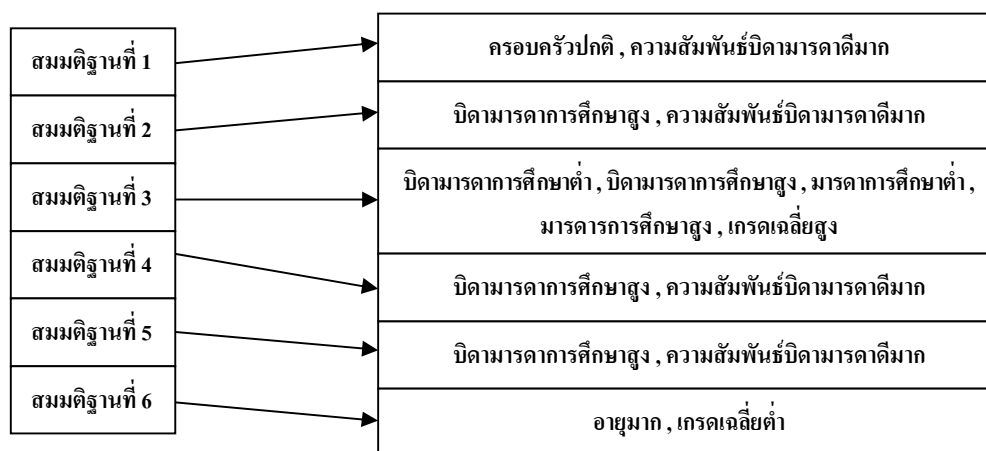
สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม เมื่อจำแนกตามตัวแปรปรับ จากผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณพบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม โดยในกลุ่มย่อย พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างอายุมาก รองลงมาคือกลุ่มที่เกรดเฉลี่ยต่ำ เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างรายคู่จะพบความแตกต่างที่ชัดเจนใน 2 คู่ คือ กลุ่มอายุมากที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มอายุน้อย และ กลุ่มเพศหญิงที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มเพศชาย ซึ่งผลดังกล่าวข้างต้นนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 6 ที่ว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ผลในทำนองนี้พบในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย

ภาพที่ 4.6 ค่าขนาดอิทธิพลค่าเอฟ (F) ของเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม สนับสนุนสมมติฐานที่ 6

4.1.7 สรุปภาพความสัมพันธ์สมมติฐานที่ 1 ถึง สมมติฐานที่ 6

จากการสังเคราะห์ และ สรุปผลการศึกษาสมมติฐานที่ 1 ถึงสมมติฐานที่ 6 พบว่า ในกลุ่มรวมสนับสนุนสมมติฐาน 5 ข้อ และไม่สนับสนุนสมมติฐาน 1 ข้อ โดยในกลุ่มย่อยพบว่ากลุ่มที่ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาตีมากเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม เมื่อพิจารณาผลการสังเคราะห์พบผลใน 4 สมมติฐานคือ สมมติฐานที่ 1 สมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ 4 และ สมมติฐานที่ 5 ในส่วนของการศึกษาบิดามารดาไม่ว่าจะสูงหรือต่ำ ก็พบความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งพบผลใน 4 สมมติฐานเช่นเดียวกัน คือ สมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ 3 สมมติฐานที่ 4 และสมมติฐานที่ 5

ภาพที่ 4.7 สรุปภาพความสัมพันธ์สมมติฐานที่ 1 ถึง 6 กับตัวแปรปรับ

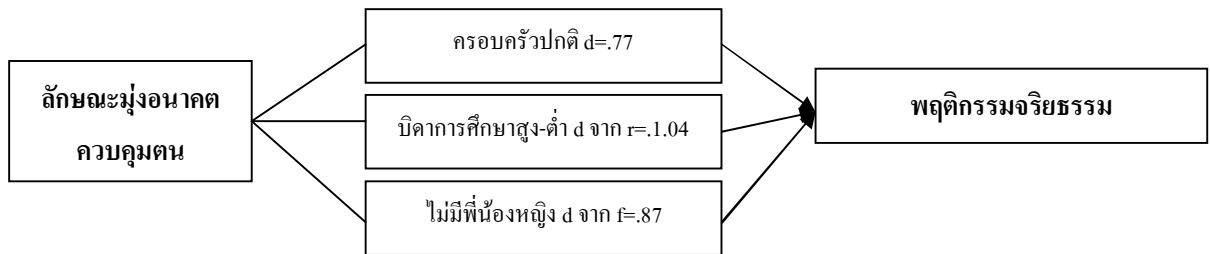
4.2 การสรุปผลในประเด็นที่สำคัญ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 3 ทำให้พบประเด็นสำคัญนอกเหนือจากผลที่พบในการอภิปรายตามสมมติฐานข้างต้น ซึ่งเห็นสมควรที่จะนำมาสรุปเพื่อจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม รวมถึงการนำข้อสรุปดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยในลักษณะเดียวกันต่อไป

4.2.1 การสรุปผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจริยธรรม

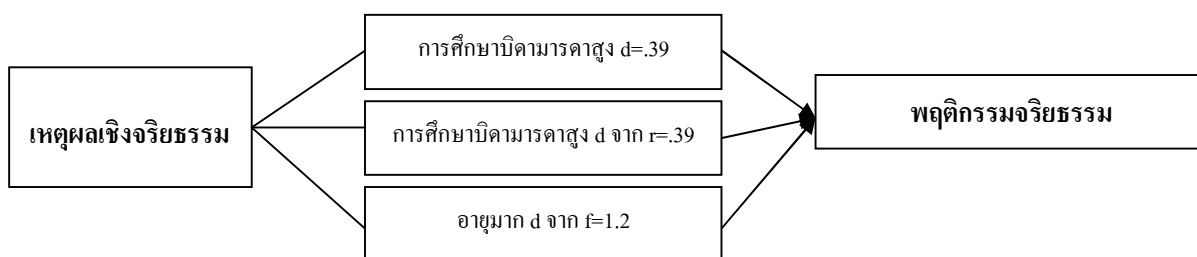
ในภาพรวม จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม และ เมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพล พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมีค่าเฉลี่ยของค่าอิทธิพลสูงสุดในกลุ่มของครอบครัวปกติ จากการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม บิดาการศึกษาสูง และ บิดาการศึกษาต่ำ และ จากการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าเอฟ (f) มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลสูงสุดในกลุ่มที่ไม่มีพี่น้องหญิง ซึ่งจากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีลักษณะควบคุมตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม และจะสามารถพัฒนาพฤติกรรมดังกล่าวอย่างได้ผลดีที่สุดในกลุ่มที่มาจากครอบครัวปกติ บิดาการศึกษาสูง และ ไม่มีพี่น้องหญิง

ภาพที่ 4.8 ค่าขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ตัวแปรปรับ กับ พฤติกรรมจริยธรรม

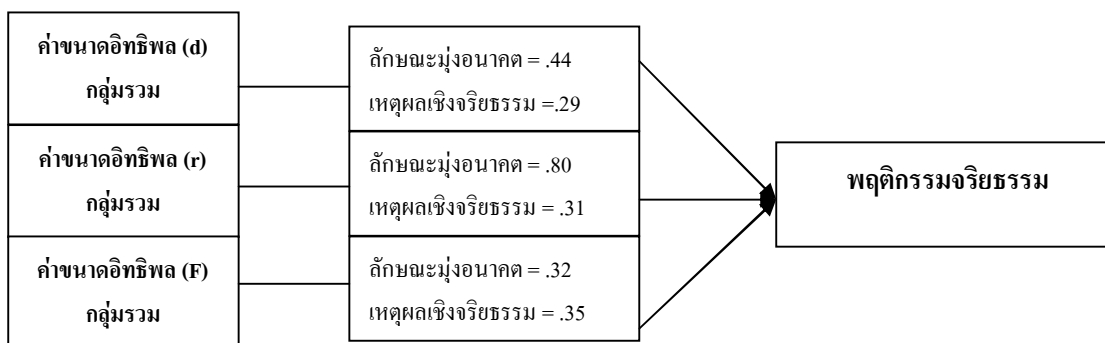
เหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม และเมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพล พบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยของค่าอิทธิพลสูงสุดในกลุ่มของการศึกษาบิดามารดาสูง จากการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม การศึกษาบิดามารดาสูง และ จากการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าเอฟ (f) มีค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลสูงสุดในกลุ่มอายุมาก ซึ่งจากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรม และจะสามารถพัฒนาพฤติกรรมดังกล่าวอย่างได้ผลดีที่สุดในกลุ่มที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีการศึกษาสูง และเป็นกลุ่มอายุมาก

ภาพที่ 4.9 ค่าขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรม ตัวแปรปรับ กับ พฤติกรรมจริยธรรม

4.2.2 การสรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม เมื่อเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพลในกลุ่มรวมของการวิเคราะห์ทั้ง 3 ลักษณะ

ภาพที่ 4.10 ค่าขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม (กลุ่มรวม)

พบว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมใน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มค่าขนาดอิทธิพล (d) กลุ่มค่าขนาดอิทธิพลจากการใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในการวิเคราะห์ (r) ซึ่งมีความแตกต่างกัน .15 และ .49 ตามลำดับ และในกลุ่มย่อย ซึ่งมีตัวแปรปรับทั้งสิ้น 23 กลุ่มนั้น ตัวแปรที่มีค่าขนาดอิทธิพลของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนที่สูงกว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมถึง 14 กลุ่ม

ภาพที่ 4.11 ค่าขนาดอิทธิพลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม (กลุ่มย่อย)

4.3 ข้อดี และ ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม โดยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาณ ในครั้งนี้มีข้อดี และข้อจำกัดในการศึกษาดังต่อไปนี้

4.3.1 ข้อดีของการวิจัย จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าข้อดีของการวิจัยมี 3 ประการ คือ

4.3.1.1 มีการตั้งเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับค่าขนาดอิทธิพล ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และ ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าเอฟ โดยกำหนดจากการยอมรับค่าทางสถิติจากการวิเคราะห์ EFA ที่อธิบายค่าความแปรปรวน Cumulative Percentage ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป แต่ในส่วนของการศึกษาเกี่ยวกับการสังเคราะห์ความสัมพันธ์ยังไม่เคยมีการกำหนดค่าการยอมรับของค่าขนาดอิทธิพล ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และ ค่าขนาดอิทธิพลจากค่าเอฟ จึงได้ยึดหลักเกณฑ์การยอมรับค่าทางสถิติจากการวิเคราะห์ EFA เป็นหลัก โดยลดค่าการยอมรับลงเหลือ .30 เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลนั้นนำมาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่าเอฟ จากการวิเคราะห์ 3 way ANOVA ทำให้การวิเคราะห์ต้องมีการแปลงค่าจากค่า r และค่า F เป็นค่า d ซึ่งมีการคำนวณหลายชั้น อาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของตัวเลข ทำให้ปรับลดค่าการยอมรับลง และกำหนดเป็นเกณฑ์ในการยอมรับค่าขนาดอิทธิพลทั้ง 3 กลุ่มเป็น .30

4.3.1.2 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะงานวิจัยทางด้านจิตพฤติกรรมศาสตร์ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมจริยธรรม และ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรม โดยเลือกงานวิจัยในกลุ่มพฤติกรรมการทำงาน และ พฤติกรรมจริยธรรม และต้องเป็นงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ในการศึกษา ต้องมีการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ และมีกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 350 คน และมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากตัวแปรปรับซ้ำอีกครั้งเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างใหม่ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1.3 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจิตลักษณะเดิมสองตัวคือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งเมื่อได้ค่าขนาดอิทธิพลจากการสังเคราะห์แล้ว จึงนำมาเปรียบเทียบข้ามกลุ่มระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับ เหตุผลเชิงจริยธรรม เพื่อให้เห็นข้อเปรียบเทียบ และ ค่าความต่างของค่าขนาดอิทธิพลในแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน และนำไปสู่การสรุปผลในภาพรวมของความสัมพันธ์ต่อไป

4.3.2 ข้อจำกัดของการวิจัย จากการศึกษาคั้งนี้พบว่าข้อจำกัดของการวิจัย มี 2 ประการ คือ

4.3.2.1 ในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาตัวแปรอิสระ 2 ตัว ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ เหตุผลเชิงจริยธรรม เมื่อวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพล จะพบว่าในกลุ่มของจำนวนค่าขนาดอิทธิพลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตฯ เป็นตัวแปรอิสระ จะมีจำนวนค่าขนาดอิทธิพลของเหตุผลเชิงจริยธรรมรวมอยู่ด้วย และในกลุ่มของจำนวนค่าขนาดอิทธิพลที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นตัวแปรอิสระ ก็จะมีจำนวนค่าขนาดอิทธิพลของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนรวมอยู่ด้วยเช่นเดียวกัน ทำให้การรายงานผลในตารางค่าขนาดอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งสองไม่สามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน และข้อมูลที่เป็นจำนวนค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมดจึงไม่เท่ากับจำนวนของค่าขนาดอิทธิพลของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน รวมกับ จำนวนค่าขนาดอิทธิพลของเหตุผลเชิงจริยธรรม

4.3.2.2 กลุ่มตัวแปรปรับที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 22 ตัว ซึ่งตัวแปรปรับบางตัวสามารถรวมเป็นตัวแปรเดียวได้ เช่น การศึกษาบิดาต่ำ การศึกษาบิดาสูง การศึกษามารดาต่ำ การศึกษามารดาสูง การศึกษาบิดามารดาต่ำ และการศึกษาบิดามารดาสูง สามารถรวมกันเป็น การศึกษาบิดามารดาต่ำ และ การศึกษาบิดามารดาสูง เป็นตัวแปรเดียวกันได้

4.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาที่พบ และ จากวิธีการวิจัยที่สมควรจะมีการพัฒนาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปนั้น จึงขอเสนอแนะการวิจัยที่ควรดำเนินการต่อไป 3 ประการ ดังนี้

4.4.1 ควรนำงานวิจัยเชิงทดลอง หรือ งานวิจัยในรูปแบบอื่น ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม กับ พฤติกรรมจริยธรรม มาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เนื่องจากผลการวิจัยที่พบในงานวิจัยนี้ได้สนับสนุนความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งเป็นการศึกษาจากงานวิจัยในรูปแบบความสัมพันธ์เปรียบเทียบเท่านั้น

4.4.2 ควรมีการทำกรวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมด้านอื่น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เพราะในการศึกษาคั้งนี้พบผลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม จึงควรศึกษาในพฤติกรรมด้านอื่นต่อไป เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สามารถพัฒนาพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลอย่างได้ผลดี และ ยั่งยืน

4.4.3 ควรมีการทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองกับพฤติกรรมจริยธรรม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณของหน่วยงานหรือสถาบันอื่นๆ เพื่อให้ได้ผลการศึกษที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการวิจัยต่อไป

4.5 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนา

4.5.1 ผลการวิจัยในพฤติกรรมจริยธรรม พบว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับกับพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มครอบครัวปกติมากที่สุด และ เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมในกลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสูง ดังนั้นในการพัฒนาให้เกิดพฤติกรรมจริยธรรมอย่างให้ได้ผลดี ควรพัฒนาในกลุ่มครอบครัวปกติ และ กลุ่มที่บิดามารดาให้การศึกษาระดับสูง ก่อนกลุ่มอื่น และการพัฒนาลำดับรองลงมาของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองคือ กลุ่มที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาดีมาก และเหตุผลเชิงจริยธรรมคือ กลุ่มที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาดีมาก เช่นเดียวกัน ดังนั้นในการพัฒนาบุคคลจึงควรมีการคัดกรองก่อนที่จะได้รับการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม

4.5.2 ผลการศึกษพบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและ เหตุผลเชิง จริยธรรม ในกลุ่มย่อย สามารถอธิบายความสัมพันธ์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาได้ ดังนี้

- 1) กลุ่มเพศชายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเพียงอย่างเดียวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มเพศชายที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 2) กลุ่มเพศหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเพียงอย่างเดียวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มเพศหญิงที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 3) กลุ่มพี่น้องน้อยที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเพียงอย่างเดียวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มพี่น้องน้อยที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 4) กลุ่มพี่น้องมากที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเพียงอย่างเดียวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มพี่น้องมากที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 5) กลุ่มเกรดเฉลี่ยต่ำที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเพียงอย่างเดียวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มเกรดเฉลี่ยต่ำที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 6) กลุ่มเกรดเฉลี่ยสูงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเพียงอย่างเดียวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มเกรดเฉลี่ยสูงที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว

- 7) กลุ่มบุตรคนแรกที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอย่างเดียวนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มบุตรคนแรกที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 8) กลุ่มบุตรลำดับถัดมาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอย่างเดียวนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มบุตรลำดับถัดมาที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 9) กลุ่มมีพี่น้องหญิงที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอย่างเดียวนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มมีพี่น้องหญิงที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 10) กลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอย่างเดียวนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 11) กลุ่มการศึกษาระดับปริญญาโทที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอย่างเดียวนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับปริญญาโทที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 12) กลุ่มความสัมพันธ์ระดับปริญญาตรีที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอย่างเดียวนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มความสัมพันธ์ระดับปริญญาตรีที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 13) กลุ่มความสัมพันธ์ระดับปริญญาโทที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอย่างเดียวนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มความสัมพันธ์ระดับปริญญาโทที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว
- 14) กลุ่มครอบครัวปกติที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอย่างเดียวนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มครอบครัวปกติที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว

4.5.3 ควรพัฒนาจิตลักษณะด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมควบคู่ไปกับจิตลักษณะด้านลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เพราะจากผลการศึกษาพบว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมีค่าขนาดอิทธิพลต่อพฤติกรรมจริยธรรมสูงกว่าค่าขนาดอิทธิพลของเหตุผลเชิงจริยธรรม ในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมในบุคคล

บรรณานุกรม

- กิริติ บุญเจือ. 2535. **ชุดพื้นฐานปรัชญา จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- เกษม จันทรศ. 2541. **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการด้านทานสารเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กุหลาบ ไทโรจน์. 2546. **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- โกศล มีคุณ. 2545. **รายงานการวิจัยผลของการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมจริยธรรมของครู**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ. 2545. **รายงานการวิจัยผลของการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมจริยธรรมของครู**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- กมน วัชรานินทร์. 2546. **ปัจจัยเชิงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาสาสมัครพัฒนาของนักศึกษามหาวิทยาลัย**. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จินตนา บิลมาศ และคณะ. 2529. **คุณลักษณะข้าราชการพลเรือน**. รายงานการวิจัยสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2524ก. **ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2524ข. **จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2526. **ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2538. **ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมการวิจัยและพัฒนาบุคคล**. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2539. **ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมการวิจัยและพัฒนาบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543. การวิจัยสาขาจิตพฤติกรรมศาสตร์ในประเทศไทย. วารสารวิธี
วิทยาการวิจัย. 13(3): 26-47.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2544. สถิติปัญญาและความสามารถทางการรู้การคิด เพื่อวิธีชีวิตที่ดีกว่า.
กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2547. เอกสารวิชาการประกอบการบรรยายหัวข้อ หัวหน้าจะพัฒนา
จิตลักษณะด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองได้อย่างไร. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนา
สังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วานิชานนท์. 2536. รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะทางจิตและ
พฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และฉกาจ ช่วยโต. 2533. ลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการบวชใน
พุทธศาสนาของชายไทยในภาคใต้. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 43: สภาวิจัยแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. 2520. จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงาน
การวิจัย ทุนอุดหนุนการวิจัยสาขาปรัชญา สภาวิจัยแห่งชาติ.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. 2550. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย
และต่างประเทศ. รายงานการวิจัย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.
- คุณหญิง โยเหลา. 2535. การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทยโดย
ใช้วิธีการวิเคราะห์ผสมตัว. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร.
- ทองพุด บัวศรี. 2550. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง การฝึกอบรม ครอบครัว และจิต
ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมที่จะปรับตัวเป็นคนดีของเยาวชนกระทำผิดในบ้าน
กาญจนภิเษก. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- ธวัชชัย ศรีพรงาม. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัย
ของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและปั่นด้าย. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตร
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542. การวิเคราะห์ห่อภิมาณ: META ANALYSIS. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2548. การประเมินอภิมานและการวิเคราะห์ห่อภิมาณ. รายงานการประเมิน
คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

- นางลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช. 2541. รายงานการวิจัยการสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณและการวิเคราะห์เนื้อหา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- นรา จันทร์นงกิจ. 2548. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างครอบครัว สังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมของนักศึกษา. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิชาภัทร โพธิ์บาง. 2550. ลักษณะจิตใจและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิภาพร โชตสุขเสนห์. 2545. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิตากร สนามเขต. 2550. การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นือออน พิณประดิษฐ์และคณะ. 2541. ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการติดสารเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- บังอร เทพเทียน. 2548. การสังเคราะห์งานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ในระหว่างปี พ.ศ.2537-2546 โดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุญรับ ศักดิ์มณี. 2532. การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ปิยะวรรณ บุญเพ็ง. 2550. ค่านิยมสร้างสรรค์และสถานการณ์การทำงานที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรสายวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. พจนานุกรมฉบับนักเรียน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พรมนต์ โอบอ้อม. 2548. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การอบรมปลูกฝังที่เหมาะสมจากบิดามารดาของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- พระมหาใจ สวณโฬ. 2547. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน วัด โรงเรียน และจิตลักษณะ
ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนาของสามเณรผู้เรียนบาลี. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนา
สังคมและสิ่งแวดล้อม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระมหาไชยา กาละปักษ์. 2549. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน สถานศึกษา สื่อ และจิต
ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพบุรุษของนักเรียนอาชีวศึกษา. ภาคนิพนธ์คณะ
พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระเมธีธรรมากรณ์. 2534. ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม จริยศาสตร์ และจริยศึกษา ความรู้
คุณธรรมรวมบทความเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ไพรินทร์ ชัดพิงษ์. 2553. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับความฉลาดทางการเมืองของนิสิต
นักศึกษาปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.
- ภัทรกร อิศระภาคย์. 2550. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง ครอบครัว สังคมและจิตลักษณะ
ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมภารกิจอย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอน
ปลาย. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.
- มนูญ ภูขลิบเงิน. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัดของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มะลิวัลย์ หงษ์สุวรรณ. 2549. การสังเคราะห์งานวิจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่ศึกษาถึง
ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมด้วยวิธีการ
วิเคราะห์ห่อภิมาณ. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- รังสรรค์ หังสนาวิน. 2549. ลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานอย่างมุ่งมั่นทุ่มเทของ
พัฒนากร. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.
- รสนันท์ ฅ นคร. 2550. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
กับพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีธนาคารโรงเรียน ภาคนิพนธ์
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ลินดา สุวรรณดี. 2543. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วาฤทธิ์ ศิริพิทยาโรจน์. 2549. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลในการทำงานของปลัดอบต. และหน่วยงานตามทฤษฎีภาวะผู้นำ ของ Fiedler. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรรณิ วรรณชาติ. 2541. ปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรรณลดา กันต์โถม. 2553. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดคบเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. 2532. ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ศิริกุล กลิ่นทอง. 2549. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการที่เข้าร่วมโครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สิริมล ธีระประทีป. 2549. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนหญิงสายอาชีวศึกษา. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศุภมล มุ่งพัฒนสุนทร. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักษาสัตว์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในชนบท. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุพิศรา ธรรมวงษ์. 2544. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนในงานพยาบาลผู้ป่วยใน. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุภาสินี นุ่มเนียน. 2546. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สุมิตรา เจิมพันธ์. 2545. **จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน
คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิต
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สวัสดิ์ ประทุมราช. 2547. บทนำ. **วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบพฤติกรรมไทย.** ปีที่ 1
ฉบับที่ 1: 1 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- อนรรฆนงค์ เรียบร้อยเจริญ. 2549. **ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง บ้าน โรงเรียน และจิต
ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการคุกคามทางเพศของนักเรียนหญิงชั้น
มัธยมศึกษาในโครงการก้าวอย่างเข้าใจ.** ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อภิรดี ไสภาพงศ์. 2547. **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม
ของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้.** ภาคนิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิต สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- อุทุมพร จามรมาน. 2531. **การสังเคราะห์งานวิจัย: เชิงปริมาณ (Research Synthesis: A
Quantitative Approach) เน้นวิธีวิเคราะห์เมตต้า (A Meta Analysis).** กรุงเทพฯ: พันนี้
พับลิชชิง.
- Campbell, JP. 1992. Modeling the performance Prediction Problem in Individual and
Organizational Psychology **Handbook of Industrial and Organizational
Psychology.** Vol.2. M.D. Dunnerre and L.M. Hough, eds, Palo Alto: Consulting
Psychologist. Pp. 687-732.
- Glass. G.V. 1976. Primary, Secondary and Meta-Analysis of Research. **Educational Researcher.**
5, 10 (November): 3-8.
- Glass. G.V. 1982. Meta-Analysis: An Approach to the Synthesis of Research Results. **Journal
of Research in Science Teaching.** 19 (2): 93-112.
- Lickona, T. 1991. **Educating for Character: How Our Schools Can Teach Respect and
Responsibility.** New York. Bantam.
- Lickona, T. 1976. **Moral Development and Behavior: Theory, and Social Issues.** New York:
Holt, Rinehart and Winston.
- Mahoney, M. J. and Thoresen, C. E. 1974. **Self-control: Power to the Person.** Monterey, CA:
Brooks/Cole Publishing Company.

Swanson, R. A. 1994. **Analysis for Improving Performance: Tools for Diagnosing Organizations and Documenting Workplace Expertise.** San Francisco: Berrett Koehler Pub.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารรายงานที่ใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

- คมนา วัชรานินทร์.2546. ปัจจัยเชิงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาสาสมัครพัฒนาของ
นักศึกษามหาวิทยาลัย. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.
- คุณเดือน พันธมนาวิน. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคมของ
หัวหน้าสถานีนอมนัยตำบล. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิชาภัทร โพธิ์บาง. 2550. ลักษณะจิตใจและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการ
อย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิศากร สนามเขต. 2550. การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบ
เพื่อนอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พระมหาไชยา กาละปักษ์. 2549. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการของบ้าน สถานศึกษา สื่อ และจิต
ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพบุรุษของนักเรียนอาชีวศึกษา. ภาคนิพนธ์คณะ
พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- รังสรรค์ หังสนาวิน. 2549. ลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานอย่างมุ่งมั่นทุ่มเทของ
พัฒนากร. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.
- วาฤทธิ์ ศิริพิทยาโรจน์. 2549. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลในการทำงานของ
ปลัดอบต. และหน่วยงานตามทฤษฎีภาวะผู้นำ ของ Fiedler. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนา
สังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศิริกุล กลิ่นทอง. 2549. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการที่
เข้าร่วมโครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคมและ
สิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ศุภชัย สุพรรณทอง. 2544. ปัจจัยทางจิตและสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งอย่าง
มีจริยธรรมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคมและ
สิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมนึก ขุนทอง. 2550. จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นผู้บังคับบัญชา
ของนายทหารชั้นนายพันสังกัดกองทัพบก. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุพัตรา ธรรมวงษ์. 2544. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเคารพสิทธิมนุษยชน
ในงานพยาบาลผู้ป่วยใน. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุภะรัฐ ยอดระบำ. 2548. ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง บ้าน สถานศึกษา และจิตลักษณะที่
เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะรับผิดชอบครอบครัวของนักศึกษาชายระดับปริญญาตรี.
ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อภิรดี โสภาพงศ์. 2547. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม
ของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.

ภาคผนวก ข

แบบสรุปงานวิจัย

ชื่อ-สกุล ผู้วิจัย.....รหัสงานวิจัย.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย

1. ปีที่สำเร็จ..... 2. เพศผู้วิจัย ( ) ชาย ( ) หญิง
3. สาขาที่จบการศึกษาเดิมของผู้วิจัย.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลลักษณะงานวิจัย

1. ประเภทงานวิจัย ( ) ภาคนิพนธ์ ( ) วิทยานิพนธ์ ( ) ปริญญานิพนธ์ ( )
งานวิจัยส่วนบุคคล ( ) งานของหน่วยงานรัฐ
2. ระดับตัวแปรตาม ( ) ระดับตนเอง ( ) ระดับผู้อื่น ( ) ระดับตนเองและระดับผู้อื่น
3. กลุ่มพฤติกรรมที่ศึกษา.....
4. จำนวนจิตลักษณะเดิม.....ตัวแปร จำนวนสถานการณ์.....ตัวแปร จำนวนจิตลักษณะตาม
สถานการณ์.....ตัวแปร จำนวนตัวแปรตาม....ตัวแปร
5. กลุ่มตัวอย่าง.....
6. วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....
7. พื้นที่กลุ่มตัวอย่าง ( ) กทม. ( ) กทม. และ ปริมณฑล ( ) ต่างจังหวัด
8. ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
8.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง.....
หรือค่าความเชื่อมั่นแบบวัดมุ่งอนาคต เท่ากับ.....แผนผังแบบวัด ( ) +/- ( ) มิติ
แบบวัดควบคุมตนเองเท่ากับ.....แผนผังแบบวัด ( ) +/- ( ) มิติ
8.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม.....
วัดในลักษณะ ( ) ตัวเลือก 6 ตัว ( ) มาตรฐานประเมินรวมค่า
วัดตามทฤษฎี ( ) โคลเบอร์ก์ ชั้นที่ ( ) 1 ถึง 6 ( ) 4 ถึง 6

วัดตามทฤษฎีอื่นๆ คือ.....

8.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดคุณธรรม หรือ ศาสนา ในข้อ 4.....

8.4 ค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมที่ 1 ชื่อ.....

มีค่าเท่ากับ

8.5 ค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมที่ 2 ชื่อ.....

มีค่าเท่ากับ

8.6 ค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมที่ 3 ชื่อ.....

มีค่าเท่ากับ

8.7 ค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมที่ 4 ชื่อ.....

มีค่าเท่ากับ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล

นางสาวพัชราภา ตรีเนตร

ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ปีที่สำเร็จการศึกษา 2545

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ. 2545-ปัจจุบัน
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
196 ถ.พหลโยธิน จตุจักร กทม. 10900